

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND
GRØNLANDS SELVSTYRE

LANDSKASSENS REGNSKAB

2021

Grønlands Selvstyre 2022

Økonomi- og Personalestyrelsen

Layout: iCICERO, grafisk produktion, Nuuk

Trykning: Nuuk Offset

Kunstner: Malu Lange

Regnskab 2021

Indholdsfortegnelse

LÆSEVEJLEDNING.....	4
GODKENDELSE AF LANDSKASSENS REGNSKAB	5
LEDELSESPÅTEGNING.....	6
DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING	7
BERETNING FOR 2021	10
INDTÆGTSBEVILLINGER.....	12
DRIFTSBEVILLINGER.....	13
LOVBUNDNE BEVILLINGER.....	14
TILSKUDSBEVILLINGER.....	15
ANLÆGSBEVILLINGER.....	16
BERETNINGERNE FRA DEPARTEMENTERNE.....	17
DEPARTEMENTET FOR FINANSER.....	21
DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSANLIGGENDER	28
DEPARTEMENTET FOR SOCIALE ANLIGGENDER OG ARBEJDSMARKED.....	32
DEPARTEMENTET FOR SUNDHED	36
DEPARTEMENTET FOR UDDANNELSE, KULTUR, IDRÆT OG KIRKE.....	39
DEPARTEMENTET FOR FISKERI OG FANGST.....	42
DEPARTEMENTET FOR ERHVERV OG HANDEL.....	44
DEPARTEMENTET FOR RÅSTOFFER OG JUSTITSOMRÅDET	47
DEPARTEMENTET FOR BOLIGER OG INFRASTRUKTUR	49
DEPARTEMENTET FOR LANDBRUG, SELVFORSYNING, ENERGI OG MILJØ.....	54
DEPARTEMENTET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIER	61
BEVILLINGSREGNSKAB 2021 OPDELT EFTER FINANSLOVSKONTI.....	65
BEVILLINGSRESULTAT 2021 OPDELT EFTER FORMÅL.....	66
RESULTATOPGØRELSE, 2021	68
STATUSBALANCE, 31. DEC. 2021.....	70
LIKVIDITETSGØRELSE, 2020-21	71
NOTER.....	72
EVENTUALFORPLIGTELSE.....	79
ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS.....	80

LÆSEVEJLEDNING

HOVEDREGNSKABET

Hovedregnskabet består af en overordnet beretning samt en beretning fra hvert Naalakkersuisut-område og departement.

Den overordnede beretning redegør for de væsentligste afvigelser i forhold til finansloven og tillægsbevillinger, mens beretningen fra departementerne orienterer om målopfyldelsen inden for deres ressortområder. Derudover indeholder beretningen overordnede oplysninger om Grønlands Selvstyres økonomiske udvikling de seneste 3 år.

Hovedregnskabet indeholder også følgende opgørelser:

- Bevillingsregnskab opdelt efter finanslovskonti
- Bevillingsresultater opdelt efter formål
- Artsopdelt resultatopgørelse
- Statusbalance
- Likviditetsopgørelse

Den artsopdelte resultatopgørelse svarer til resultatopgørelser fra private selskaber. Den oprindelige resultatopgørelse bliver således suppleret med denne og opgøres fortsat ud fra de regler, som blev indført i 1992. Resultatet bliver her opgjort som det samlede resultat af Grønlands Selvstyres indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter og udlån. Dette kaldes DAU-regnskabet. I hovedregnskabet er noterne til regnskabet ligeledes placeret. Disse giver uddybende kommentarer og specifikationer til de enkelte regnskabsposter i det omfang, det anses for nødvendigt for forståelsen af regnskabet.

BILAG

Bilag til landskassens regnskab indeholder 3 afsnit:

- Læsevejledning
- Bevillingsregnskab, på hovedkonto niveau
- Bevillingsresultater de sidste 3 år, på hovedkonto niveau

GODKENDELSE AF LANDSKASSENS REGNSKAB

I Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber er fastsat, at Naalakkersuisut senest på Inatsisartuts efterårssamling skal fremlægge et revideret landskasseregnskab for det foregående finansår.

Inatsisartut har antaget et statsautoriseret revisionsfirma til at revidere regnskabet. Revisionen forsyner regnskabet med en påtegning. Denne er optrykt i regnskabet.

På Naalakkersuisuts vegne forelægger Naalakkersuisoq for Finanser regnskabet for Inatsisartut. Inatsisartut sender regnskabet til Udvalget for Revision af Landskassens Regnskaber, kaldet Revisionsudvalget. Revisionsudvalget modtager et af revisionen udarbejdet revisionsprotokollat og anmoder Naalakkersuisut om en skriftlig redegørelse til besvarelse af anbefalinger og bemærkninger i revisionsprotokollatet.

Revisionsudvalget foretager en bedømmelse af, om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med de givne bevillinger, om virkningerne af de givne bevillinger svarer til det ved bevillingernes vedtagelse forventede, og om Selvstyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt.

Derudover tager revisionsudvalget stilling til de statsautoriserede revisorers revisionsprotokollat og til Naalakkersuisuts besvarelse af protokollatet.

Revisionsudvalget afgiver en betænkning, som indeholder udvalgets stillingtagen til regnskabet. Denne betænkning indgår i Inatsisartuts behandling af landskassens regnskab.

LEDELSESPÅTEGNING

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. februar 1995 om hjemmestyrets regnskabsvæsen m.v. Under hensyntagen til dette regelsæt er årsrapporten for 2021 efter vores opfattelse i alle væsentlige henseender rigtig.

Vi erklærer hermed:

- at årsrapporten er retvisende, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige udeladelser eller fejlinformationer,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af årsrapporten.

Årsrapporten indstilles til Inatsisartuts behandling.

Nuuk, den 6. maj 2022

Naaja H. Nathanielsen
Naalakkersuisoq for Finanser,
Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

Nikolai Sten Christensen
Departementschef

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

TIL INATSISARTUT

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Landskassen for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, balance, likviditetsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, som anført på side 68-83. Årsregnskabet udarbejdes efter Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres ifølge Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Selvstyret i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Naalakkersuisut har medtaget oplysninger om budgetter i oversigter over bevillingsregnskaber opdelt efter finanslovskonti og formål. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Naalakkersuisuts ansvar for årsregnskabet

Naalakkersuisut har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer. mv. Naalakkersuisuts har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som Naalakkersuisut anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisions-handlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Selvstyrets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om Naalakkersuisut udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Selvstyrets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Selvstyret ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med Naalakkersuisut om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Andre oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Naalakkersuisut er ansvarlig for andre oplysninger. Andre oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i "Landskassens regnskab 2021" inklusiv bilagshæfte, som ikke er omfattet af vores revision og vores erklæring herom, jævnfør konklusionsafsnittet ovenfor.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke andre oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse andre oplysninger og i den forbindelse overveje, om andre oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i andre oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Naalakkersuisut er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Naalakkersuisut er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften der er omfattet af årsregnskabet. Naalakkersuisut har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Nuuk, den 06. maj 2022

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
statsautoriseret revisor
MNE nr. 24634

Per Timmermann
statsautoriseret revisor
MNE nr. 18652

BERETNING FOR 2021

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat bliver i Landskassens regnskab belyst med to forskellige regnskabsopstillinger. De belyser begge to det resultat, som Grønlands Selvstyre har opnået i året, men på hver sin måde.

Den første opstilling er **årsregnskabet**.

Årsregnskabet beskriver Selvstyrets indtægter og udgifter i året (resultatopgørelsen) – og skal ses i sammenhæng med statusbalancen, der beskriver Selvstyrets økonomiske situation ultimo regnskabsåret og likviditetsopgørelsen, der beskriver de likvide bevægelser i året.

I resultatopgørelsen opgøres først **årets driftsresultat**, der kan sammenlignes med en almindelig virksomheds driftsresultat, jf. afsnit om anvendt regnskabspraksis.

Driftsresultatet reguleres herefter for forskydninger i udlån og investeringer i virksomheder, hvorefter **DAU (drift-, anlægs- og udlåns-) resultatet** fremkommer. Til sidst reguleres for udlån til selvstyrejede selskaber, nettostyrede virksomheder, samt kommuner, hvorefter Landskassens **DA (drift- og anlægs-) resultat** fremkommer.

Artsopdelt driftsresultat

Mio. kr.	2019	2020	2021
Indtægter	-7.424	-7.553	-7.291
Driftsudgifter	7.010	7.430	7.333
Anlæg og finansiering	-359	315	60
Årets driftsresultat	-773	192	102
Forskydninger i udlån	-35	-410	-77
Investeringer i virksomheder	671	50	115
DAU-resultat	-137	-168	140
Nettoudlån	-5	303	10
DA-resultat	-142	135	150

-(minus) angiver indtægter og indbetalinger, mens positive tal er udgifter og udbetalinger.

Den artsopdelte opgørelse viser et driftsunderskud i 2021 på 102 mio. kr., hvilket er 90 mio. kr. bedre end resultatet i 2020.

De samlede indtægter er faldet med 262 mio. kr. i forhold til 2020, hvilket primært skyldes færre indtægter fra partnerskabsaftalen med EU samt mindre indtægter fra skatter og afgifter.

De samlede driftsudgifter er faldet med 97 mio. kr. i forhold til 2020, hvilket primært skyldes, at Selvstyret i 2021 har afholdt færre udgifter til ekstraordinære foranstaltninger som følge af Covid-19.

Udgifter til Anlæg og finansiering er faldet med 255 mio. kr. i forhold til 2020, hvilket primært skyldes et fald i driftsførte anlægsbevillinger samt højere udbytte fra de selvstyrejede selskaber.

Den anden opstilling er **bevillingsregnskabet**.

Bevillingsregnskabet beskriver årets forbrug i forhold til de politisk besluttede bevillinger (budgetter). Bevillingsregnskabet viser dermed om bevillingerne er overholdt – og er dermed også et udtryk for præcisionen i Selvstyrets økonomiske styring.

Indtægter og udgifter er naturligvis de samme som i årsregnskabet, men hvor årsregnskabet belyser forholdet mellem indtægter og udgifter, så belyser bevillingsregnskabet forholdet mellem forbrug og bevilling. Opstillingen nedenfor viser bevillingsregnskabet specificeret på bevillingstyper.

Bevillingsregnskab

Mio. kr.	2019	2020	2021	2021	2021
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Indtægtsbevillinger	-7.740	-7.431	-7.169	-7.120	-49
Driftsbevillinger	2.998	3.367	3.189	3.102	88
Lovbundne bevillinger	1.062	1.094	1.086	1.148	-62
Tilskudsbevillinger	3.010	2.436	2.537	2.588	-51
Anlægsbevillinger	532	366	496	497	0
DAU-resultat	-137	-168	140	215	-75
DA-resultat	-142	135	150	225	-75

- (minus) angiver indtægter i Regnskab og Budget. I afvigelseskolonnen angiver positive beløb en mindre udgift eller en merindtægt i forhold til budgettet.

DAU-resultatet i 2021 blev et underskud på 140 mio. kr., hvilket i forhold til et budgetteret underskud på 215 mio. kr. inklusive tillægsbevillinger, er et forbedret resultat på 75 mio. kr.

I de efterfølgende afsnit bliver der redegjort mere detaljeret for de enkelte bevillingstyper. Der vil blive fokuseret på at forklare de væsentlige afvigelser fra budgettet.

INDTÆGTSBEVILLINGER

Indtægtsbevillinger bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at oppebære indtægter af såvel lovbunden som ikke lovbunden karakter. Den danske stats bloktilskud til Grønlands Selvstyre samt skatter og afgifter opføres som indtægtsbevillinger.

Indtægtsbevillinger

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Skatter og afgifter	-2.545	-2.366	-180
Overførsel fra offentlige myndigheder	-4.168	-4.337	169
Udvikling og uddannelse	-11	-9	-2
Erhvervsudvikling	-204	-179	-24
Forsyning	-240	-214	-26
Administration	0	-14	14
Indtægtsbevillinger i alt	-7.169	-7.120	-49

Regnskabet for indtægtsbevillingerne blev 49 mio. kr. større end forudsat i finansloven og efterfølgende tillægsbevillinger.

Omkring 58 pct. af Selvstyrets indtægter i 2021 eller 4.168 mio. kr. stammer fra overførsel fra offentlige myndigheder i form af bloktilskud fra staten, indtægter fra EU og andre aftalte indtægter.

Skatter og afgifter indbragte 180 mio. kr. mere end budgetteret, hvilket svarer til en forbedring i forhold til budgettet på 8 %. Merprovenuet skyldes primært, at såvel landsskatten, den særlige landsskat, selskabsskatten som de indirekte skatter var højere end forventet.

Merprovenuet på indirekte skatter kan primært henføres til større indtægter end forventet fra indførselsafgifter, stempelafgift, motorafgift samt afgift på hellefisk, mens rejeafgiften var mindre end forventet.

Mindreindtægten på overførsel fra offentlige myndigheder skyldes primært, at betalingerne i den nye partnerskabsaftale med EU først ligger i de kommende år.

Merindtægten på erhvervsudvikling skyldes primært, at Selvstyret har modtaget mere i udbytte fra ejendele end forventet.

Afvigelsen på forsyning kan primært henføres til større indtægter i form af førtidsindfrielse af boliglån.

DRIFTSBEVILLINGER

Driftsbevillinger gives som rammebevillinger til afholdelse af nettodriftsudgifter for institutioner og administrative enheder.

Driftsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Skatter og afgifter	0	87	-87
Folkestyre og demokrati	107	88	19
Udvikling og uddannelse	405	380	25
Erhvervsudvikling	95	107	-13
Sociale formål	78	41	36
Sundhed	1.487	1.518	-31
Teknik, miljø og plan	97	11	86
Fritid, kultur og religion.	91	128	-37
Infrastruktur	19	20	-2
Forsyning	14	11	3
Beredskab og kriminalforsorg	1	64	-63
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	39	28	11
Administration	763	617	146
Øvrige formål	-5	0	-5
Driftsbevillinger i alt	3.189	3.102	88

I 2021 er driftsudgifterne samlet set 88 mio. kr. større end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (merforbrug) på 2,8 % i forhold til budgettet.

Det samlede merforbrug på 88 mio. kr. kan primært henføres til ekstraordinære foranstaltninger på baggrund af covid-19.

2021 er tredje år, hvor udgifterne er registreret efter formål, jf. tabellen ovenfor. En stor del af afvigelserne kan fortsat henføres til, at forbruget er registreret på et andet formål end budgettet. Afvigelserne på skatter og afgifter, folkestyre og demokrati, udvikling og uddannelse, sociale formål, teknik, miljø og plan, fritid kultur og religion, beredskab og kriminalforsorg, udenrigstjeneste/internationale aktiviteter samt på administration kan primært henføres til dette forhold.

LOVBUNDNE BEVILLINGER

Lovbundne bevillinger gives i de tilfælde, hvor det ved særskilt lov er fastsat, at en bestemt modtagerkreds har ret til en bestemt ydelse, og hvor ydelsens størrelse eller beregningsgrundlag er fastsat ved særskilt lov.

Lovbundne udgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Skatter og afgifter	86	80	6
Udvikling og uddannelse	353	190	163
Sociale formål	613	662	-49
Sundhed	26	44	-18
Administration	8	172	-164
Øvrige formål	1	1	0
Lovbundne udgifter i alt	1.086	1.148	-62

I 2021 var lovbundne udgifter samlet set 62 mio. kr. mindre end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (mindreforbrug) på 5,4 % i forhold til budgettet. Det samlede mindreforbrug på 62 mio. kr. kan primært henføres til færre udgifter end forventet til offentlig pension til alderspensionister og førtidspensionister samt til institutionsanbringelse efter Kriminalloven.

Afvigelsen på udvikling og uddannelse modsvares af en tilsvarende afvigelse på administration, hvilket kan henføres til, at forbruget er registreret på et andet formål end det formål, der er anvendt i budgettet.

TILSKUDSBEVILLINGER

Tilskudsbevillinger bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at afholde udgifter af ikke-lovbunden karakter. Udgiften kan være af tilskudsmæssig karakter, men der kan også være tale om kapitalindskud i virksomheder, renteudgifter, rentetilskud, erhvervsstøtte, afskrivninger og udlån.

Tilskudsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Overførsler mellem off. myndigheder	1.530	1.530	0
Folkestyre og demokrati	33	34	-1
Udvikling og uddannelse	101	101	0
Erhvervsudvikling	223	228	-5
Sociale formål	115	117	-2
Teknik, miljø og plan	18	16	2
Fritid, kultur og religion	169	171	-2
Infrastruktur	74	79	-5
Forsyning	261	268	-7
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	6	5	0
Administration	7	38	-32
Øvrige formål	0	0	0
Tilskudsbevillinger i alt	2.537	2.588	-51

I 2021 var tilskudsudgifterne samlet set 51 mio. kr. mindre end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (mindreforbrug) på 2,0 % i forhold til budgettet.

Mindreforbruget på administration skyldes primært, at forbruget er registreret på et andet formål end det formål, der er anvendt i budgettet.

Det resterende mer- /mindreforbrug er fordelt med mindre afvigelser på de andre formål. Afvigelserne er desuden fordelt på en lang række aktiviteter.

ANLÆGSBEVILLINGER

En anlægsbevilling bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at afholde udgifter i forbindelse med køb af fast ejendom, anlægsbyggeri, udlån til anlæg, tilskud til anlæg, renovering m.v.

Anlægsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Udvikling og uddannelse	57	60	-3
Erhvervsudvikling	5	16	-11
Sociale formål	41	37	4
Sundhed	76	92	-16
Teknik, miljø og plan	10	7	3
Fritid, kultur og religion	4	4	0
Infrastruktur	70	59	11
Forsyning	273	220	53
Øvrige formål	-37	5	-32
Anlægsbevillinger i alt	496	497	-0

I 2021 svarede forbruget på alle anlægsbevillinger samlet set til årets bevillinger.

Afvigelserne på de enkelte formål kan derfor henføres til, at forbruget er registreret på et andet formål end forudsat i budgettet.

Der er fra år 2000 oprettet en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond, hvortil de årligt bevilgede anlægsbeløb til de enkelte projekter overføres. Derved udgiftsføres det enkelte års bevilgede anlægsbeløb i det pågældende år. I takt med at anlægsopgaverne udføres, fratrækkes udgiften i fonden.

Midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden er hensat til gennemførelse og færdiggørelse af konkrete anlægsprojekter, som var optaget på bevillingslovene for 2021 og tidligere år. Redegørelsen om Anlægs- og Renoveringsfonden indgår som bilag til Landskassens regnskab.

Beholdningen i Anlægs- og Renoveringsfonden ved udgangen af 2021 var i alt 1.000 mio. kr., hvilket er et fald på 84 mio. kr. i forhold til 2020.

BERETNINGERNE FRA DEPARTEMENTERNE

FORMANDENS DEPARTEMENT

Formandens Departement varetager den departementale betjening af Formanden for Naalakkersuisut og sekretariatsfunktionen for Naalakkersuisut.

Departementet er organiseret i følgende afdelinger:

- Ledelsessekretariatet, herunder Ministersekretærer samt Betjentfunktion og Omstilling
- Lovafdelingen
- Bestyrelsessekretariatet
- Afdeling for Forfatning
- HRU / Afdeling for tværgående udvikling

Herudover er der under departementet tilknyttet Forfatningskommissionens Sekretariat samt Digitaliseringsstyrelsen.

Formål

Formandens Departement varetager den departementale betjening af Formanden for Naalakkersuisut og sekretariatsfunktionen for Naalakkersuisut. Dertil varetages almindelig administration og drift i de forskellige afdelinger.

Herudover deltager Formandens Departement i tværgående porteføljestyling og koordinering indenfor Centraladministrationen.

Hovedopgaver

Ledelsessekretariatet sikrer den departementale betjening af Formanden for Naalakkersuisut og sekretariatsfunktionen for Naalakkersuisut, herunder koordinering af politiske initiativer i Naalakkersuisut og kvalitetssikring af Naalakkersuisuts beslutningsgrundlag.

Ledelsessekretariatet sikrer sammen med Lovafdelingen koordination af Naalakkersuisuts sager til Inatsisartut. Sekretariatet har endvidere ansvaret for udarbejdelse af budgetbidrag, løbende budgetopfølgning samt personaleadministration internt i departementet. Sekretariatet varetager desuden puljen til støtte for uafhængig research omkring råstof- og industriprojekter samt presserådgivning for Naalakkersuisut. Derudover står ledelsessekretariatet for driften mv. af Hans Egedes Hus.

Lovafdelingen forestår juridisk kvalitetssikring af Inatsisartutlove, Selvstyrets bekendtgørelser, kommunale vedtægter med hjemmel i Inatsisartutlov samt tværgående cirkulærer. Lovafdelingen koordinerer, sammen med Ledelsessekretariatet, Naalakkersuisuts punkter til samlingerne i Inatsisartut. Lovafdelingen forestår kundgørelsen af retsregler og har ansvaret for internetsiden lovgivning.gl.

Lovafdelingen rådgiver Formanden for Naalakkersuisut, de andre medlemmer af Naalakkersuisut, departementer og styrelser i juridiske spørgsmål. Derudover holder Lovafdelingen regelmæssige kurser for medlemmerne af Naalakkersuisut samt medarbejderne i Grønlands Selvstyre om juridiske emner inden for Lovafdelingens ansvarsområde. Bestyrelsessekretariatet varetager Grønlands Selvstyres ejerskab af de helt og delvist selvstyrejede aktieselskaber. Afdelingen koordinerer Naalakkersuisuts ejerpolitik og implementering af politiske tiltag i forhold til de helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber.

Endvidere er centraladministrationens betjentfunktion og telefonomstilling en afdeling i Formandens Departement, under ledelsessekretariatet, som varetager funktionerne på tværs af alle departementer og styrelser.

Antal ansatte ultimo 2021

Område	Antal ansatte (inkl. ledere)
Bestyrelsessekretariatet	2
Lovafdeling	3
Afdeling for Forfatning	2
Ledelsessekretariatet	9
Betjente og omstillingen	11
HRU	8
Digitaliseringsstyrelsen	27

Målopfyldelse

Ledelsessekretariatet har i 2021 stået for 75 Naalakkersuisut møder, dertil en del tillægsgagsordener og 88 formandsbeslutninger. Derudover er der afholdt ugentlige departementschefmøder. I forbindelse med Covid-19 har Formandens Departement deltaget aktivt i forbindelse med driften af Strategisk Corona Stab og Corona Sekretariat.

Lovafdelingen foretog i 2021 juridisk kvalitetssikring af Inatsisartutlove, Selvstyrets bekendtgørelser, lov bekendtgørelser og kommunale vedtægter. Som følge af Corona-situationen fik Lovafdelingen ansvaret for en særlig juridisk Corona task force, som havde til opgave at lave ændringsloven til Epidemiforordningen. Derefter udfærdigede Lovafdelingen en stor del af de bekendtgørelser, der blev udstedt med hjemmel i Epidemiforordningen.

Lovafdelingen afholdt flere introkurser for nye medlemmer af Naalakkersuisut, og afholdt 3 kurser for medarbejdere i Grønlands Selvstyre. Som følge af "Den ny Lovgivningsproces" havde Lovafdelingen en del sparringsmøder med departementer og styrelser, om udformning af ny lovgivning inden for deres område. Lovafdelingen præsenterede også oplæg for Forfatningskommissionen om tanker vedrørende en grønlandsk grundlov. Lovafdelingen udfærdigede derudover det tværgående cirkulære om Grønlands Selvstyres personaleadministrative ansvar og kompetencer.

Den 1. januar 2021 ejede Selvstyret samlet set aktier i 14 aktieselskaber, hvor ejerskabet varetages af Bestyrelsessekretariatet.

Bestyrelsessekretariatet har i 2021 haft to markante sager inden for sit ansvarsområde.

Den ene er opdatering af de forskellige styringsdokumenter, der bliver brugt i varetagelsen af ejerskabet af de selvstyrejede aktieselskaber, herunder: Naalakkersuisuts retningslinjer for god selskabsledelse, Naalakkersuisuts ejerpolitiske redegørelse og Naalakkersuisuts honorarpolitik for de selvstyrejede selskaber. Den anden er det fortsatte arbejde med Kalaallit Airports A/S, der har sikret deltagelse fra dansk side, med et ejerskab på 1/3 i Kalaallit Airports International A/S, samt omdannelsen af Mittarfeqarfiit til et A/S.

Bestyrelsessekretariatet har den daglige kommunikation med selskabernes ledelse om ejerforhold. På den årlige generalforsamling udøver Naalakkersuisut sit ejerskab, hvor man blandt andet godkender årsrapport og tager stilling til forslag om udbyttebetaling. Udbyttebetaling og refusion af udbytteskat indbragte i 2021 Selvstyret 175,1 mio. kr. i indtægt på hovedkonto 10.13.10 på Finansloven, hvilket har været påvirket af den nuværende situation med Covid-19.

Der bliver årligt afholdt et internt bestyrelsesseminar, hvor Naalakkersuisut sammen med selskabernes ledelse drøfter aktuelle emner i forhold til udviklingen af selskaberne og deres rolle i samfundet. Grundet Covid-19 har det ikke været muligt at afholde et bestyrelsesseminar i 2021, men Naalakkersuisut håber at dette bliver muligt i 2022.

På Bestyrelsessekretariatets hjemmeside vedligeholdes links til relevante dokumenter i forhold til sekretariatets arbejdsområde og opgaver.

Afdeling for Forfatning har ansvar for den politiske betjening af Naalakkersuisut hvad angår selvstyreloven og selvstændighed. Afdelingen er bindeledet mellem Naalakkersuisut og Forfatningskommissionen. Afdelingen er ansvarlig for at forberede og afholde borgermøder om selvstændighed samt bistå med udvikling af kommunikationsmateriale på forsknings- og borgerniveau mv., således at borgerne inddrages og har ejerskab og medansvar for udviklingen mod selvstændighed.

Forfatningskommissionens sekretariat skal yde sekretariatsbistand til Forfatningskommissionen. Dette omfatter blandt andet udarbejdelse af selve forfatningsudkastet, rådgivning og servicering af kommissionen, mødeforberejdelse og opfølgning samt ikke mindst formidlingsopgaver.

Digitaliseringsstyrelsen er organisatorisk placeret under Formandens Departementet, og driften af styrelsen figurerer under finanslovens hovedkonto 10.98.01, Digitaliseringsstyrelsen (Driftsbevilling).

Digitaliseringsstyrelsens bevilling i 2021 var på 46.568 t. kr.

Det er styrelsens vision, at Digitaliseringsstyrelsen går forrest i udviklingen af sikre, standardiserede, - digitale løsninger for det grønlandske samfund.

Digitaliseringsstyrelsen driver og udvikler nationale digitale løsninger, fælles offentlige digitale løsninger og centraladministrationens IT-support og -drift.

Digitaliseringsstyrelsen har nedenstående 11 hovedområder:

1. Centraladministrationens IT med alle tilhørende aktiviteter; anskaffelser, drift/brugersupport/udvikling, fælles arkitektur og design af services. Ligesom der bidrages til IT og e-lovgivning, politikker og retningslinjer. Styrelsen varetager ligeledes IT-sikkerhedsfunktionen og i relation hertil implementering af en systemejerorganisation samt drift af et ejernetværk.
2. Rådgivning og bistand til Selvstyrets enheder inden for digitalisering.
3. Tele- og datainfrastruktur samt ansvar for internet og telefoni, herunder driften af telefoncentral (hovednummer 34 50 00).
4. Centraladministrationens kontrakt- og licensstyring samt forhandling og kontraktindgåelse på IT-, tele- og digitaliseringsområdet. Der kan ikke indkøbes eller igangsættes IT- og digitaliseringsinitiativer uden inddragelse af styrelsen.
5. Centraladministrationens digitaliseringsinitiativer samt udvikling og implementering af Naalakkersuisuts nationale digitaliseringsstrategi.
6. Drift og udvikling af sullissivik.gl med alle dertilhørende aktiviteter med centraladministrationens enheder og kommunerne for validering af indhold og efterlevelse af gældende retningslinjer.
7. Udvikling og implementering af centraladministrationens og de fælles offentlige IT-, sikkerheds- og digitaliseringsstrategier.
8. Udvikling af nationale standarder, metoder og modeller inden for IT og digitalisering.
9. Systemejer på fælles systemer, såsom ESDH, mailsystem, videokommunikation samt projekt- og porteføljestyringssystem
10. Drift af centraladministrationens CMS-løsning, opbygning af nye websites i CMS-systemet og teknisk support for websites på denne.
11. Centraladministrationens cyber- og informationssikkerhed med dertilhørende opbygning af procedurer, viden og kampagner.

Med afsæt i ovenstående har Digitaliseringsstyrelsen i 2021 bl.a. udført:

- Styrkelse af centraladministrationens server og netværk ift. IT-sikkerhed og -overvågning.
- Udbud af centraladministrationens server- og netværksdrift.
- Udviklet en erhvervsplatform til Sullissivik.gl, hvor centraladministrationens erhvervsrettede selvbetjeningsløsninger kan overflyttes til. Dermed sikres ensartet sikkerhed for erhvervs selvbetjeningsløsninger og en indgang for borgere og erhvervsliv til det offentlige.
- Implementeret Offentlig Digital Post løsningen som pr. 1. januar 2021 er obligatorisk for borgere i Grønland at tjekke, og pr. 1. april 2021 for virksomheder.
- I grunddataprojektet: driftssat Grønlands adresseregister og stednavneregistret, som sammen med datafordeleren af CVR- og CPR-registrene lige nu udgør Grønlands grunddata. I 2021 blev digitaliseringen af arealregistret og bolig og bygningsregistret projekteret til udvikling i 2022.
- Bistået de ressortansvarlige enheder i centraladministrationen for coronabekæmpelsen med digitale løsninger på sullissivik.gl, samt opkobling til danske digitale løsninger ved standard dataoverførelsesaftaler.

- Loven om MitID vedtaget i Inatsisartut, hvorefter projektplanerne for Grønlands overgang til MitID kunne iværksættes.
- Videreudviklet fire eksisterende hjemmesider fra centraladministrationen og opbygning af to nye.
- Nedlukning af seks gamle hjemmesider, oprydningen forsætter i 2022.
- Opbygget et moderne presserum med nyt tolkesystem.
- Brugervenlighedstest gennemført på en række af centraladministrationens hjemmesider.

Opgaver er ressourcemæssigt fordelt således i 2021

Område	Antal medarbejder
Staben Styrelseschef, to jurister, en økonomifunktion	4
Digital Kommunikation En afdelingschef, to webkonsulenter, fire kommunikationskonsulenter	7
IT-afdelingen En afdelingschef, otte IT-supportere	9
Projektafdelingen En afdelingschef, seks projektledere	7

DEPARTEMENTET FOR FINANSER

Departementet for Finanser (AN) varetager de centrale funktioner i Selvstyrets økonomiske og fysiske planlægning samt generelle økonomiske og strukturpolitiske vurderinger. Herudover forestås tilsyn med kommunernes økonomi. Under departementet varetager styrelser skatte- og afgiftsopgaver, økonomi- og personaleopgaver samt statistik.

I løbet af 2021 har departementet gennemgået flere organisatoriske ændringer:

Fra januar 2021

(jf. cirkulære om ressortfordeling med ikrafttrædelse den 29/5 2020)

Departementets betegnelse var "Departementet for Finanser" og omfattede ASIAQ samt Forfatningsområdet

Fra april 2021

(jf. cirkulære om ressortfordeling med ikrafttrædelse den 23/4 2021)

Departementets betegnelse var "Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender" og omfattede Indenrigsafdelingen, Kommunal Tilsynsenhed og ASIAQ, men ikke længere Forfatningsområdet.

Fra august 2021

(jf. cirkulære om ressortfordeling med ikrafttrædelse den 6/8 2021)

Departementets betegnelse var fortsat "Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender" men ASIAQ ressortændredes til et andet departement.

Fra november 2021

(jf. cirkulære om ressortfordeling med ikrafttrædelse den 29/11 2021)

Benævnelsen for departementet er "Departementet for Finanser og Ligestilling". Indenrigsafdelingen og Kommunal Tilsynsenhed er ressortændret bort fra departementet, mens ligestillingsområdet er tilført departementet.

Ved udgangen af 2021 er Departementets område organiseret som følger:

- Selve departementet (AN) består af Ledelsessekretariatet, Juridisk Afdeling herunder Ligestilling, Afdelingen for Økonomisk Planlægning samt Afdeling for Landsplanlægning
- Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA)
- Skattestyrelsen (AKA)
- Grønlands Statistik
- Enheden for fælles offentlige økonomiske og personaleadministrative IT-systemer; Inussuk IT
- Afdelingen for Indenrigsanliggender og Socialt tilsyn (i perioden fra medio maj til ultimo november)

Herudover er der under departementet tilknyttet Overenskomstkommissionens Sekretariat.

Formål

AN har ansvar for den politiske betjening af Naalakkersuisoq for Finanser, herunder for så vidt angår finans- og skattepolitikken, det økonomiske reformarbejde, tilsyn med kommunernes økonomi, fysisk landsplanlægning samt understøttelse af en række tværgående initiativer såsom kommissionsarbejder.

ASA har ansvar for Landskassens regnskab, personaleforhold, overenskomstforhandlinger og serviceopgaver herunder bygningsadministration og indkøb.

AKA har ansvar for drift af skatter, afgifter og inddrivelse. Skattestyrelsens beretning fremgår nedenfor under aktivitetsområde 24.

Grønlands Statistik har ansvar for officiel statistikudarbejdelse.

Hovedopgaver

Departementet

Ledelsessekretariatet er en stabsfunktion for Naalakkersuisoq og departementschefen. Ledelsessekretariatet omfatter såvel Naalakkersuisoqs som departementets fællessekretariat samt departementets kommunikationsmedarbejder. Sekretariatet står for den daglige minister- og ledelsesbetjening og har bl.a. ansvar for kalenderstyring, mødeforberedelse, HR-funktioner og praktiske forhold.

Afdelingen for Økonomisk Planlægning varetager Selvstyrets økonomiske planlægning, herunder budgetkoordination i forhold til såvel finanspolitikken som tilrettelæggelse af en langsigtet holdbar økonomisk udvikling, tilrettelæggelse af bevillingslove, opgaver i forbindelse med den økonomiske politik og finanspolitikken, bloktilskudsforhandlinger med kommunerne, Selvstyrets økonomiske relationer til staten, låneoptagelse samt generelle økonomiske, strukturpolitiske vurderinger, skattepolitiske sager og økonomiske reformer. Derudover varetages ansvaret omkring tilsynet med kommunernes økonomi samt projekter om bedre økonomistyring i den offentlige sektor. Tilsyn med kommunernes økonomi sker i samarbejde med Indenrigsafdelingen, som hører under Formandens Departement.

Endvidere er Økonomisk Planlægning medlem af den grønlandske delegation vedrørende forhandlinger af fiskeriaftalen med EU, partnerskabsaftalen med EU, bilaterale fiskeriaftaler med Rusland, Norge og Færøerne samt en mulig frihandelsaftale med UK.

Departementet har herudover en vigtig opgave i forhold til partnerskabsaftalen med EU i form af en særlig aftale om udvikling af Selvstyrets økonomistyrings funktionalitet, den såkaldte PFM-aftale¹.

Juridisk Afdeling udarbejder forslag til love og andre regler særligt inden for skatter og afgifter samt budget- og regnskabslovgivning. Betjening af Naalakkersuisut m.fl. i forhold til udviklingen inden for international beskatning. Desuden bistår afdelingen Skatterådet med sekretariatsbetjening. Desuden varetages opgaver vedrørende behandling af klager, sager vedrørende overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen samt andre konkrete sager. Endelig varetager afdelingen ligestillingsområdet og kontakten til Ligestillingsrådet.

Afdelingen for Landsplanlægning varetager Selvstyrets opgaver om planlægning og arealanvendelse, herunder opgaver vedrørende grunddata og koordinering af sektorplanlægning. Den fysiske landsplanlægning handler om at skabe gode rammer for arealanvendelse i bred forstand og om at skabe synlighed om arealdispositioner på landsplan, hvor eksempelvis Selvstyrets sektorplanlægning skal koordineres med den kommunale planlægning. Derudover er afdelingen kortmyndighed med ansvar for kortlægning og udvikling af geodataområdet. Afdelingen varetager desuden vidensindsamling om Grønlands Selvstyres indsatser i relation til FN's verdensmål (SDG-2030), idet Selvstyrets enkelte departementer selv har ansvar for udarbejdelse og implementering af planer, der sikrer en generel udvikling forankret på verdensmålene. Endelig har afdelingen det overordnede ansvar for udvikling af den nationale geodata platform NunaGIS.

Overenskomstkommissionens Sekretariat yder sekretariatsbistand igennem udarbejdelse af fagligt materiale, koordination af eventuelle eksterne eksperter, afholdelse af og opfølgning på kommissionsmøder, betjening af undergrupper samt udarbejdelse af kommissionens betænkning. Herudover understøtter sekretariatet kommissionsformanden i sit arbejde. Kommissionen forventes at afslutte sit arbejde i 2022.

Økonomisk Råd

For at sikre en uafhængig vurdering af den førte økonomiske politik har Naalakkersuisut nedsat Økonomisk Råd i medfør af Budget- og Regnskabsloven. Rådet skal vurdere konjunkturudviklingen og holdbarheden af den økonomiske politik, ligesom det skal vurdere finansieringen af velfærdsydelser. Rådet udgiver mindst én årlig rapport med analyser og anbefalinger og kan efter anmodning fra Naalakkersuisut rådgive om væsentlige økonomiske spørgsmål i øvrigt. Økonomisk Råd udgav i 2021 både en forårsrapport og en efterårsrapport. Førstnævnte havde særlig fokus på COVID-19 og dens betydning for samfundsøkonomien, mens efterårsrapporten havde særlig fokus på samfundsforandringer og finanspolitisk holdbarhed.

Økonomisk Råd har et formandskab på 6 personer, som udpeges af Naalakkersuisut. Rådet består herudover af op til 14 medlemmer, som udpeges i henhold til bestemmelserne i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 24. juli 2019 om Økonomisk Råd. Sekretariatsfunktionen for rådet varetages af Finansdepartementet.

---

¹ PFM-reform Action Plan står for Reform i Offentlig Økonomistyrings handlingsplan. Termen dækker for den engelske forkortelse for: Public Financial Management.

Skattestyrelsen

Skattestyrelsen er organisatorisk placeret under Departementet for Finanser og Ligestilling. Driften af Skattestyrelsen figurerer under finanslovens hovedkonto 24.01.01, Skattestyrelsen, administration.

Skattestyrelsens bevilling i 2021 var på 86.503 t. kr.

Skattestyrelsen varetager skatte- og afgiftsopgaver efter de regler, der er hjemlet i Grønlands Selvstyres skatte- og afgiftslove. Dertil kommer varetagelsen af lov om obligatorisk pension. Skattestyrelsen er central myndighed i forhold til inddrivelse af offentlige restancer.

Vision

Skattestyrelsen skal være en kompetent og effektiv landsdækkende organisation, der løbende sikrer samfundet en korrekt administration af skatter, afgifter og inddrivelse.

Alle former for kontakt med borgerne, brugere og virksomheder sker respektfuldt.

Skattestyrelsen vil være en arbejdsplads, der er på forkant med udvikling af kompetente, og serviceorienterede medarbejdere.

Mission

Skattestyrelsen administrerer skatte-, afgifts- og inddrivelsesområdet på vegne af Inatsisartut og Naalakkersuisut og sikrer, at dette sker med retssikkerheden i højsædet.

Økonomi- og Personalestyrelsen – ASA

Økonomi- og Personalestyrelsen vil medvirke til at frigøre samfundets ressourcer til udvikling af Grønland ved at være helhedsorienteret, skabe enkle løsninger og skabe tillid.

Økonomi- og Personalestyrelsen er ansvarlig for drift og udvikling af en lang række serviceopgaver, der understøtter driften i Selvstyret og kommunerne. Formålet med at løse opgaverne et centralt sted er at medvirke til en professionalisering af opgaveløsningen og at sikre, at opgaverne bliver løst billigst muligt. De primære områder, der varetages, er Landskasseregnskab, fælles personaleadministrative funktioner, herunder varetagelsen af overenskomstforhandlinger på det offentlige område, tolkning og oversættelse mv.

Grønlands Statistik

Grønlands Statistik er den centrale myndighed for officiel statistik i Grønland. Grønlands Statistik har til formål at sikre det datamæssige grundlag for analyser af den samfundsmæssige udvikling, for politiske og administrative beslutninger samt for planlægning. Det overordnede ansvar for Grønlands Statistik varetages af en bestyrelse, der består af fem medlemmer med indsigt i samfundsforhold. I henhold til statistikloven afgiver bestyrelsen én gang årligt en beretning om institutionens virksomhed til Naalakkersuisut. Beretningen offentliggøres på Grønlands Statistiks hjemmeside.

Enheden for fælles offentlige økonomiske og personaleadministrative IT-systemer; Inussuk IT

Enheden er etableret for at anskaffe, drive, vedligeholde og sikre udvikling af fælles offentlige IT-systemer for Grønlands Selvstyre og kommunerne vedrørende økonomiske- og personaleadministrative forhold.

Dannelsen af enheden er et led i bestræbelserne på at forenkle og effektivisere den offentlige administration i Grønland med fokus på at samle alle IT-systemer, der betjener hele den offentlige forvaltning, i én driftsorganisation

Den 1. august 2019 trådte Selvstyrets bekendtgørelse nr. 9 af 24. juli 2019 om fælles offentlige økonomiske og personaleadministrative IT-systemer i kraft. Der er i kraft heraf udpeget bestyrelsesmedlemmer fra alle de 5 kommuner. Bestyrelsen har afholdt 6 møder i løbet af 2021.

Målopfyldelse

I 2021 har departementet og de underliggende styrelser haft fokus på opfyldelse af en række mål. Disse mål er oplistet nedenfor.

Departementet

Har især arbejdet med følgende større tiltag:

- Udarbejdelse af mål og principper for Naalakkersuisuts økonomiske politik.

- Udarbejdelse af Politisk Økonomisk Beretning 2021, som blev offentliggjort på Inatsisartuts forårs-samling 2021.
- Udarbejdelse af finanslov for 2022 og tillægsbevillingslov for 2021.
- Forhandling af finanslovsaftaler ifm. Inatsisartuts behandling af finanslov 2022.
- Udvikling, vedligeholdelse og opdatering af lovmodeller.
- Udvikling, vedligeholdelse og opdatering af holdbarhedsmodellen.
- Udarbejdelse af forslag til ændring af Inatsisartutlov om ressourceafgift på grønlandsk fiskeri.
- Udarbejdelse af forslag til ændring af landstingslov om indkomstskat.
- Udarbejdelse af forslag til ændring af landstingslov om forvaltning af skatter.
- Udarbejdelse af forslag til ændring af Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres bud-getter og regnskaber.
- Udarbejdelse af forslag til ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond.
- Omfattende analysearbejde og sekretariatsbetjening for Fiskerikommissionen.
- Deltagelse i forhandlinger om mulig frihandelsaftale mellem Grønland og UK.
- Deltagelse i forhandlinger af salg af fiskerirettigheder til EU i 2022.
- Deltagelse i forhandlinger af bilaterale kvotebytteaftaler mellem Grønland og hhv. Rusland, Norge og Færøerne.
- Bidrag til værdikædeanalyse af grønlandske fiskeprodukter.
- Sparring med Skattestyrelsen vedrørende administrationen af ressourceafgifter på fiskeriet, kontrol af indberettede afgiftsbetalinger, udarbejdelse af budget og budgetopfølgning.
- Bidrag til en undersøgelse af Selvstyrets økonomistyrings funktionalitet på vegne af EU-kommissionen i en såkaldt PEFA-undersøgelse². Arbejdet er en del af den ordinære opfølgning på budgetsamarbejdet mellem Grønland og EU (PFM-aftalen). PEFA-undersøgelsen, samt PFM-handlingsplanen er fortsat under revision ved årsskiftet.

Enheden for fælles offentlige økonomiske og personaleadministrative IT-systemer; Inussuk IT

ERP

- Kommune Kujalleq gik i drift med ERP-systemet den 1. september, som den sidste offentlige organi-sation, herefter er hele Selvstyret og alle 5 kommuner i drift på ERP-systemet. Med udgangen af 2021 lukkes ERP projektet og alle organisationer overgår til den almindelige drift og support.
- Primo 2022 forventes der at opstarte et projekt omkring mere automatisering og bedre udnyttelse af ERP-systemet i kommunerne og Selvstyret.

ESDH

- Planen for implementering af det Sociale faglige system, baseret på ESDH systemet GetOrganized, er godkendt i Styregruppen for projektet. Forventet start på implementering i pilot kommune februar 2022.
- Planen for implementeringen af ESDH for alle forvaltninger i kommunerne og den afledte økonomi bli-ver præsenteret for bestyrelsen i starten af februar 2022 og en forventet start i den første kommune medio 2022.

---

² PEFA står for Offentlige Udgifter og Økonomisk Ansvarlighed. Termen dækker den engelske forkortelse for: Public Expenditure and Financial Accountability.

Personalerelaterede systemer

- **Tidsregistreringssystem.** Efter offentligt udbud er der valgt leverandør på systemet. I efteråret 2021 gennemføres der Proof of Concept, og implementeringen forventes at gå i gang Q2-2022. Implementeringen omfatter alle 5 kommuner og Selvstyret.
- **Vagtplanlægningssystem.** Efter offentligt udbud er der valgt leverandør på systemet. I efteråret 2021 gennemføres der Proof of Concept, og implementeringen forventes at gå i gang Q1-2022. Implementeringen omfatter Sundhed og flere sociale institutioner i alle 5 kommuner.
- **Lønssystem.** Der er forhandlinger i gang med den nuværende leverandør om en ny kontrakt. Der er beskrevet et projekt omkring oprydning og implementering af nye funktionaliteter i lønssystemet, eks. E-Boks og NemKonto. Alle 5 kommuner og Selvstyret er omfattet af løsningen.
- **HR-system.** Nyt fællesoffentligt HR-system blev implementeret i 2020. Fase 2 af projektet bliver implementeret med start i oktober 2021 og afslutning i maj 2022.

Skattestyrelsen

Aktiviteter og målfrielse

Skattestyrelsen sikrer, at skatter og afgifter opkræves efter gældende lov, og at borgerne sparer op til egen pension efter gældende lov. Skattestyrelsens rolle i dette er indsamling, kontrol, ligning og udsendelse af retvisende økonomiske oplysninger for borgere og virksomheder og heraf følgende rettidig opkrævning. Samtidig sikrer Skattestyrelsen at offentlige restancer inddrives efter gældende lov.

Skattestyrelsen opererer ikke med aktivitetsbaserede måltal. I stedet fokuserer Skattestyrelsen på en aktiv servicestrategi og velkørende effektive afdelinger, der kender og varetager deres opgaver og roller med afsæt i dygtige medarbejdere.

Særlige forhold i 2021

COVID-19 har især påvirket Skattestyrelsens mulighed for at udføre kontrol af arbejdsgivere samt af inddrivelsens mulighed for at være i direkte dialog med borgerne. Borgerservice var i en periode påvirket af de generelle restriktioner, hvilket har resulteret i færre fysiske besøg, men samtidig oplevedes et øget pres på telefoner og mails.

Hele inddrivelsesområdet har været præget af implementering af nyt inddrivelsessystem. Skattestyrelsen har i partnerskab med de øvrige aktører lagt en stor indsats i at få de nye systemer i drift. Skattestyrelsen har i forhold til den øvrige del af det fællesoffentlige økonomisystem konverteret og ibrugtaget det nye økonomisystem i 1. kvartal af 2021. Året har derfor været præget af datakonvertering og implementering af nye basis systemer.

Skattestyrelsen står for at omsætte love og forordninger indenfor skatter, afgifter og obligatorisk pension til systemer, som fungerer for borgerne og administrationen. Der er i 2021 lagt stor energi i at styrke grundlag og IT-systemer herunder særligt for obligatorisk pension.

Skattestyrelsen bistår den øvrige administration i lovforberedende arbejde og i at svare på henvendelser fra borgere og virksomheder samt medvirke til besvarelse af § 37 spørgsmål.

Organisatorisk har Skattestyrelsen foretaget mindre ændringer i 2021. Arbejdsgiver-registeret er flyttet fra Økonomi til Skatter og Kontrol. Center for udvikling og processer er flyttet fra Ledelsestab til Fællesfunktion. Toldfunktion er flyttet under styrelseschefen.

ASA

Som nævnt ovenfor er Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA) ansvarlig for drift og udvikling af en lang række opgaver, der understøtter driften i Selvstyret og kommunerne. ASA varetager bl.a. følgende driftsopgaver:

- Regnskab, herunder Landskassens regnskab
- Personaleadministrative funktioner, herunder løn, personalesagsbehandling samt administration af vakant- og personalebolig
- Overenskomstforhandlinger på det offentlige område
- Kompetenceudvikling og kursusafholdelse (Overflyttet til Formandens Departement pr. 1. oktober 2021)

- Rekruttering og fastholdelse (Overflyttet til Formandens Departement pr. 1. oktober 2021)
- Oversætter- og tolkevirksohmheden for centraladministrationen
- Strategisk indkøb
- Styring af Selvstyrets lejemål.
- Central budgetopfølgning
- Drift af centraladministrationens bygninger
- Intern revision

Hertil varetager ASA følgende udviklingsopgaver:

- Forberedelse af overenskomster
- Udvikling/forbedring af administrative processer
- Etablering af systemer til understøttelse af administrative processer
- Fortsat udrulning af det elektroniske oversættersystem
- Understøtter arbejdet med det grønlandske sprog
- Understøtter arbejdet med udvikling af nyt ledelsesgrundlag i Selvstyret (Overflyttet til Formandens Departement pr. 1. oktober 2021)
- Udvikling/forbedring af processer og system for løn
- Forbedrer Selvstyrets processer for indkøbsvirksohmhed
- Yderligere udvikling af regnskab i overensstemmelse med intentionerne i ERP/budgetlov – forenkling og standardisering
- Gennemførelse af trivselsmåling og APV samt opfølgning herpå (Overflyttet til Formandens Departement pr. 1. oktober 2021)

Opgaverne er ressourcemæssigt fordelt således i 2021

Område	Antal medarbejder
Styrelseschef og intern revision	6
Serviceafdelingen	17
Forhandling og Overenskomst	9
Personaleafdelingen	26
Tolkekontoret	14
DcR (Den centrale Regnskabsafdeling)	36

Den centrale Regnskabsafdeling har i 2021 udarbejdet det andet Landskasseregnskab efter at Selvstyret i 2019 implementerede et nyt ERP-system, ny kontoplan og et nyt ledelsesinformationssystem. Regnskabet blev godkendt af Inatsisartut på efterårssamlingen 2021. Den centrale Regnskabsafdeling har i året bl.a. haft fokus på opdatering af Regnskabshåndbogen samt digitalisering af enhedens blanketter og processer.

På forhandlingsområdet har ASA 2021 forhandlet en ny 4-årig overenskomst på folkeskoleområdet (IMAK) samt indledt forhandlinger med det største overenskomstområde i den offentlige sektor – SIK. ASA har desuden udarbejdet en aftale med de akademiske organisationer og AK om aflønningsforhold for Corona-Task Force. Udover ovennævnte udviklingstiltag har ASA deltaget i udviklingsaktiviteter som deltager i Overenskomstkommissionen. Kommissionen afleverer sin betænkning primo 2022.

På det personaleadministrative område er der overført 5 årsværk fra Sundhedsvæsnet i 2021 med tilhørende budgetregulering. Forventningen er, at området vil kunne løftes mere effektivt i regi af ASA, og der er indarbejdet en besparelse på et årsværk i Finansloven.

Digitaliseringsprocesserne i ASA bidrager på oversætterområdet i dag til, at 58% af teksterne stammer fra tidligere oversættelser, som er hentet fra systemet og indsat automatisk i programmet, mens de reste-

rende 42% er nye oversættelser. Herudover har Nanushop, der blev taget i brug i 2020, udvidet varesortimentet, således at det også omfatter IT-udstyr.

Grundet Corona situationen har bygningskontoret især haft fokus på forebyggelse af spredning af smitte gennem en øget rengøringsindsats m.v.

Ligesom tidligere år har der i 2021 været fokus på lærlingeområdet. Der er blevet arbejdet målrettet på at øge lærlingenes trivsel samt styrkelse af samarbejdet mellem ASA og vejlederne. Selvstyret tager fortsat et stort ansvar for at lærlinge kan få en relevant praktikplads. Området blev overflyttet som del af HRU til Formandens Departement pr. 1. oktober 2021.

Arbejdet hen imod et nyt løn- og HR-system for det offentlige Grønland er fortsat i 2021. Dette sker i et tæt samarbejde med Inussuk IT og kommunerne.

DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSANLIGGENDER

Formål

Departementet for Udenrigsanliggender varetager Naalakkersuisuts udenrigspolitik.

Hovedopgaver

Departementet har følgende hovedopgaver:

- Koordinering af kontakt og rådgivning i forhold til Selvstyrets internationale relationer, herunder forsvars- og sikkerhedspolitik, bilateralt samarbejde og mellemfolkelige organisationer, herunder Arktisk Råd, Nordisk Ministerråd, sager i FN-regi (bl.a. menneskerettighedsområdet og kontinentalsokkelprojektet), samt udenrigshandelspolitik.
- Diplomatisk repræsentation i København, Bruxelles, Washington D.C., Reykjavik og Beijing for at styrke politiske, handelsmæssige og økonomiske relationer til EU, Storbritannien, USA, Canada, Island og Østasien.

Normering

Departementet er organiseret som følger (ansatte):

- Udenrigsafdelingen (13)
- Grønlands Repræsentation i Bruxelles (4)
- Grønlands Repræsentation i Washington D.C. (3)
- Grønlands Repræsentation i Reykjavik (2)
- Grønlands Repræsentation i Beijing (2)
- Grønlands Repræsentation i København (11)
- Økonomi- og Personaleafdelingen (3)

Departementet i Nuuk har været underbemandet en del af året grundet forskellige omstændigheder. Repræsentationerne har været fuldt normeret hele året, dog med chefrotation på repræsentationerne i Bruxelles, Reykjavik, Washington D.C. og ny chefudsendelse ifm. åbningen af Repræsentationen i Beijing.

Målopfyldelse

Generelt

Trods fortsatte Covid-19 restriktioner globalt har Departementet, i takt med at vacciner er blevet tilgængelige og verden er åbnet mere op igen, været i stand til at afvikle mere deltagelse i flere internationale profilerede arrangementer, fysiske møder med interessenter, samarbejdspartnere m.v. i 2021 end det var tilfældet i 2020. Repræsentationerne i Washington D.C., Bruxelles, København og Reykjavik har i perioder været pålagt at arbejde hjemme i 2021.

Udenrigsdepartementet

Udenrigspolitikken skal sikre, at andre landes interesse for Grønland og Arktis, omsættes til politiske og økonomiske muligheder for Grønland og grønlandsk erhvervsliv. I arbejdet mod en selvåren økonomi, er Udenrigsdepartementets fokus bl.a. rettet mod handel og generelle rammebetingelser for økonomisk samarbejde med andre lande. Derudover, har Departementet ansvaret for at afvikle Grønlands forskellige rapporteringsforpligtigelser i henhold til sine forpligtelser under forskellige internationale konventioner, særligt på menneskerettighedsområdet.

I 2021 har vi betydeligt fået styrket Grønlands samarbejde med vores vigtigste naboer, herunder indgået (1) en fælleserklæring om øget samarbejde mellem Island og Grønland, samt (2) en USAID-rammeaftale med USA der har til hensigt at skabe muligheder for et øget økonomisk samarbejde mellem USA og Grønland. USAID-aftalen sikrer midler fra USAID på samlet 10 mio. dollars fordelt over de næste fem år frem til 2026. Grønland har dertil bl.a. deltaget i Arktisk Råds Ministermøde sammen med udenrigsministre fra alle de arktiske stater og været vært for USA's Udenrigsminister i Grønland. Grønland har meldt sig ind i klimakampen internationalt ved Formanden for Naalakkersuisuts deltagelse i COP26 med ambitiøse planer for Grønlands grønne omstilling, der kan skabe internationale investeringsmuligheder i grønlandske ressourcer.

I løbet af året har der været en del tekniske møder mellem Grønland og UK vedrørende en handelsaftale. Dette også fra grønlandsk side for at holde "UK til ilden". Det fleste møder har kunnet afholdes virtuelt, men der har også været enkelte rejser til Danmark, hvor møder blev gennemført. Det medførte i slutningen af året modtagelse af officielt brev fra UK's regering om en mindre forbedring af fremadrettede midlertidige handelsforhold, og endeligt en tilkendegivelse om indgåelse i formelle forhandlinger om en fremtidig bilateral handelsaftale mellem UK og Grønland. UK er Grønlands vigtigste marked for kogte og pillede rejer og ligeledes et vigtigt marked for torskefilet, samt andre fiskeprodukter, og en frihandelsaftale vil derfor have stor værdi for særligt vores fiskeindustri.

I 2021 har Grønland ligeledes udvidet sin tilstedeværelse i verden. Et enigt Inatsisartut støttede i 2020 oprettelsen af vores første repræsentation i Asien. Trods forsinkelser grundet covid-19 situationen åbnede repræsentationen i Beijing i november 2021. Med åbningen har vi sendt et klart signal til omverdenen om, at Grønlands handelsinteresser ikke alene er rettet imod vores umiddelbare naboer, men ligeledes mod Østasien. Grønland vil styrke og udvide vores handelssamarbejder for at skabe et økonomisk bæredygtigt samfund.

Departementet har i nordisk ministerrådsregi sørget for, at der samlet er tildelt 15 mio. kr. i perioden 2020-2022 til 3 grønlandske institutioner, som er "lead partners" i nordiske samarbejdsprojekter.

Repræsentationen i Bruxelles

Repræsentationens primære fokusområde har igennem året været færdiggørelsen af fornyelsen af samarbejdsrammer og aftaler mellem Grønland og EU i forbindelse med EU's budgetperiode 2021-2027. Grønlandsbeslutningen og OLT-afgørelsen hvortil der er øremærket 225 mio. euro i løbet af budgetperioden 2021-2027, blev færdiggjort i løbet af året. Udover uddannelsessektoren, som fortsat bliver et hovedområde i samarbejdet mellem Grønland og EU, er der blevet aftalt nye samarbejdsområder under overskriften "grøn vækst". Implementeringen af Grønlandsbeslutningen for de kommende år blev derfor en del af opgaveporteføljen.

Udover denne aftale blev der også indgået en ny fiskeriaftale og protokol i løbet af 2021. Repræsentationen er i 2021 fortsat med at fokusere på at indgå en aftale med Storbritannien på handelsområdet, hvortil der er modtaget en tillægsbevilling.

EU offentliggjorde sin nye Arktis politik, hvor det også blev udmeldt, at EU ønsker at åbne et kontor i Grønland i 2022. Dette har departementet og repræsentationen efterlyst længe, og at EU nu tager skridtet er en yderst positiv udvikling, der kan skabe fundament for et bredere og stærkere samarbejde med EU i fremtiden.

Repræsentationen i Washington, D.C.

Repræsentationens hovedopgave er at udvikle de bilaterale relationer mellem Grønland, USA og Canada i en række sektorer, samt at repræsentere, beskytte og fremme grønlandske interesser. På trods af Covid-19 restriktionerne, er det i de seneste år lykkedes at opnå og underskrive en række aftaler mellem USA og Grønland omkring den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland og samarbejde vedrørende handel, økonomi, råstoffer, turisme og uddannelse. I denne forbindelse deltager Repræsentationen i implementeringen af disse aftaler. Repræsentationen har herudover været 'lead' på underskrivelsen af aftalen mellem Naalakkersuisut og USAID, en aftale der sikrer udbetalingen af midler fra USA til samarbejde omkring civile projekter.

Med fokus på at øge samhandlen, har repræsentationen igennem året holdt regelmæssig kontakt med både Royal Greenland, Visit Greenland samt det amerikanske udenrigsministerium. Samarbejdet med uddannelses- og forskningsmiljøet i New England området, særligt Maine, er videre styrket i det seneste år. Repræsentationen har haft to rejser til Maine, hvor der har været mulighed for at oprette kontakter vedr. nye potentielle samarbejder indenfor forskning og uddannelse.

Med et fokus på at øge det nordamerikansk-grønlandske samarbejde, deltog Repræsentationen i Arctic Circle Assembly i oktober 2021, hvor der i samarbejde med Departementet for Udenrigsanliggender i Nuuk, Repræsentationen i Reykjavik, samt amerikanske partnere, blev afholdt en reception med det formål at sætte fokus på det gode samarbejde mellem Nordamerika og Grønland. Repræsentationen har endvidere et samarbejde med den danske ambassade på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område. Der sigtes her efter et samarbejde baseret på inddragelse og ligeværdighed, følgende ordlyd og tanke i såvel Igaliku-aftalen som Selvstyreløven.

Samarbejdet med Canada, er ligeledes en prioritet for Repræsentationen. Grundet COVID-situationen,

men også særligt Repræsentationens allokerede midler og ressourcer, som skal dække både USA og Canada, har tjenesterejser til Canada dog været begrænset i løbet af 2021.

Repræsentationen i Reykjavík

Det bilaterale samarbejde med Island er styrket væsentligt ved indgåelse af en opdateret hensigtserklæring (Joint Declaration) mellem Grønland og Island. Det islandske Udenrigsministeriums udgivelse i januar 2021 af rapporten "Grønland og Island i det ny Arktis" med dets mere end 100 anbefalinger og ideer til styrkelse af samarbejdet landene imellem, såsom på fiskeri, sundhed, turisme, handel, luftfart og veterinærområdet, har bidraget til at udvide bredden af de emner som indgår i relationerne med Island. Et samarbejde som fordrer et tæt samarbejde med samtlige departementer i Selvstyrets administration. Det Vestnordiske samarbejde, herunder igennem Vestnordisk Råd har ligeledes været et fokusområde med tætte relationer til Vestnordiske Råds sekretariat i Island. I 2021 blev Arctic Circle Assembly (ACA) afholdt efter to års pause pga. af COVID-situationen. ACA giver Naalakkersuisut og grønlandske interessenter adgang til et stort internationalt netværk for dialog og samtale om arktiske emner af relevans for Grønland og dermed vigtig platform til at profilere Grønland. Et tæt samarbejde med ACAs sekretariatet har derfor også været prioriteret af hensyn til forberedelsen af ACAs Greenland Forum som vil skulle holdes i 2022. I forbindelse med genoptagelsen af de direkte flyvninger mellem Island og Grønland i august 2021 er der sket en markant stigning af henvendelser fra luftfartsselskaberne såvel som fra gennemreisende grønlandske borgere og turister om corona-relaterede spørgsmål og problemstillinger.

Repræsentationen i Beijing

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at der er et stort behov for og potentiale i, at Grønland har en permanent og langsigtet tilstedeværelse i Østasien. Repræsentationen skal tjene Grønland ved at arbejde for at fremme de økonomiske, handelsmæssige og kulturelle forbindelser i Asien, særligt til Kina, men også til Japan og Sydkorea. Repræsentationen skal derudover dagligt bidrage til at fremme og markedsføre potentielle asiatiske investeringer i Grønland og arbejde for at fjerne eventuelle erhvervmæssige handelsbarrierer.

Grønlands Repræsentation i Beijing blev enstemmigt besluttet til oprettelse af Inatsisartut EM2020 og således oprettet i november 2021. På grund af Covid-19 pandemien globalt og særligt i Kina, blev den fysiske oprettelse i Beijing forsinket i løbet af 2021. Det har således ikke været muligt at benytte de afsatte midler på FL2021 fuldt ud, men det forventes at midlerne afsat på FL2022 vil blive anvendt og benyttet efter formålet.

Repræsentationen i København

Repræsentationen bidrager til kontakten mellem Grønland, Danmark og omverdenen, og yder service til Naalakkersuisut, centraladministrationen og virksomheder under Grønlands Selvstyre, bl.a. ved at stille faciliteter til rådighed og til afholdelse af møder m.m. Coronasituationen i Danmark har givet et lavere aktivitetsniveau end normalt. I forlængelse af valg til Inatsisartut afholdte Repræsentationen oplæg via video overfor det samlede ambassadørkollegie, og i forbindelse med Nordisk Råds session i november ydede Repræsentationen assistance til Naalakkersuisut og faciliterede møder, ligesom der var deltagelse ved et efterfølgende Nordisk Råd arrangement i december. På vegne af Grønlands Selvstyre deltager Repræsentationen i forskellige aktiviteter, herunder en revision af historiekanonien for den danske folkeskole. IT-afdelingen yder støtte til de øvrige repræsentationer, ligesom kursus for nyansatte til stillinger i Grønland i reglen afholdes 11 gange årligt. Den administrative afdeling har bl.a. udført lønbehandling for ca. 150 af Selvstyrets medarbejdere bosiddende i Danmark og personaleadministration for ca. 80 medarbejdere i 2021. Herudover er der udstedt et større antal sikkerhedsgodkendelser i et samarbejde med PET.

Økonomisk opfyldelse

Vi har som udgangspunkt ikke holdt budgettet, men har nået de aktiviteter som vi havde budgetteret med i året. Følgende er værd at bemærke:

- Et større forbrug på lønninger pga. omrokering i hele ledelsesgruppen.
- Et større forbrug på tjenesterejser internt i landet og i udlandet, hotel, dagpenge, repræsentation primært i forbindelse med officielle besøg i landet, som var blevet udsat fra 2020 grundet Covid-19.
- Arbejdet med indgåelse af en handelsaftale med Storbritannien fortsatte i 2021, denne gang fra Nuuk. Departementet for Udenrigsanliggender gik over budgettet og levede op til aktivitetsmålene.

Fremadrettet

Det stigende internationale fokus på Arktis og Grønland har øget mængden af opgaver betragteligt for departementet, ligesom der er en øget kompleksitet i sagerne, hvilket tilsammen lægger et udgiftspres på departementet. Dette forventes kun at tiltage i takt med den intensiverede fokus på vort land, samt det øgede antal repræsentationer, som Grønland nu har i udlandet. Hver Repræsentation giver en større mængde arbejde og afledte udgifter til nødvendigt opfølgende arbejde og nye initiativer. Der må for nuværende forventes en prioritering af arbejdsopgaverne set i lyset af de nuværende personaleressourcer. Det er en forudsætning for departementets fortsatte tilfredsstillende levering på sit formål, at ressourceniveauet i departementet øges, så det reflekterer den stigende mængde arbejdsopgaver og kompleksitet, hvis landets interesser skal beskyttes og varetages på tilfredsstillende vis.

DEPARTEMENTET FOR SOCIALE ANLIGGENDER OG ARBEJDSMARKED

Hovedopgaver

Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked blev dannet ved tiltrædelsen af den nye koalition i april 2021 til at varetage de opgaver, der fremgår af FL 2021 og koalitionsaftalen på arbejdsmarkedsområdet og på socialområdet, for udsatte voksne, herunder sociallovgivning, udarbejdelse af strategier, sociale sikringsydelser og opgaver forbundet med ældretalsmandsinstitutionen. Der blev i 2021 anvendt ca. 30 årsværk i departementet.

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for Departementet.

Covid-19 har påvirket både Departementets aktivitetsniveau men også for de aktiviteter som Departementet yder tilskud til, såsom kompetenceudviklingskurser, mobilitetsfremmende ydelser m.m. Grundet rejserestriktioner har konferencer, årsmøder og kurser enten måttet aflyses, udsættes eller gennemføres i anden form. Rejserestriktionerne har haft den positive indflydelse, at der er afholdt online møder i stedet, hvilket har givet erfaringer til brug for fremtidig mødeafholdelse.

Ny lovgivning

Departementet har i 2021 arbejdet på bl.a. følgende lovforslag, som har været fremlagt på samlingerne:

- Ældretalsmanden: Ændring af Inatsisartutloven om ældretalsmanden for at sikre en styrkelse af Ældretalsmandens uafhængighed ved oprettelse af et selvstændigt sekretariat. (EM2021).
- Alderspension og førtidspension: Ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension vil medføre, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning kan træffe afgørelse om, at pensionsalderen er 65 år for en person, som er nedslidt efter mindst 35 års hårdt fysisk eller psykisk arbejde. (EM2021).

Lovkursus er afholdt for sagsbehandlere i kommunerne og for sagsbehandlere fra danske kommuner, ligesom der er koordineret og ydet supervision til både lokale og tilkaldte sagsbehandlere.

Særlig aktivitet i Departementet

Ud over varetagelsen af den almene drift har Departementet i forlængelse af FL2021 samt andre politiske ønsker og initiativer særligt arbejdet med følgende aktiviteter:

Ældrestrategi

Departementet har påbegyndt arbejdet med en ældrestrategi for 2021 - 2030, der skal sikre en helhedsorienteret plan for ældreområdet. Ældrestrategien forventes færdig i foråret 2022 og vil behandle ældreområdet i forhold til sundhed, pleje og omsorg, boligforhold og de ældres økonomi og muligheder. Der blev i 2021 truffet beslutning om at iværksætte en større udredning af ældres forhold generelt i Grønland i regi af temaet "Arktisk Aldring". Desuden blev der i efteråret 2021 afholdt en konference om demens.

Hjemløsestrategi

I 2021 er der udarbejdet et kommissorium for at sikre en langsigtet og helhedsorienteret strategi for de hjemløse. Det forudsættes, at initiativer skal løftes af enten Selvstyret eller kommunerne inden for den gældende kompetencefordeling jf. Finansloven og strukturreformen.

I sommeren 2021 blev der oprettet et nationalt hjemløseforum, som består af fagfolk, der dagligt arbejder med hjemløse i praksis og administrativt. For at skabe en bredere viden om omfanget af hjemløshed, er der allerede indgået aftale om en national hjemløsetælling i foråret 2022.

Hjemløsestrategien forventes udarbejdet i første halvdel af 2022 for at kunne fremlægges på EM2022

Øget selvforsørgelse

Departementet forventer at fremlægge en reform om øget selvforsørgelse, hvor der er koordineret ny lovgivning vedrørende jobsøgningsydelse og offentlig hjælp. Udgangspunktet for de to reformer er at borgerne tager ansvar for at forbedre egen og deres families livssituation samt at blive selvforsørgende. Jobsøgningsydelsen er rettet mod arbejdsledige borgere, der er jobparate, mens offentlig hjælp omfatter borgere med udfordringer, som skal bearbejdes, inden borgeren er jobparat.

Lovforslagene forventes fremlagt på FM2022.

Ældretalsmand

Der er ansat en ældretalsmand i 2021, som har påbegyndt etablering af et nyt sekretariat til ældreinstitutionen.

Arbejdsmarkedsområdet

På arbejdsmarkedsområdet sker implementeringen af Naalakkersuisuts arbejdsmarkedspolitik i tæt samarbejde med kommunerne, brancheskolerne og Majoriaq-centrene.

Ledigheden

Ledigheden har været faldende siden 2014 og antallet af arbejdssøgende er faldet fra 3.456 personer i gennemsnit per måned i 2015 til 1581 personer i 2021. Antallet af registrerede arbejdssøgende i 2021 er fortsat med at falde og er nu på niveau med 2010 – og det endda efter Covid-19. Der skal fortsat gøres en stor indsats for at sikre, at denne tendens fortsætter, således at vores medborgere uden arbejde får en meningsfyldt tilværelse med fast arbejde samt mulighed for at bidrage til samfundet på bedste vis.

Arbejdsmarkedsområdet gennemgik i 2016 til 2018 en omfattende reorganisering med etableringen af Majoriaq-centre. Naalakkersuisut igangsatte en evaluering af Majoriaqs opgaveløsning i slutningen af 2018. Der er udgivet to rapporter på baggrund af evalueringen. Evalueringen viste at borgere, der deltog i Majoriaqs forløb, i varierende grad starter i uddannelse og i arbejde.

På baggrund af evalueringen har Naalakkersuisut i 2020 udarbejdet anbefalinger og en handlingsplan til effektivisering og styrkelse af opgaveløsningen i Majoriaq. Handlingsplanens indhold og initiativer blev igangsat i 2020 og fortsatte i 2021.

Arbejdskraftundersøgelse

Formålet med G-AKU er at indsamle viden, der kan bidrage til den fremtidige udvikling af den målrettede arbejdsmarkeds- og personalepolitik, og viden, der kan supplere det eksisterende datagrundlag. Undersøgelsen foregik i marts 2019, og en rapport blev offentliggjort december 2019 ved Aalborg Universitet.

Resume af resultaterne:

- Der er fundet en AKU-ledighed på 2,6% i Grønland. Dermed er der 2,6% af den grønlandske befolkning i alderen 17-64 år, som står uden arbejde, søger arbejde og vil kunne starte arbejde inden for 14 dage.
- Generelt finder vi, at kun få personer, der er i arbejde, søger nyt arbejde, ekstra arbejde eller flere timer i deres nuværende arbejde, mens en lille del også ønsker færre timer i deres nuværende arbejde.
- Jobsøgning foregår typisk ved uopfordrede ansøgninger, eller via eget netværk som fx venner og familie. Kun i forholdsvis få tilfælde er Majoriaq involveret i jobsøgning, også selvom der tages højde for, at Majoriaq kun har eksisteret siden 2016.
- Det er estimeret, at 1715 personer i den grønlandske befolkning ikke er i beskæftigelse, men gerne vil have et arbejde og kan starte inden for 14 dage. Dette estimat adskiller sig fra AKU-ledigheden, fordi der her også medregnes personer, som ikke har søgt arbejde, men som alligevel gerne vil have et arbejde, og som kan starte inden for 14 dage.
- Langt hovedparten af respondenter i arbejde er ansat som lønmodtagere på fuld tid. De arbejder typisk inden for brancherne offentlig administration og service og i lidt mindre grad inden for fiskeri, fangst og langbrug, samt øvrige serviceerhverv.
- 74,5% af de selvstændige arbejder inden for fiskeri, fangst og landbrug. De selvstændige er oftest mænd over 35 år og arbejder som fiskere med egen båd.
- For personer under 30 år er 67% i arbejde, 16% er under uddannelse, mens 17% hverken er i arbejde eller under uddannelse. Sidstnævnte kan være en særlig udsat gruppe.

Der er i 2021 pågået et arbejde med at gentage undersøgelsen og Departement for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked er på trapperne med at offentliggøre resultaterne her i starten af 2022.

Revideret beskæftigelsesstrategi

I 2020 blev en ny beskæftigelsesstrategi præsenteret: "Innovation, Potentiale, Kompetence 2021-2023". Strategien bygger på evaluering af den tidligere strategi "Et trygt arbejdsmarked" fra 2015. Strategiens primære indhold er 4 overordnede målsætninger, men det er vigtigt at pointere, at beskæftigelsesstrategien både har et kort og længere sigte. Det er således betydningsfuldt at anskue de 4 indsatsområder i

henhold til de politiske ambitioner på arbejdsmarkedsområdet, der lyder:

- Den nuværende ledighed skal nedbringes yderligere og beskæftigelsesgraden samtidigt forøges.
- Vi skal forhindre, at der med tiden udvikler sig en øget strukturel ledighed grundet en voksende kløft mellem arbejdsstyrkens størrelse og kompetencer i forhold til arbejdskraftefterspørgslen i både nuværende og ikke mindst kommende erhvervssektorer.
- Vi skal sikre, at arbejdskraften i de dele af fiskeriet, som ikke er økonomisk bæredygtigt i dag, kan rekrutteres til erhverv med mangel på arbejdskraft.
- Vi skal balancere. På den ene side er der mangel på faglært arbejdskraft i store dele af den offentlige sektor, som i dag i forvejen lægger beslag på en stor del af arbejdsstyrken. Mens det på den anden side er vores ønske, at den private sektor vokser.

Derfor tager strategien udgangspunkt i følgende indsatsområder:

- Der skal udvikles flere erhvervssektorer, som kan skabe økonomisk vækst og arbejdspladser.
- Ungdomsledigheden skal nedsættes markant.
- Regionale beskæftigelsesindsatser skal sikre højere beskæftigelse i hele landet.
- Der skal skabes et bedre match mellem virksomheder og arbejdstagere.

Departementet har i 2021 arbejdet på at revidere strategien, således at der arbejdes mere målrettet i 2022-24 for at sikre et selvbærende arbejdsmarked med fokus på vejledning og opkvalificering og en nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden. Departementet forventer snarest at kunne offentliggøre den reviderede beskæftigelsesstrategi.

PKU - Projekt Kompetenceudvikling for Ufaglærte

En vigtig indsats for at opkvalificere arbejdskraften er PKU. Målgruppen for PKU er ufaglærte ledige samt ufaglærte med behov for opkvalificering i brancher, hvor der forventes vækst.

Behovet for opkvalificering af ufaglærte er stigende. Der er igangsat flere projekter, der skal sikre at ufaglærte får en formel anerkendelse af deres kompetencer. Samtidig arbejdes der på at give mulighed for at realkompetencevurdere på baggrund af denne formelle anerkendelse af kompetencer og certificeringer. Især indenfor ældrepleje, døgninstitutioner, dagpleje, hvor der er mange ufaglærte medarbejdere, skal der fortsat fokuseres på opkvalificering af ufaglært arbejdskraft.

Der er indgået rammeaftaler med brancheskolerne for 2020-2022, der giver mulighed for at udvikle langsigtede opkvalificeringsstrategier. PKU-bevillingerne er på den baggrund givet efter en ny fordelingsnøgle, der prioriterer væksterhverv, herunder infrastruktur, fiskeri, turisme mv. Der sættes et særligt fokus på udvikling af kompetencer, der understøtter etablering af nye lufthavne samt relaterede brancher.

Alderskravet for kursister er blevet nedsat fra 25 år til 18 år. Formålet med dette er, at de unge med kortere kursusforløb bliver motiveret til at tage en reel uddannelse.

Revaliderings- og førtidspensionsområdet

I forbindelse med indførelse af ændrede regler for førtidspension i 2016 blev en stor del af førtidspensionisterne henvist til Majoriaq for at få vurderet arbejdsevnen som led i revurderingen af deres førtidspension. Som led i vurdering af arbejdsevnen henvises til afklaringsforløb, og for enkelte førtidspensionister fører forløbet videre til tilbud om virksomhedsrevalidering. Idégrundlaget er at fokusere på borgernes ressourcer frem for at se på begrænsninger.

Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedet har udarbejdet et koncept til afklaringsforløb, der skal være et led i vurdering af arbejdsevnen og samtidig forsøge at motivere borgere på førtidspension til at komme i revalidering og dermed ind eller tilbage på arbejdsmarkedet. Konceptet, kaldet Vejlednings- og Motivationsforløb, har til formål at vejlede og motivere personer langt fra arbejdsmarkedet til at komme i varig beskæftigelse. Det skal både være på baggrund af vedkommendes kvalifikationer samt hvad det lokale arbejdsmarked efterspørger. Vejlednings- og motivationsforløbene har varighed af tre uger efterfulgt af tre måneders arbejdsprøvningsforløb. Arbejdsprøvningsforløbet fungerer som overgang til egentlig revalidering. Denne indsats blev senest evalueret i løbet af 2019.

Evalueringen påpegede, at hvis Vejlednings- og Motivationsforløbene skulle være succesfulde, krævede det en aktiv indsats fra kommunerne og det lokale Majoriaq-center. Det kræver instruktører, der er pro-

fessionelle, vidende, forstående og vedholdende og som kan interagere samt følge holdene gennem netværksmøder. Det kræver også at kursisterne, der udvælges til et forløb, vurderes med henblik på om de efterfølgende kan klare et arbejdsprøvningsforløb eller fleksjob.

Ansvar for den øgede indsats overgik til kommunerne fra 2021, men indberetning og dokumentation skal sendes til departementet.

Regulering af arbejdskraft i Grønland

Der har i 2021 været begrænset med tilsyn med udenlandsk arbejdskraft som følge af Covid-19. Rejserestriktioner og lukning af dele af erhvervslivet har medført en større mobilitet af arbejdskraften. Hotel og restaurationsbranchen er blevet hårdt ramt, mens fiskeriindustrien har ansat flere medarbejdere.

24. september 2021 gik en fasttrack ordning for virksomheder i luften. Ordningen betyder at forhåndsgodkendte virksomheder kan rekruttere fra alle mulige lande uden sagsbehandling i Selvstyret. Borgere kan straks begynde arbejdet, efter at ansættelsesforholdet er blevet anmeldt til og godkendt af SIRI – Styrelsen for International Rekruttering og Integration i Danmark. I starten af december var 42 virksomheder på listen over forhåndsgodkendte virksomheder.

DEPARTEMENTET FOR SUNDHED

Naalakkersuisoq for Sundhed er politisk ansvarlig for sundhedssektoren, der består af Departementet for Sundhed, Landslægeembedet, Det Grønlandske Sundhedsvæsen samt Allorfik.

Departementet varetager de overordnede rammer for Det Grønlandske Sundhedsvæsen på baggrund af politiske udmeldinger, og varetager ligeledes de departementale opgaver inden for sundhedsområdet.

Mål

De overordnede målsætninger er at øge middellevetiden, reducere spædbørns- og børnedødeligheden, øge andelen, som overlever kritisk sygdom og nedsætte andelen med rusmiddelproblemer.

En høj grad af sundhed fremmer den økonomiske udvikling i samfundet, fordi en sund befolkning er mere produktiv og dermed har bedre mulighed for at bidrage til samfundet og den samfundsøkonomiske udvikling.

Sundhedsvæsenet har en afgørende rolle under behandlingskrævende sygdomsforløb. For at sikre, at sundhedsvæsenet yder den bedst mulige service, skal der være øget fokus på organisationen, handlekraften og det tekniske udstyr. Dertil skal der arbejdes videre på en forbedring af servicen til borgerne, blandt andet inden for kræftområdet, hjertesygdomme, psykiske lidelser samt svanger- og fødselsområdet.

Hovedopgaver

Sundhedsvæsenet sikrer sundhedsbetjeningen til borgerne, via undersøgelse, pleje, behandling, genoptræning, forebyggelse. Allorfik varetager behandlingen af borgere, som har problemer med rusmidler og pengespil.

Corona-pandemien

Corona-pandemien har i 2021 sat sine tydelige spor på arbejdet inden for sundhedssektoren. Der er brugt betydelige ressourcer på bl.a. administration, indkøb, logistik, testning, analyse og vaccinationer i hele landet.

Ultimo september 2021 blev coronasekretariatet ressortmæssigt flyttet fra Formandens Departement til Departementet for Sundhed. På grund af et stigende smittetal og et øget driftsbehov overflyttedes sekretariatet medio december til Sundhedsvæsenet, og blev oprettet som en selvstændig stab under navnet Coronamut Akiuineq.

Tværfagligt samarbejde

Kommuneqarfik Sermersooq og Departementet for Sundhed har siden 2017 indgået samarbejdsaftaler på sundhedsområdet. Aftalen blev fornyet ultimo december 2021. Med fornyelsen af aftalen lægges der op til at knytte endnu tættere bånd mellem Sundhedsvæsenet og Kommuneqarfik Sermersooq, blandt andet igennem et øget fokus på kommunikation, fælles standarder og dataoverlevering mellem sektorerne, hvilket vil sikre at dobbeltfunktioner undgås, og at færre borgere tabes i overgangen mellem sygehus og kommunale tilbud.

Styrkelse af rusmiddelbehandlingen i samarbejde med kommunerne

Allorfik tilbyder gratis behandling af borgere med problemer med rusmidler eller pengespil. Allorfik har lavet samarbejdsaftaler med Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qeqertalik Kommunia og Avannaata Kommunia, mens forhandlingerne med Kommune Kujalleq pågår. I 2021 er der igen visiteret over 1.000 borgere til Allorfiks tilbud ligesom i 2020.

Behandlingstilbuddet dækker hele befolkningen gennem Allorfik-centre i byerne Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut og Aasiaat samt Ilulissat, behandling med rejsehold i bygder og dagbehandling i Nuuk under indkvartering for borgere fra bygder og med særlige problemstillinger.

Behandlingsmetoderne er forskellige i de lokale Allorfik-centre og ved lokalbehandling og ved dagbehandling i Nuuk, men alle metoderne har inden for forskning vist sig virksomme. Som noget nyt var 2020 det første år med lokalbehandling 2 gange årligt i alle byer, undtagen i Ittoqqortoormiit og Qaanaaq.

Som en positiv effekt af Corona-restriktionerne er der udviklet behandling over internet eller telefon, som tilbydes borgere i Ittoqqortoormiit og i andre mindre byer eller bygder med behov herfor, samt i landets anstalter for borgere, der ikke har udgang. Herudover blev der i december 2020 opstartet et fysisk gruppetilbud på Anstalten i Nuuk for indsatte uden mulighed for udgang.

Som en negativ effekt af Corona-restriktionerne er Allorfiks tilbud om behandling af børn og unge blevet yderligere forsinket. Uddannelsesaktiviteterne i 2021 blev ligeledes ramt. Der arbejdes fortsat med en akademiuddannelse i rusmiddelbehandling. Denne kan forhåbentligt realiseres i 2022.

Fremtidige byggeprojekter inden for sundhedsvæsenet

Sundhedsvæsenets hospitaler og sundhedscentre er af ældre dato. Særligt Dronning Ingrid's Hospital er udfordret på bygningens kapacitet og stand. I de kommende år vil der være fokus på gennemførelse af en række nye byggeprojekter inden for sundhedsområdet.

I juli 2021 centraliseredes bygherrerollen hos Departementet for Boliger og Infrastruktur, hvorfor den egentlige projektering af anlægsprojekter ikke længere varetages af Sundhedsvæsenet.

Sundhedsvæsenet og Departementet for Boliger og Infrastruktur arbejder i øjeblikket på en om-projektering til en totalentreprise af en ny psykiatribygning i Nuuk. Udkast til om-projekteringen forelægges for styregruppen til kommentering primo januar 2022, hvorefter projektet sendes i udbud, mens byggestart af psykiatribygningen foreløbig påregnes igangsat i løbet af 2022.

Der er endvidere påbegyndt forarbejde til etablering af en ny sengefløj og patienthotel for Dronning Ingrid's Hospital. Der er i FL2022 afsat 13 mio. kr. til opstart af processen for projekteringen. Finansieringsmæssigt skønnes der at være tale om et projekt til omkring en halv milliard kr. Sundhedsvæsenet vil undersøge hvilke muligheder, der er for fondsfinansiering til dele af projektet. Opstart af helhedsplan for Dronning Ingrid's Hospital vil blive påbegyndt i foråret 2022.

Nyt Steno Diabetes Center på tegnebrættet

I efteråret 2018 vedtog Naalakkersuisut og Novo Nordisk Fondens bestyrelse en fælles vision om at styrke diabetes- og livsstilsindsatsen i landet ved at etablere Steno Diabetes Center Grønland (SDCG). I 2019 blev der udarbejdet en drejebog, der detaljeret beskriver planerne for implementering og opførelsen af SDCG. Drejebogen er i 2020 godkendt af både Naalakkersuisut og Novo Nordisk Fondens bestyrelse. SDCG er i øjeblikket i udbud som totalentreprise, og de indkommende forslag forventes evalueret i 2. kvartal 2022.

Status for sundhedskommissionens arbejde

På efterårssamlingen 2019 blev der besluttet, at der skulle nedsættes en sundhedskommission. På grund af Corona situationen blev kommissionens arbejde først opstartet medio 2020.

Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering, fastholdelse af personale samt samarbejde med Danmark og udlandet.

Anbefalingerne fra kommissionen forventes at indgå i Inatsisartuts politiske grundlag for en kommende sundhedsreform. Kommissionens anbefalinger skal tage udgangspunkt i en tværsektoriel prioritering og det eksisterende økonomiske råderum. Kommissionens arbejde skrider planmæssigt frem. De forskellige problemstillinger i kommissoriet bliver systematisk bearbejdet. Der foreligger et relativt omfattende skriftligt materiale i form af en lang række notater om disse problemstillinger, ligesom der har været en lang række supplerende præsentationer på kommissionens møder. Dette materiale vil udgøre en del af inputtet til kommissionens betænkning, der forventes at foreligge i slutningen af 2022.

Undersøgelse af fødselsbetjeningen

I 2021 er der igangsat en undersøgelse af fødselsbetjeningen i hele landet. Undersøgelsen er igangsat på baggrund af koalitionsaftalen, hvor partierne har fremhævet, at de vil søge at opnå, at man kan føde, uden at forlade sit lokalsamfund, fremfor den centralisering, der pågår.

Formålet med undersøgelsen er derfor at opnå en mere nuanceret viden omkring muligheder og begrænsninger i fødselsbetjeningen set ud fra både de fagprofessionelles, såvel som de gravide familiers perspektiv. En nuanceret viden herom skal danne baggrund for at skitsere forskellige scenarier og udviklingsperspektiver, som kan give input til den fremadrettede planlægning og organisering af adgang til fødesteder i landet. Det forventes, at resultaterne af undersøgelsen præsenteres primo 2023.

Økonomisk styring

Sundhedsvæsenets bevillinger er presset. Dette skyldes såvel den demografiske udvikling med et øget antal ældre, samt at flere borgere end tidligere bliver diagnosticeret og behandlet, bl.a. som følge af en stigning i antallet af patienter med livsstilssygdomme.

Udgifterne til Sundhedsvæsenet drives dels af lønomkostninger, fastsat i de gældende overenskomster,

dels til løn til vikarer i spidsbelastningsperioder. Dertil kommer udgifter til patientrejser og evakueringer, og ikke mindst til patientbehandlinger i udlandet. Alt sammen udgifter, der forventes at stige i de kommende år. Der må således fremadrettet forventes et fortsat udgiftspres på sundhedsvæsenets bevillinger.

Budgettet for 2021 er overholdt, og overordnet har Departementet for Sundhed og de underliggende enheder nået de aktiviteter, som var planlagt for året. Udfordringerne med Corona situationen har dog medført travlhed, og Sundhedsvæsenet har i visse tilfælde været nødsaget til at prioritere opgaverne.

DEPARTEMENTET FOR UDDANNELSE, KULTUR, IDRÆT OG KIRKE

Departementet varetager den departementale betjening af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke.

Departementet er organiseret i følgende afdelinger:

- Ledelsessekretariatet, herunder Ministersekretær
- Uddannelsesafdelingens teams for:
  - o Gymnasier
  - o Erhvervsuddannelser
  - o Videregående uddannelser
  - o Tværgående data og analyse
  - o Forskning
- Afdelingen for Kultur, Idræt og Kirkeområdet
- Afdelingen for Økonomi, Personale og Studieservice
  - o Uddannelsesstøtteforvaltningen
  - o Kollegieadministrationens Fælleskontor
- Juridisk Afdeling

Formål

Departementet varetager Naalakkersuisuts uddannelses-, kultur-, idræts- og kirkepolitik. Det generelle mål for uddannelserne er at sikre bedst mulig balance mellem udbud og efterspørgsel af uddannelser på det grønlandske arbejdsmarked, herunder at forøge selvforsyningen af uddannet arbejdskraft. Det generelle formål for kultur, idræt og kirke er at fremme de udøvende kultur- og idrætsaktiviteter og understøtte folkekirken.

Antal ansatte ultimo 2021

Område	Antal ansatte (inkl. ledere)
Ledelsessekretariatet	6
Uddannelsesområdet	17
Kultur, Idræt og Kirkeområdet	6
Økonomi, Personale og Studieservice	12
Juridisk afdeling	4

Målopfyldelse

Uddannelsesområdet

Hovedkonto	Aktivitet/Institution	R2021	
		Antal årselever	Antal holduger
40.10.11	Ado Lyngep Atuarfia	14	Ikke anført
40.10.12	Efterskoleophold	301	Ikke anført
40.12.35	GUX Aasiaat	266	680
40.12.36	GUX Nuuk	474	900
40.91.08	Kalaallisuliornermik Ilinniarfik	14	69
40.91.14	Grønlands Maritime Center	82	301
40.91.16	Handelsskolen, Nuuk	187	768
40.91.20	Socialpædagogisk Seminarium	230	355
40.91.21	Levnedsmiddelskolen, INUILI	104	450
40.91.23	Campus Kujalleq	300	913
40.91.25	Center for Sundhedsuddannelser	68	231
40.91.27	Tech College Greenland	562	1754
40.92.10	Folkehøjskoler	122	Ikke anført
40.92.11	Kunstsikolen	5	40
40.92.13	Grønlands Universitet	544	Ikke anført
40.92.18	Sprogkurser	9	29

Definitioner og bemærkninger

En årselev er en elev i et helt skoleår (40 uger for gymnasier og erhvervsuddannelser; 35 uger for videregående uddannelser). Tallene viser således uddannelsens samlede årlige produktion på elevniveau. Det bemærkes, at tallet årselever ikke er udtryk for "antal hoveder", dvs. hvor mange elever, der har været på uddannelsen i det pågældende år.

Det skal derudover bemærkes, at de opfyldte aktivitetstal ikke kan beregnes før efter modtagelse af årselevsberegninger, der foretages i april. Derfor anføres der i ovenstående tabel kun de aktivitetstal, der fremkommer for Finanslov 2020.

Kulturområdet

Kulturprisen 2021 gik til musiker Mads Grønvold og tidsskriftet Neriusaaq, mens Naalakkersuisuts Opmuntringspris gik til menneskerettighedsaktivist og kunstner Seqinninguaq Lyngge Poulsen.

Naalakkersuisut kundgjorde bekendtgørelse om kunstfond, og dermed blev Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik oprettet, som skal uddele kunstmidler fra 2022.

Selvstyrets kulturelle tilskudsordninger har støttet kulturelle og kunstneriske projekter inden for forskellige genrer og til forskellige målgrupper.

Fra Selvstyrets Kulturmidler blev i alt uddelt: kr. 12.315.837 fordelt på forskellige projekter, kr. 304.512 til musikproduktioner samt driftstilskud på kr. 1.934.730 til forskellige kulturelle organisationer herunder Filmværksted samt litteraturkontor.

Departementet administrerer også Tips- og Lottomidlerne, som i 2021 blev fordelt således:

Pulje A:

Grønlands Idrætsforbund (GIF): kr. 17.701.500.

Elite Sport Greenland (ESG): kr. 3.221.673.

Pulje B:

Ikke idrætsligt børne- og ungearbejde i alt: kr. 4.657.076.

Pulje C:

Der blev uddelt 7.334.314 kr. i Pulje C.

Derudover fik Lokale- og Anlægsfonden 1.250.000 kr. Selvstyret yder et årligt indskud til fonden, som giver kommunerne mulighed for at søge Lokale og Anlægsfonden om tilskud og/eller lån til opførelse af anlæg indenfor idræt, friluftsliv og kultur.

Vestnordisk dag blev arrangeret af Nordens Institut i Grønland NAPA med fokus på natur og identitet med oplæg om Jagt som livsstil, en storytelling performance og sangkor. Om eftermiddagen blev der afholdt en lærerkonference med titlen: "Vi er Vestnorden", som er et samarbejde med de nordiske huse i Færøerne og Island samt undervisningsportalen "Norden i Skolen". Det Nordiske arbejde er især foregået ved deltagelse i de for departementet relevante Ministerråd samt Embedsmandskomiteer.

Kirkeområdet

17 elever påbegyndte i oktober 2020 kateketuddannelsen og dimitterer i 2022. Ultimo 2021 var der 8 elever på uddannelsen.

12 elever skulle være startet på kirkemusikeruddannelsen i 2021, men på grund af Covid-19 pandemien blev første undervisningsmodul flyttet til januar 2022.

DEPARTEMENTET FOR FISKERI OG FANGST

Departementet beskæftigede i 2021 medarbejdere svarende til 42 årsværk, mens GFLK beskæftigede medarbejdere svarende til 46 årsværk.

Formål

Departementet for Fiskeri og Fangst har ansvaret for den samlede forvaltning af fiskeri- og fangstområdet, herunder nationale, bilaterale, regionale og internationale relationer. Derudover kontrol af fiskeri- og fangstområdet samt varetagelsen af veterinær- og fødevarermyndigheden i Grønland.

Hovedopgaver

Departementets vigtigste opgave er driften af fiskeri- og fangsterhvervene i Grønland. Forvaltningen sker blandt andet igennem fastsættelse af kvoter, fiskeri- og fangstreguleringer samt udstedelse af licenser og tilladelser. Desuden er Departementet ansvarlig for administration og opfølgning af kontingenter til regionale og internationale forvaltningsorganisationer, som Grønland er medlem af. Derudover bliver bevillinger og støtteordninger på hele forvaltningsområdet, herunder genetableringsstøtte samt resultatkontrakter for konsulenttjeneste for fiskere og fangere administreret.

Årets aktiviteter

Departementet leverede i løbet af 2021 104 oplæg og orienteringer til Naalakkersuisut, samt 13 lovforslag, svarnotater, redegørelser mv. til Inatsisartut. Derudover svarede departementet på 36 henvendelser fra Inatsisartuts udvalg, og var involveret i besvarelsen af i alt 32 § 37 spørgsmål. Endelig leverede departementet 69 notater til Departementschefen, samt udsendte 115 pressemeddelelser.

Målopfyldelse for Departementet

De politiske målsætninger på området samt de aktivitetsplaner og aktivitetsmål, der fremgår af finansloven anses som værende opfyldt.

Fiskeri

Fiskeriforvaltningen er fortsat præget af arbejdet med udarbejdelse af forvaltningsplaner for vore kommercielle fiskearter, hvor der er arbejdet med forvaltningsplaner for laks og krabber og arbejdet med en forvaltningsplan for stenbider, som blev igangsat i 2020, blev afsluttet. Dette arbejde forsætter i det nye år. Derudover har året været præget af, at alle bilaterale og internationale møder og fiskeriforhandlinger fortsat har måttet foregå online, men er blevet gennemført med gode resultater for Grønland. Særligt har forhandlingerne med EU samt godkendelsen og implementeringen af aftalerne betydet en stor indsats af medarbejderne. Arbejdet med Fiskerikommissionen har også fyldt ganske meget i 2021, hvor departementet har været involveret i både sekretariatsfunktion og i at udarbejde faglige notater mv. til kommissionen. Dette arbejde har bundet en anseelig mængde ressourcer, og har måttet prioriteres over andre opgaver. Endelig har opfølgningen på forvaltningsrevisionen af licensområdet fra 2020 krævet en større indsats med udarbejdelse eller opdatering af instrukser og arbejdsbeskrivelser for alle sagsbehandlingsopgaver som udføres på fiskeriområdet.

Fangst og Jagt

Forvaltning af fangst- og jagtområdet har været præget af opfølgning på biologiske rådgivninger om hav- og landpattedyr og fugle. Som følge af disse har forvaltningen deltaget på en række regionale, bilaterale og internationale møder virtuelt. Forvaltningen har gennemført en række borgermøder om forvaltningsplan for isbjørne samt andre kvoterede arter såvel i 2019-2021, som vil fortsætte i 2022, da COVID har begrænset og forsinket arbejdet. Der blev i 2020 indført betalingsmodul på jagtbevissystemet, der har lettet meget på serviceringen af borgerne både for kommunal som for centraladministrationen i 2020-2021. Der arbejdes på indførelse af digital rapportering af indhandlede fangstmængder til produktionsanlæg, fødevarerbutikker m.v. Således vi kan få data om indhandling og salg af lokale fangst-råvarer, inkl. moskusokseskind og uld. Fangst- og Jagtafdelingen vil genoptage udarbejdelse af forslag til forvaltningsplaner for kvoterede arter, som skal i offentlige høringsprocesser efterhånden disse klargøres. Fangst- og Jagtafdelingen har sammen med JØP færdiggjort forslag til lov om fangst og jagt, der blev udsat til behandling under EM2021, og forventer at dette behandles i Inatsisartut i 2022. Der har i 2021 pågået meget tid med administration af narhval- og hvidhvals kvoterne som bl.a. resulterede i en forhøjelse af kvoter for narhvaler i fem forvaltningsområder. Hvad hvidhvals-kvoten angår, er denne ikke fuldt ud udnyttet, som det også har været tilfældet de seneste flere år.

ESU

ESU har formidlet tilskud til fiskere og fangere med udgangspunkt i bevillingerne på finansloven 2021.

Veterinær og Fødevarer

Drøftelser vedr. hjemtagelse af sagsområdet har fyldt ret meget i afdelingen i 2021, blandt andet er der udarbejdet en redegørelse angående processen. Derudover er der afholdt en række møder med embedsværket og politikere i Danmark og på Færøerne. I 2021 har VFVG arbejdet på udvikling af en fødevederedatabase; den forventes at være funktionel i januar 2022. Databasen vil gøre det nemmere at overskue alle fødevarer virksomheder i Grønland og optimere tilsyn. Der er også blevet lavet to tilsyns ekspeditioner, en tur til Sydgrønland, og en til Nordgrønland. Antallet af slædehunde synes at have stabiliseret sig på omkring 13.000 hunde og vaccinationsprogrammet fungerer tilsyneladende tilfredsstillende, da der kun sjældent rapporteres om smitsom sygdom. Der har været en stigning i antal losninger af fiskeprodukter ved grænsekontrolstedet i Sisimiut, og reduktion i Nuuk. I alt har der været 52 landinger kontrolleret i 2021.

Jura, Økonomi og Planlægning

Afdelingens primære opgaver er udarbejdelse af forslag til love og bekendtgørelser samt økonomiske analyser. I løbet af 2021 har afdelingen arbejdet med revision af flere love, som skal fremsættes i Inatsisartut på et senere tidspunkt. Derudover har arbejdet med Fiskerikommissionen lagt beslag på en stor del af afdelingens ressourcer. JØP har i løbet af året opdateret 5 bekendtgørelser således at disse er mere tidsvarende, samt udarbejdet en bekendtgørelse vedr. dispensation. Lovgivningsarbejdet på fiskeriområdet forventes at blive intensiveret i de kommende år på baggrund af Fiskerikommissionens anbefalinger. Derudover har afdelingen varetaget opgaver vedr. kommunale vedtægter samt aktindsigt og Ombudsmandsager for departementets andre afdelinger.

GFLK

Grønlands Fiskerilicenskontrol (GFLK) har i 2021 varetaget administrationen og driften af fiskeriobservatør- og fiskerikontrollørordningen samt jagtbetjentordningen. GFLK's opgavekatalog har gennem årene vokset på alle niveauer. Der er opstået nye pelagiske fiskerier, og der etableres mange forsøgsfiskerier - både kystnære og havgående - som kræver en tættere monitorering. Der stilles også betydeligt større krav til indsamling af økonomiske data fra erhvervet og til behandling af fiskeridata. Der er i 2021 indtastet data fra 14.000 logbøger, 4.000 meldinger og ca. 2.200 EU-certifikater er valideret. GFLK har i 2021 gennemført en ny ledelses- og kontrolstruktur med hovedkontor i Nuuk og regionskontorer i Ilulissat, Sisimiut og Nuuk. Der arbejdes målrettet på forbedrede IT-løsninger, og med ikrafttræden af den nye kontrolbekendtgørelse, er GFLK i færd med at etablere et elektronisk rapporteringssystem (elektronisk logbog). Et nyt uddannelsesprogram af kontrolkorpset er blevet iværksat i efteråret 2019, og denne uddannelse ydes efter det internationale anerkendte European Credit Transfer System (ECTS). Det første hold på den nye uddannelse har afsluttet uddannelsen i december 2021, og GFLK har igangsat en revision af programmet med henblik på at ansætte et nyt hold elever i 2022. GFLK har også i 2021 igangsat udskiftningen af de 20 år gamle kontrolfartøjer, og der er i december 2021 bestilt 3 nye hurtiggående mindre kontrolfartøjer til levering i 2022.

DEPARTEMENTET FOR ERHVERV OG HANDEL

Departementet for Erhverv og Handel er normeret til 19 personer og består af en erhvervsafdeling, en økonomi- og analyseafdeling samt et juridisk kontor. Under departementet hører Forbruger- og Konkurrencestyrelsen. Der indgås derudover årlige servicekontrakter med Visit Greenland, Innovation Greenland (Greenland Holding), Great Greenland og Greenland Visitor Center.

Departementet varetager myndighedsopgaver inden for en række erhvervsområder i relation til erhvervs- og næringslovgivningen, erhvervsfremmetiltag og turismeområdet. Desuden varetages administration efter is- og vandloven, herunder eksport af is og vand. Departementet er ansvarlig for national handel samt markedsføring af Grønland internationalt på forskellige erhvervsområder. Derudover varetages administration af industriprojekter i henhold til storskalaloven samt fremme af mindre væksterhverv som bl.a. genetiske ressourcer.

Formål

Departementet for Erhverv og Handel varetager den overordnede planlægning, analysearbejde og administration af politiske initiativer på erhvervs- og handelsområdet. Departementet for Erhverv og Handel har ansvar for at sikre gode og stabile ramme- og vækstvilkår for erhvervet i Grønland, bl.a. ved udarbejdelse af strategier og sektorpolitikker på erhvervs- og handelsområdet.

Hovedopgaver

Departementet skal sikre, at Naalakkersuisuts og Inatsisartuts generelle politiske målsætninger på erhvervs- og handelsområdet udmøntes. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen understøtter dette arbejde ved at arbejde for velfungerende markeder i et samspil mellem forbrugere og virksomheder. På erhvervsområdet sker implementeringen af Naalakkersuisuts erhvervsfremmepolitik i tæt samarbejde med Visit Greenland A/S og Innovation Greenland A/S. De to selskaber varetager henholdsvis udvikling af turisme og oplevelseserhverv samt erhvervsudvikling og sparring med de kommunale erhvervsrådgivningsenheder.

Hjælpepakker

Departementet for Erhverv og Handel har i tæt samarbejde med Innovation Greenland varetaget administrationen af de grønlandske hjælpepakker i 2021. Formålet har været at hjælpe grønlandske virksomheder bedst muligt igennem Covid-19 krisen. Innovation Greenland har udbetalt ca. 26,5 mio. kr. i 2021 fordelt på akutpakken, turismeaktivitetspakken og kriselån. Det er departementets vurdering, at hjælpepakkerne har haft en positiv effekt på en række grønlandske virksomheders drift i perioden, herunder ikke mindst på turismeområdet.

Turisme

Naalakkersuisut har i 2021 haft en etårig servicekontrakt med Visit Greenland, hvor Visit Greenland har haft til formål at brande og fremme Grønland som turistdestination. Ligesom i 2020 har Visit Greenland heller ikke i 2021 haft samme mulighed for at rejse ud og fremme Grønland på de internationale markeder pga. Covid-19 pandemien. Naalakkersuisoq for Erhverv og Handel deltog dog fysisk på Vestnorden Travel Mart turismemessen i Island i efteråret 2021, hvor en række grønlandske turismeaktører var til stede. Der har været vist stor interesse for turismeoplevelser i Grønland, som tegner godt for Grønlands muligheder ved opstart af turismen efter pandemien.

Turismekoncessioner

Som led i Naalakkersuisuts indsats på turismeområdet om at øge private investeringer i det grønlandske turismeerhverv, har Departementet for Erhverv og Handel i 2021 haft fokus på at bibeholde og vedligeholde de koncessioner der allerede er udstedt. I alt er der meddelt 21 koncessioner til turismeaktivitet til 14 forskellige selskaber. I Kommuneqarfik Sermersooq er der to koncessioner, én til sportsfiskeri og én til heliskiing. I Kommune Kujalleq er der én koncession til sportsfiskeri. De resterende 18 koncessioner er i Qeqqata Kommunia, hvor der er uddelt 7 koncessioner til sportsfiskeri og 11 koncessioner til trofæjagt.

Visitorcentre og nationale seværdigheder

Greenland Visitor Center (GVC) arbejder med at udvikle besøgscentre og regionale attraktioner.

Anlægsarbejdet på Isfjordscenteret i Ilulissat med temaerne is og klima er færdigt, og Isfjordscenteret åbnede 3. juli 2021. Isfjordscenteret er således det første større besøgscenter i Grønland. Driftsåret i 2021 var stærkt præget af begrænsninger, som følge af Covid-19. Kun en lille del af de forventede udenlandske turister besøgte centret på grund af indrejserestriktionerne. Trods indrejserestriktioner og periodevise

adgangsbeholdninger i Ilulissat er entreindtægter for 2021 foreløbig anslået til 550.000 kr. Besøgstallet for 2021 anslås at være ca. 10.000. Driftsregnskabet for centret forventes at balancere for regnskabsåret 2021. Effekten af turismeudviklingen i Ilulissat som konsekvens af etablering af Isfjordscentret vurderes primært at kunne mærkes fra 2022 og årene frem.

I december 2021 fik Isfjordscentret tildelt "Årets Byggepris 2021" i kategorien "Åben", hvilket er en dansk hæderspris, som hvert år tildeles årets bedste og vigtigste byggerier ud fra deres samfundsmæssige og byggefaglige betydning.

Arbejdet med etablering af besøgscentret Nuuk Natur og Geocenter i Kommuneqarfik Sermersooq og Nordboporten i Kommune Kujalleq er sat på vågeblus. Grundet den usikre økonomi for Isfjordscentret som følge af Covid-19 pandemien, er en del af GVCs budget i 2021 gået til forberedelse af udstilling og idriftsættelse af Isfjordscentret. Økonomien har ikke har givet mulighed for ansættelse af en projektmedarbejder til forberedelse af byggeri af nye besøgscentre og turistanlæg ved nationale seværdigheder. Aftalegrundlaget mellem Kommuneqarfik Sermersooq og Naalakkersuisut for etableringen af Nuuk Natur- og Geocenter er nu ændret, fordi bygningerne til formålet ikke blev udloddet som ellers planlagt i 2020. Et tidligere tildelt sponsorat på 45 mio. kr. er ligeledes givet til et andet formål i løbet af 2021. I samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq har der i 2021 hidtil forgæves været undersøgt muligheder for en ny byggegrund.

Innovation Greenland A/S

Innovation Greenland A/S er Selvstyrets erhvervsfremmeorganisation og administrerer en række erhvervsordninger, som støtter nystartede og innovative virksomheder i Grønland. Ordningerne har bidraget til, at der generelt i samfundet er kommet større fokus på innovation og på at starte nye eller udvikle de allerede eksisterende virksomheder. I løbet af 2021 er der uddelt 0,55 mio. kr. til klippekortsordningen, 3,78 mio. kr. i produktudviklingsstøtte og 0,43 mio. kr. til sektorspecifikke projekter. Der er derudover udlånt 0,47 mio. kr. som mikrolån.

I 2021 har Innovation Greenland haft stort fokus på at komme rundt i hele landet for at undervise og afholde workshops med iværksættere. Innovation Greenland har været til stede i alle kommuner, og der har været et tæt samarbejde med de lokale erhvervsråd. Der er blevet etableret et nationalt erhvervsfremmenetværk mellem kommunerne og Innovation Greenland, som styrker samarbejdet om erhvervsudviklingen både regionalt og nationalt. Selvom Innovation Greenland igen i 2021 har haft fokus på iværksætteri, har der været brugt en del tid med sagsbehandling af hjælpepakkerne.

Is & vand

Naalakkersuisut har i efteråret 2021 besluttet at indføre et moratorium for meddelelse af nye is- og vandtilladelser. Moratoriet sætter således udstedelse af nye is- og vandtilladelser i bero i en periode, indtil en ny strategi på området er blevet formuleret. Strategien for eksport af is og vand fra 2018 har indtil videre været rammen for udstedelse af is- og vandtilladelser. Strategien fra 2018 har primært haft fokus på markedsføring. Naalakkersuisut har dog vurderet, at der er behov for en ny strategi, idet en række uhensigtsmæssigheder ønskes ændret.

I koalitionsaftalen har Naalakkersuisut nævnt ønsket om at føre en politik, hvor grønlandske firmaer i udgangspunktet foretrækkes ved forskellige opgaver og udbud. Denne politik ønsker Naalakkersuisut også fremhævet ved fremadrettede tildelinger af tilladelser til forundersøgelse og udnyttelse af is- og vand. Naalakkersuisut har en fortsat ambition om at gøre eksport af is og vand til et succesfuldt erhverv. Det er således en sektor, som kontinuerligt støttes og videreudvikles.

Der er i 2021 udstedt fire nye is- og vandlicenser til tre forskellige selskaber. Tre af licenserne er såkaldte § 8-udnyttelsestilladelser, hvor udnyttelse sker på grundlag af aftaler med Nukissiorfiit. I alt er der nu 21 aktive licenser til udnyttelse af is- og vand.

På finansloven for 2021 har der været afsat midler til at fremme og markedsføre eksport af is og vand, lave international markedsovervågning, behandle licensansøgninger, udarbejde publikationer, udstillinger og informationsmateriale. Markedsføringen har dog været begrænset pga. Covid-19. I forbindelse med den første udbudsrunde afholdt i 2019 i samarbejde med Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) blev der identificeret 5 lokaliteter med egnede forekomster af smeltevand fra gletsjere. Ved forberedelsen af en ny udbudsrunde er der i samarbejde med GEUS identificeret 5 yderligere lokaliteter med egnede forekomster, som vil blive tilgængelige for ansøgere i en kommende udbudsrunde. Gennemførelse af udbudsrunder har dog været begrænset pga. Covid-19.

Bygder- og yderdistrikter

I 2021 blev der via finansloven afsat 5,8 mio. kr. til erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter. Departementet for Erhverv og Handel har i 2021 i samarbejde med kommunerne gennemført erhvervsudviklingsprojekter i bygder- og yderdistrikter. Der har således været afsat penge til hver kommune, på baggrund af antal bygder i den enkelte kommune, til projekter, der fremmer erhvervs- og beskæftigelsesudvikling i bygder og yderdistrikter. Midlerne skal være med til at skabe regional udvikling.

Blandt de projekter der blev gennemført i 2021 kan bl.a. nævnes et iværksætterseminar, seminar omkring den planlagte lufthavnsforlængelse i Ilulissat, indkøb af ophalningsspil i Qeqertarsuaq og indhandling af sortebær i Narsarmitt. Projekterne foreslås altid af de enkelte kommuner. For 2022 har man efter aftale med kommunerne valgt at give pengene via bloktilskuddet, hvilket passer godt ind i Naalakkersuisuts koalitionsaftale, hvor man vil give Kommunerne mere autonomi.

Genetiske Ressourcer

Departementet for Erhverv og Handel har igennem 2021 forvaltet Indsamling og forskning i genetiske ressourcer. Departementet for Erhverv og Handel har udstedt 45 forskningstilladelser til diverse forskningsinstitutioner i verden. Muligheden for at få kommerciel tilladelse henhører også under forvaltningen, men der er pt. ikke tildelt kommercielle udnyttelsestilladelser.

Sælskind

Som i tidligere år følges Great Greenland tæt af Departementet. Udover fokus på fangernes muligheder for indhandling arbejdes der på at højne kvaliteten og mindske spildet, ligesom nedbringelsen af selskabets gæld er fortsat i 2021.

Extreme E

Departementet for Erhverv har i løbet af 2021 været koordinerende myndighed i forbindelse med afholdelse af Extreme E racerløbet i Kangerlussuaq. Eventen skabte stor international mediebevågenhed og forløb efter planen. Den store eksponering af Grønland vurderes at have en positiv indvirkning på turistområdet. Derudover har racerløbet været med til at sætte klimaet på dagsordenen ud fra en grønlandsk kontekst.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen

På forbrugerområdet håndhæver styrelsen markedsføringsloven. Styrelsen varetager Atuisoq med forbrugerinformation og rådgivning af forbrugerne. På konkurrenceområdet godkender styrelsen større fusioner, efterforsker og griber ind over for overtrædelser af Konkurrenceloven, samt vejleder virksomheder og myndigheder om konkurrencereglerne.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen er derudover også sekretariat for Boligklagenævnet, Det Sociale Ankenævn, Forbrugerklagenævnet, Førtidspensionsklagenævnet, Konkurrencenævnet, Miljøbeskyttelsesklageudvalget, Naturklageudvalget og Teleklagenævnet, samt Klagenævnet for Udbud af offentlige indkøb.

Styrelsen var fortsat i 2021 pålagt at klargøre udkast til afgørelser i klagesager om Arbejdsmarkeds- og Erhvervshjælpepakkerne oprettet til begrænsning af effekterne af Covid-19.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen er normeret til 3 chefer og 17 øvrige ansatte. Der var i 2021 2,25 chefer ansat og 12 øvrige ansatte.

Boligklagenævnet oprettede i 2021 52 nye sager og afsluttede 94 sager. Ved udgangen af 2021 var der 13 verserende ved Boligklagenævnet. Forbrugerklagenævnet har i 2021 oprettet 23 nye sager og afsluttet 33 sager. Ved udgangen af 2021 var der 4 verserende sager. Førtidspensionsklagenævnet har modtaget 4 nye sager og afsluttet 10 sager i 2021. Der er ved udgangen af 2021 ingen verserende sager hos Førtidspensionsklagenævnet.

Miljøbeskyttelsesklageudvalget har i 2021 oprettet og afsluttet 4 sager, og har dermed ingen verserende sager. Klagenævnet for Udbud af offentlige indkøb har oprettet 1 ny sag og afsluttet 3 sager i 2021. Der er 2 verserende sager hos klagenævnet.

Det Sociale Ankenævn har i 2021 afsluttet 832 sager. Det betyder, at der ved udgangen af 2021 var 125 verserende sager, som alle er indkommet i 2021. Der indgik 444 nye sager i 2021. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for afsluttede sager hos Det Sociale Ankenævn i 2021 var 11 måneder.

Atuisoq behandlede 157 henvendelser i løbet af 2021.

DEPARTEMENTET FOR RÅSTOFFER OG JUSTITSONRÅDET

Departementet for Råstoffer og Justitsområdet varetager den overordnede planlægning på råstofområdet, herunder udarbejdelse af grundlag for politiske drøftelser og implementeringen af beslutninger for området. Departementet står desuden for koordinering med de danske myndigheder i forhold til lovgivning på justitsområdet og andre initiativer, der involverer justitsområdet.

Departementet for Råstoffer og Justitsområdet har ansvaret for lovgivning på råstofområdet, og er ligeledes ansvarlig for analysearbejde vedr. rammebetingelser på området.

På EM2021 blev der fremsat en lov på råstofområdet "Forslag til Inatsisartutlov om forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran mv.". Loven trådte i kraft 2. december 2021, og der kan herefter ikke meddeles tilladelse efter råstofloven til at udføre forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af uran.

Departementet deltager sammen med Afdelingen for Geologi og Råstofstyrelsen i markedsføringen af det grønlandske råstofpotentiale.

Der er i marts 2022 anlagt en voldgiftssag mod Selvstyret og Den Danske Stat om retten til en udnyttelsestilladelse, hvor der blandt andet er nedlagt påstand om betaling af et ikke nærmere specificeret erstatningsbeløb. Det er Departementets vurdering, at det er usandsynligt, at den anlagte voldgiftssag vil føre til udbetaling af en betydelig erstatning til klageren. Det er også forventningen, at voldgiftssagen vil blive afvist grundet manglende hjemmel til gennemførelsen. Der forventes endvidere en afgørelse i Naalakkersuisut om en afvisning af samme rettighedshaveres ansøgning om udnyttelsestilladelse. Denne afgørelse vil formodentlig blive anket til de grønlandske domstole, med lignende indhold fra voldgiftssagen.

Råstofstyrelsen

Råstofstyrelsen varetager forvaltningen af ansøgninger og meddeler råstoff tilladelser i henhold til Råstofloven. Råstofstyrelsens forvaltning af råstofområdet sker i tæt samarbejde med Departementet for Råstoffer og Justitsområdet og den øvrige Råstofmyndighed bestående af Miljøstyrelsen for Råstofområdet.

I henhold til Finanslov 2021 var Råstofstyrelsen normeret til 8 årsværk, mens det realiserede antal årsværk i 2021 var på 8,4.

Afdeling for Kulbrinter

I 2021 har Naalakkersuisut truffet afgørelse om at stoppe efterforskning- og udnyttelse af kulbrinter i Grønland. Afdeling for Kulbrinter er derfor blevet nedlagt. For at sikre en fortsat sagsbehandling af de eksisterende kulbrintetilladelser overføres dele af porteføljen til Råstofstyrelsen med virkning 1. januar 2022.

Afdeling for Geologi

Afdeling for Geologi ligger organisatorisk under Departementet for Råstoffer og Justitsområdet, og består i øjeblikket af 9 erfarne geologer. Afdelingens primære opgaver er at give geologisk rådgivning, gennemføre geologiske projekter, og forestå markedsføring med det formål at fremme råstofinvesteringer til fordel for det grønlandske samfund og den grønlandske økonomi. Den geologiske rådgivning omfatter rådgivning til Naalakkersuisut og borgerne i sager relateret til geovidenskab, herunder specielt vurdering af geologiske problemstillinger i forbindelse med efterforsknings- og udnyttelsestilladelser, ansøgninger, eksport, standardvilkår og procedurer samt håndtering af efterforskningsrelaterede data. Derudover er Afdelingen for Geologi ansvarlig for driften af borekernelagre, og for at tilvejebringe nye geovidenskabelige data gennem forskningsprojekter.

Covid-19-pandemien begrænsede markedsføringsmulighederne i 2021, hvor de fleste konferencer blev konverteret til online events med begrænset succes. Afdeling for Geologi deltog ved to internationale online markedsføringsevents rettet mod det europæiske og nordamerikanske marked for at øge interessen for internationale råstofinvesteringer i Grønland. En betydelig del af Afdeling for Geologis arbejde består af at koordinere og gennemføre geovidenskabelige projekter, både internt i afdelingen og i samarbejde med eksterne forskningspartnere, herunder GEUS. Følgende projekter blev bl.a. gennemført i 2021:

- videreudvikling af geokronologisk database

- videreudvikling af online mineral data portal (www.greenmin.gl)
- kortblad for Upernavik-området
- udvikling af digitale geodata produkter
- fortsættelse af den geologiske kortlægning af Nordøstgrønland
- igangsættelse af diamantpotentialerapport
- udarbejdelse af rapport under Nordisk Innovation om det nordiske potentiale indenfor kritiske mineraler

Ujarassiorit - Mineraljagten

Ujarassiorit som har været afviklet siden 1989 er et landsdækkende mineraljagtprogram for amatørgeologer, hvor folk i Grønland portofrit kan sende stenprøver til nærmere undersøgelse af geologer. Der blev indsendt 374 stenprøver i 2021, og prøverne er indsamlet i hele landet. Ud af de indsendte stenprøver blev 135 videresendt til en mere detaljeret kemisk analyse på et laboratorium.

Målopfyldelse

De samlede efterforskningsinvesteringer i mineralefterforskning i Grønland var i 2020 ca.³ 85,5 mio. kr., hvilket er et markant fald i forhold til 2019. Den drastiske nedgang i beløbet skal ses i lyset af covid19-pandemien. Pandemien har dels påvirket erhvervslivet generelt, dels påvirket råstofbranchen specifikt med især rejse- og karantænerestriktioner. Efterforskningsudgifterne for 2021 forventes opgjort ca. medio 2022.

Råstofstyrelsen har i 2021 meddelt 11 nye efterforskningstilladelser, 3 nye forundersøgelsestilladelser og 5 nye småskalatilladelser. På småskalamineralområdet var der ultimo 2021 i alt 44 aktive småskalatilladelser, heraf 34 småskalatilladelser med eneret og 10 småskalatilladelser uden eneret.

Der er pr. ultimo december 2021 udstedt seks udnyttelsestilladelser. De seks projekter er guldminen Nalunaq, rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat, anorthositminen ved Kangerlussuaq, zink/blyminen ved Citronen Fjord, sjældne jordartsprojektet ved Killavaat Alannguat samt titanium-projektet ved Moriusaq. De to sidstnævnte projekter har fået meddelt udnyttelsestilladelser i 2020. Jernmineprojektet ved Isukasia har ikke fået forlænget tidsfristerne i udnyttelsestilladelsen til at aflevere produktions- og nedlukningsplaner, så denne tilladelse er tilbagekaldt.

Rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat og anorthositminen ved Kangerlussuaq er begge i produktion.

Afdelingen for justitsområdet

Afdelingen består pr. 15. oktober af 2 medarbejdere, 1 afdelingschef og en juridisk fuldmægtig.

På EM2021 blev der fremsat 5 lovpakker på justitsområdet, hvoraf de tre allerede var 1. behandlet på EM2020, men ikke blev vedtaget på grund af udskrivelse af valg i 2021. Det drejer sig om udkast til Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om politiets virksomhed (politiloven), som skal sikre etablering af et tidssvarende lovgrundlag for politiets virksomhed, og fastsætte grundlæggende principper for politiets magtanvendelse. Ofrenes retsstilling søges herudover forbedret ved fremlæggelse af forslag om ændring i retsplejeloven for Grønland, og endelig blev der fremlagt beslutningsforslag om at reformere politiet og anklagemyndigheden, så organisering af politikredsen ligestilles med øvrige politikredse i riget. Herudover blev der fremlagt to nye lovpakker om henholdsvis ændring af kriminalloven pga. Covid-19, samt ændring af kriminalloven på en række områder, hvor navnlig hævelse af foranstaltningsniveauet ved seksuelle krænkelser på børn var i fokus. Samtlige punkter blev vedtaget i Inatsisartut og forventes fremlagt i Folketinget til vedtagelse i første halvår af 2022.

Justitsområdet arbejder desuden med formulering og implementering af Naalakkersuisuts prioriteringer på justitsområdet i samarbejde med Justitsministeriets Nordatlantkontor.

---

³ Inkluderer 50% overhead

DEPARTEMENTET FOR BOLIGER OG INFRASTRUKTUR

Departementet for Boliger og Infrastruktur (Departementet) varetager den overordnede administration, planlægning og styring af områderne vedrørende bolig, byggeri og infrastruktur.

Departementet består på nuværende tidspunkt af følgende afdelinger: Ledelsessekretariatet, Anlægsafdelingen, Boligafdelingen samt Infrastrukturafdelingen.

Tillige hører Telestyrelsen og Radioforvaltningen under departementet, efter koalitionsændringen i oktober 2018, samt Renoveringsstyrelsen, i forbindelse med centralisering af Selvstyrets bygherrefunktion i 2021.

Mittarfeqarfiit er en nettostyret virksomhed under departementet, og ressortmæssigt er følgende aktieselskaber tilknyttet departementet: INI A/S, Illuut A/S, Tusass (Tele Greenland A/S), Royal Arctic Line A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S, Air Greenland A/S samt Kalaallit Airports Holding A/S.

Formål

Mission

Vi skal etablere grundlaget for udførelse af beslutninger truffet af Naalakkersuisoq og Naalakkersuisut indenfor ressortområdet og bidrage til udvikling af rammerne på området.

Vision

Vi vil være et departement, som er kendetegnet ved at kombinere høj faglighed, med en evne til at sætte dagsordenen og omsætte politiske mål til konkrete resultater.

Departementets værdier

Faglighed og kompetencer, inddragelse og ansvarlighed, resultater af konkrete handlinger.

Tillige kan nævnes, at Departementet:

- betjener Naalakkersuisoq i relationen til Naalakkersuisut, Inatsisartut, kommunerne, borgerne og øvrige interessenter,
- gennemfører analyser af aktuelle og fremtidige udfordringer på et højt fagligt niveau,
- genererer løbende forslag og idéer baseret på relevant viden,
- skaber løsninger baseret på dialog og samarbejde med de berørte aktører,
- følger op på politiske beslutninger,
- løser ressortområdets tværgående opgaver med udsyn og balance,
- varetager ressortområdets forvaltningsopgaver på et objektivi grundlag og
- sikrer et effektivt og moderne ressortområde.

Hovedopgaver

Ledelsessekretariatet

Ledelsessekretariatet er en serviceenhed og stabsfunktion for hele departementet med bl.a. betjening af områdets Naalakkersuisoq og departementschef. Sekretariatet står for den daglige minister- og ledelsesbetjening og har bl.a. ansvar for kalenderstyring, mødeforberedelse og øvrige praktiske forhold.

Anlægsafdelingen

Anlægsafdelingen omfatter følgende ansvarsområder:

- Den Centrale Bygningsmyndighed: Forvaltning og ajourføring af bestemmelser om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg.
- Selvstyrets centrale bygherrefunktion: Gennemførelse af en byggesag fra idé til ibrugtagning og drift, i samarbejde med ressortansvarligt departement. Ved ethvert byggeri skal det ligeledes sikres, at der træffes beslutning om grundlæggende forhold, herunder byggesagens økonomi, kvalitet, udformning og arkitektur, samt totaløkonomi, byggested, risici, tidsfrister, entreprisreform og organisering. Bygherrefunktionen inddrager øvrige parter til enhver opgave – brugere, tekniske rådgivere, særlige specialister, entreprenører og leverandører – til at bistå ved gennemførelse af byggesagen. Herudover varetager

ges en række overordnede målsætninger med hensyn til innovation og udvikling samt billiggørelse og effektivisering af byggeriet.

- **Selvstyrets ejerrolle, Boligfinansiering og Forsikringer:** Overordnet strategiarbejde og administration af Selvstyrets forsikringer, samt aftaleindgåelse med forsikringsmægler og øvrig rådgivning på forsikringsområdet. Tillige indgår heri den overordnede styring, planlægning og udvikling af Selvstyrets risiko- og forsikringspolitik. Området omfatter desuden sagsbehandling af køb og salg af Selvstyrets ejendomme og materielle aktiver, samt ændringer i brugsret på ejendomme og aktiver. Herudover omfatter området administration af boligfinansiering, herunder indfrielse af boliglån. Området er under afvikling i Selvstyret, som følge af områdets overdragelse til kommunerne tilbage i 2018.
- **Økonomi og HR:** Økonomi og HR er en stabsfunktion for departementet og har ansvaret for departementets budget og regnskab samt varetager koordinering af finanslovsarbejdet i departementet. Afdelingen varetager yderligere personaleområdet. Økonomi og HR varetager desuden administration af Anlægs- og Renoveringsfonden i henhold til aftale herom med Departementet for Finanser og Ligestilling, som er den ressortansvarlige myndighed.

Boligafdelingen

Boligafdelingen varetager det overordnede strategiarbejde på hele boligområdet, herunder udviklingsarbejde og analyser i forbindelse med udarbejdelse af Helhedsplanen for Boliger, der er en samfundsreform. Afdelingen varetager ligeledes dialogen med INI A/S omkring driften af Selvstyrets udlejningsboliger, indsatsen omkring vedligehold samt renovering. Herudover varetager afdelingen administration og styring af det overordnede arbejde med lovgivning på boligområdet.

Boligafdelingen varetager tillige Selvstyrets ejerandele i ejerforeninger, andelsboliger mv. og varetagelse af Selvstyrets tilsyn med offentlige udlejningsboliger.

Infrastrukturafdelingen

Infrastrukturafdelingen har ansvar for myndigheds- og udviklingsopgaver inden for trafikområdet, sø- og luftfartsområdet, havne og lufthavne, post- og teleområdet, veje samt den centrale havnemyndighed.

Telestyrelsen og Radioforvaltningen

Telestyrelsen og Radioforvaltningen fører tilsyn med koncessioner, forsyningspligten og andre tjenesteudbydere. Styrelsen varetager ligeledes relationerne mellem Danmark og Grønland i telefaglige spørgsmål, samt relationerne til internationale organisationer. Tillige varetager styrelsen overvågning af udviklingen på telekommunikationsområdet. Herudover varetager styrelsen forvaltningen af radiokommunikationsområdet.

Normering og antal ansatte

Ved udgangen af 2021 var der 38 ansatte og 12 vakante stillinger i departementet og Telestyrelsen og Radioforvaltningen.

Målopfyldelse

Ledelsessekretariatet

Sekretariatets overordnede målsætninger er til dels opnået og indfriet.

Opgaveløsningen i Ledelsessekretariatet har dog været påvirket gennem året som følge af allokering af personale til Covid-19 pandemien, hvor sekretariatet har udlånt medarbejdere, såvel heltids samt deltids til indsatser hertil. Dette har medført forsinkelse af planlagte udviklingsopgaver samt forsinkelser i departementets sagsbehandling.

Sekretariatet har ydet en tilfredsstillende servicering af 3 forskellige medlemmer af Naalakkersuisut i 2021 på trods af en stor personaleomskiftning.

Sekretariatet har i 2021 stået for håndtering af 23 besvarelser på § 37 spørgsmål, 47 sager til Naalakkersuisuts behandling samt 6 punkter til behandling i Inatsisartut, hvoraf 4 blev vedtaget og de resterende 2 punkter bliver 2. behandlet til FM 2022. Derudover har sekretariatet også stået for mødelokaler og -udstyr samt forplejning til 50 møder i Corona Staben i 2021.

Departementet har færdiggjort oprydningen af departementets arkivmateriale, der blev flyttet fra eksterne lejemål til centraladministrationens kælderarkiv. Derudover har Departementet gjort klar til aflevering til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, hvorfor omkostninger til eksterne lejemål kunne afvikles.

Anlægsafdelingen

Den Centrale Bygningsmyndighed: Der er gennemført offentlig høring af et nyt Bygningsreglement, hvor der er modtaget rigtig mange høringssvar, som bidrager til den endelige revidering af reglementet. Samtidig er der identificeret behov for yderlige vejledninger, som er under udarbejdelse. Bygningsreglementet forventes at træde i kraft i 2022. Igennem hele året har området desuden bistået de kommunale bygningsmyndigheder med afklaringer iht. lovgivningen i større omfang end tidligere grundet større aktivitet i landet.

Selvstyrets centrale bygherrefunktion: Afdelingen har indtil medio 2021 varetaget bygherrefunktionen for Selvstyrets bolig- og kollegiebyggeri, og har som følge af centralisering af Selvstyrets bygherrefunktion nu også varetaget funktionen for Selvstyrets øvrige ressortområder. Centraliseringen medførte behov for afklaring, implementering, og effektivisering af bygherrefunktionen, samt oprettelse af en ny Renoveringsstyrelse, som en del af Naalakkersuisuts beslutning herom. Oprettelsen af styrelsen var forsinket, som følge af udfordringer med afklaring af kontorfaciliteter, hvorfor den først er oprettet og med offentligt virke fra 1. december. I forbindelse med centraliseringen er der gennemført en overdragelse af medarbejdere fra andre områder til såvel departementet samt Renoveringsstyrelsen.

Sammen med gennemførelse af centraliseringen, har bygherrefunktionen gennemført de planlagte udbud i 2021, som for de fleste har resulteret i indgåelse af kontrakter til en acceptabel pris, og som er inden for bevillingernes rammer. I de tilfælde, hvor der ikke er indgået kontrakt, skyldes dette mangel på indkomne tilbud eller for høj pris, primært grundet for høj aktivitet. I disse tilfælde er opgaven udsat til genudbud på et mere fordelagtigt tidspunkt. Der er primært tale om renovering- og vedligeholdelsesopgaver i mindre bosteder.

Bygherrefunktion har tillige udført ekstraordinære opgaver forbundet med tsunamirisiko i Karrat fjorden, som har bestået af gennemførelse af projektering samt udbud/licitation til opførelse af 5 personaleboliger i Qaarsut, på væsentlig kortere tid end et ordinært byggeprojekt. De ekstraordinære opgaver har medført udsættelse til overslagsårene af enkelte udviklingsopgaver.

Selvstyrets ejerrolle, Boligfinansiering og Forsikringer: Der er gennemført en optimering af økonomi- opfølgning på forsikringsområdet, der fremadrettet medvirker til at sikre korrekt vurdering af Selvstyrets forsikringsordninger. Tillige er der fortsat fra 2020 arbejdet på at minimere udgifter til forsikringsmæglerydelsen, som i 2021 resulterede i en besparelse på over 250 tusinde kroner for mæglerens behandling af skadesager. Desuden er der færdigudviklet en forsikringsdatabase, der indeholder data på Selvstyrets aktiver (ud over ejendomme), hvor der ved årsskiftet foregår endelig datavask og implementering. I forhold til ejerrollen, er der gennemført større oprydning i bygningsdatabasen, som har medført afhændelse af enkelte bygninger, der har stået tomme, enten ved salg eller overdragelse til en anden myndighed. Salg af boliger er faldet fra året før, grundet manglende efterspørgsel fra borgere. Der er indfriet samme mængde af lån som året før, trods forventning om et mindre fald, grundet generel afvikling af låneporteføljen efter indfrielse blev tilbudt.

Økonomi- og HR: Der er fortsat arbejdet med implementering af Selvstyrets økonomisystem, herunder tilpasning i opsætning, aktivitetstal og adgangsforhold. Hertil er der så sikret muligheden for den månedlige interne budgetopfølgning på det ønskede niveau for hvert af departementets område. Det har medført en optimal styring af departementets forbrug, hvor resultatet er tilfredsstillende og uden afvigelser i forhold til størstedelen af departementets bevillinger.

Samtidig er der fortsat arbejdet med udvikling og særligt tilpasning af økonomisystemets projektmodul, til håndtering af Anlægs- og Renoveringsfonden, som vil fortsætte i 2022. Der er i forbindelse hermed fortsat fundet mindre fejl i data fra tidligere tider, som løbende er afklaret og rettet. Implementeringen og nuværende opsætning af adgangskontrol og rettigheder i det nye økonomisystem har givet en række større udfordringer og frustrationer, som regelmæssigt forsinker afdelingens daglige opgaver, herunder særligt betaling af fakturaer for bygge- og anlægsprojekter samt bogføring af forskellige poster. Disse udfordringer har som regel medført nødvendig 'brandslukning' for at sikre, at Selvstyret kan leve op til sine kontraktlige forpligtelser på bygge- og anlægsområdet. Vi er således ikke i mål med at øget digitalisering nødvendigvis betyder administrative besparelser fra start, men først over et længere tidsperspektiv.

Boligafdelingen

Boligafdelingen har i 2021 haft fokus på afdelingens kerneopgaver i forbindelse med boligdrift, og reformarbejde på boligområdet under Helhedsplanen for Boliger. Under ny koalition, har Boligafdelingen desuden foretaget nødvendige administrative justeringer, og gennemført genbekræftelse af afdelingens opgaver og prioriteter.

Selvstyrets boligafdelinger er økonomisk udfordret, hvilket kom til udtryk i afdelingens opgaveportefølje. I 2021 har Boligafdelingen beskæftiget sig målrettet med udbedrende tiltag vedrørende Selvstyrets boligmasse i samarbejde med departementets Anlægsafdeling. Denne opgavevægtning kom eksempelvis til udtryk ved huslejusteringer, udarbejdelse af udkast til ny lejelov og indsats for at nedbringe tomgangsudgifter.

Ydermere og samtidig har Boligafdelingen haft øget fokus på projektdrift af Helhedsplanen for Boliger. Planen har et bredt samfundsmæssigt sigte, med henblik på at skabe balance i den offentlige boligmasse, og berører dermed også en række tilstødende ressortområder, herunder uddannelse, arbejdsmarkedet samt socialområdet.

Der arbejdes aktivt med en række konkrete opgaver, såsom; overdragelse af Selvstyrets udlejningsboliger til kommunerne, udlejningsboligernes stand og vedligeholdelsesbehov, administration og organisation af den offentlige lejeboligmasse, huslejesætning, boligsikring og uddannelsesbehov i forbindelse med bygge- og anlægsbranchen.

Infrastrukturafdelingen

2021 har været præget af behovet for genberegning af de samfundsøkonomiske analyser vedrørende lufthavnspakkerne, samt implementering af de indgåede servicekontrakter for passagerbefordring for perioden 2021 til 2030. Som konsekvens af nyt flyvende materiel, opstod behovet for nye hangarer i regi af Mittarfeqarfiit i henholdsvis Upernavik og Tasiilaq. Hangarerne er dimensioneret, så de også kan understøtte SAR-beredskabet. Upernavik er ibrugtaget i 2021, og har dermed frigivet en central placering til byudvikling. Tasiilaq hangaren er under opførelse og forventes afleveret i 2022.

Lufthavnspakkerne samt implementering af servicekontrakter har optaget store dele af ressourcerne i afdelingen. Sideløbende har der været afsat mange ressourcer til indsatsen vedrørende Covid-19, som både har påvirket flytrafikken og givet udfordringer ved internationale anløb af havne.

Covid-19 nødvendiggjorde en hastende implementering af opdateret luftfartslovgivning ved kongelig anordning, som blev tiltrådt i Inatsisartut samtidig med en parallel behandling af lovforslaget i Folketinget. Processen var nødvendig, om end ressourcekrævende, da løbende ændringer i den danske proces medførte forsinkelser ved fremsendelse af sagerne til Inatsisartut.

Afdelingen har desuden arbejdet intenst med økonomien i såvel eksisterende som mulige nye havneanlæg. I Uumannaq er anlæggelsen af en række nye havneanlæg stort set færdiggjort og ibrugtaget. Læmolen i Qaanaaq er ligeledes færdiggjort. Havneanlægget i Seqi er overdraget fra Minelco til Selvstyret. Renovering og vedligehold af havne i Sydgrønland er blevet gennemført, og region Disko har været i udbud. Som resultat af arbejdet med kommunikation af vedligeholdelsesterslæbet på havne, blev der med finansloven for 2022 afsat midler til projektering af havneanlæg i Maniitsoq og Aasiaat.

Forberedelsen af fusionen mellem Mittarfeqarfiit og Kalaallit Airports A/S er ligeledes fremskredet, og lovforslag herom er sendt i offentlig høring ultimo 2021. Der har været tæt samarbejde med Kalaallit Airports A/S vedrørende lufthavnsprojekterne i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq, specielt om udbud, finansiering og dermed beslægtede områder. Dette forarbejde har mundet ud i en endelig afklaring af fremtiden for den planlagte lufthavn ved Qaqortoq gennem beslutning i Inatsisartut om finansiering.

Samarbejdet med Forsvarsministeriet og arbejdet med principaftalen om anvendelsen af Kangerlussuaq lufthavn i fremtiden blev berostillet i forbindelse med valgudskrivelsen, men blev genoptaget sidst på året. Arbejdet med Kangerlussuaqs fremtid, herunder også vejprojektet mellem Sisimiut og Kangerlussuaq samt en ny havn i Kangerlussuaq, fortsætter i arbejdsgrupperne med Qeqqata Kommunian og Arctic Business Circle mfl. I 2021 blev et større arbejde med udformningen af en trafikstrategi, som skal udformes i tæt synergi med sektorplanerne og politikkerne på området stillet i bero umiddelbart efter valget, men er under genoptagelse.

Arbejdet med en ny lov for Teleområdet udmøntede sig i et udkast til ny telepolitik, som igen har igangsat processen med en ny opdateret telelov. Det politiske ønske om krydssubsidiering på området, har nødvendiggjort tilvejebringelse af den nødvendige hjemmel i form af en tekstanmærkning på finanslovene for 2021 og 2022, indtil den nye lov er vedtaget i Inatsisartut og kan træde i kraft.

Telestyrelsen

Telestyrelsen og Radioforvaltningens overordnede målsætninger er opnået og indfriet. Opgaveløsningen i styrelsen har i 2021 været påvirket som følge af bidrag til Covid-19, hvor styrelsen har udlånt medarbej-

dere, såvel heltids som deltids til indsatser hertil. Dette har dog ikke medført forsinkelse af planlagte udviklingsopgaver og sagsbehandling.

Telestyrelsen og Radioforvaltningen har i 2020 fået justeret gebyrerne i samarbejde med frekvenskontoret i Energistyrelsen i Danmark, i "Bekendtgørelse om gebyrer i forbindelse med anvendelse af radiofrekvenser i Grønland". Telestyrelsen og Radioforvaltningen ser tiden an med hensyn til overgangen til Frekvens Administrationssystemet, der ibrugtages primo 2022, om der skulle være anledning til ændring af gebyrsatserne. Det gamle system baseret på XAL var ikke længere understøttet. Der har været mindre aktivitet på nogle områder f.eks. ekspeditionsområde i to efterfølgende år. Der er omlægning af et frekvensbånd til mobilområdet 700 MHz, som endnu ikke er tilendebragt.

Telestyrelsen og Radioforvaltningen har i 2021 igangsat den kommende fælles hjemmeside, som tilpasses og udbygges løbende, så der er en øget funktionalitet for brugerne.

Økonomisk målopfyldelse

Departementet har i 2021 oplevet, at implementering af Selvstyrets nye økonomisystem er 100% gennemført, men der opleves fortsat behov for tilpasninger, oplæring og ikke mindst oprydning, der formentlig skyldes manglende afklaring af tværgående processer – herunder mellem enhederne, DcR og ERP. Dette har og giver fortsat en del frustrationer og spildt tid til oprydning og afklaringer.

Departementet har på trods heraf og på baggrund af kontinuerlig budgetopfølgning, sammen med forsigtighed i forbindelse med udgifter, leveret et tilfredsstillende resultat på departementets samtlige hovedkonti. Der er alene tale om underforbrug på enkelte hovedkonti, som skyldes primært vakante stillinger samt udlån af medarbejdere til håndtering af Covid-19 situationen.

DEPARTEMENTET FOR LANDBRUG, SELVFORSYNING, ENERGI OG MILJØ

Formål

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø forestår departementale opgaver inden for områderne: Landbrug, selvforsyning, energi, miljø, natur, national klimatilpasning og -strategi, brandmyndighed, beredskab og sprængstofområdet. Departementet varetager den overordnede planlægning, udvikling og gennemførelse af en række konkrete initiativer indenfor disse områder på grundlag af Naalakkersuisut og Inatsisartuts politiske målsætninger og konkrete beslutninger, samt sagsbehandling i henhold til relevant lovgivning. Endvidere er Departementet departemental myndighed for Miljøstyrelsen for Råstofområdet, Asiaq, Grønlands Naturinstitut og Nukissiorfiit.

Departementet er organiseret som følger:

- Afdeling for Service, Økonomi og Personale
- Afdeling for Landbrug, Selvforsyning og Energi
- Afdeling for Natur og Klima
- Afdeling for Miljø og Beredskab

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Råstofloven fastsætter høje krav til miljøbeskyttelse i forbindelse med råstofprojekter, herunder krav om udarbejdelse af Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM) i relation til udnyttelsesprojekter. Miljøstyrelsen udgør, sammen med Råstofstyrelsen, Råstofmyndigheden i Grønland.

Antallet af ansatte/normerede

Afdeling for Landbrug, Selvforsyning og Energi

Afdelingen er ny og sammensat af årsværk fra tre tidligere departementer, og har været normeret til to årsværk for hvert område (Landbrug, Energi og Selvforsyning), seks i alt, samt et halvt årsværk til en jurist og halvt årsværk til afdelingschef. Departementet har på grund af mængden af opgaver og behov for større teknisk indsigt i energiområdet suppleret afdelingen med et ekstra halvt årsværk. Ved indgangen til 2022 er juristen opnormeret til en fuldtidsstilling, som deles med resten af departementet og en fuldtids afdelingschef. Afdelingen er således normeret til 8,5 årsværk. Afdelingen er fuldt bemanded.

Afdeling for Miljø og Beredskab

I perioder har der i Afdeling for Miljø- og Beredskab været færre ansatte end det normerede antal medarbejdere. Afdelingen er normeret til en afdelingschefstilling og 13 medarbejderstillinger. Pt. er afdelingen fuldt bemanded. Ledige stillinger besættes hurtigst muligt. I perioder har ansatte i afdelingen været udlånt til at hjælpe med Coronahåndteringen.

Afdeling for Natur og Klima

I perioder har der været færre ansatte end det normerede antal medarbejdere i Afdeling for Natur og Klima. Ledige stillinger besættes hurtigst muligt. Afdelingen er normeret til en afdelingschefstilling og syv medarbejderstillinger.

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Miljøstyrelsen er ved indgangen til 2022 fuldt bemanded med en styrelseschef og fire medarbejdere. Bemandingen skal dække driftsopgaverne i forbindelse med mineprojekterne i efterforskningsfasen, VVM-fasen, anlægs-, udnyttelses-, og nedlukningsfasen samt miljøforhold ved småskalaaktiviteter, udvinning af sten og grus, videnskabelige undersøgelser på råstofområdet samt det internationale samarbejde.

Opgaver

Afdeling for Landbrug, Selvforsyning og Energi

Landbrug:

- Forvaltning og udvikling af landbrugsområdet
- Forvaltning og udvikling af akvakulturområdet
- Erhvervsstøtte til landbruget

Selvforsyning:

- Forvaltning af indhandlingstilskud
- Forvaltning af servicekontrakter for KNI koncernen
- Udvikling af selvforsyningspolitik

Energi:

- Forvaltning og udvikling af den offentlige forsyning af el/energi, vand og varme
- Øge andelen af vedvarende energi i Grønland
- Forvaltning og udvikling af området for grønne investeringer i Grønland, herunder særligt tiltrækning af investorer til Grønlands store vandkraftpotentialer

Miljø- og Beredskabsområdet

Afdeling for Miljø og Beredskab varetager den overordnede administration, planlægning og styring af miljø- og beredskabsområdet.

På miljøområdet er det Naalakkersuisuts mål at sikre en tidssvarende beskyttelse af miljøet mod forurening. Det er et mål, at samfundsudviklingen og den tiltagende industrialisering ledsages af en effektiv miljøbeskyttelse, således at ressourceanvendelsen i Grønlands produktion og forbrug sker på den miljømæssigt bedst mulige måde, samtidig med at forureningen af miljøet som følge af menneskelig aktivitet nedbringes til et minimum. Miljøbeskyttelse i og omkring byer og bygder sker i vidt omfang i samarbejde med kommunerne.

I Grønland er der sektoransvar på beredskabsområdet. Det betyder, at den myndighed, der har ansvaret for den daglige drift under normale forhold, også har ansvaret for, at sektoren kan fungere under ulykker og katastrofer. På beredskabsområdet er det derfor Naalakkersuisuts mål at sikre den bedst mulige håndtering af beredskabsrelaterede opgaver.

Opgaver inden for miljøområdet er eksempelvis affaldsplanlægning, håndtering af spildevand, miljøgodkendelse af forurenende virksomheder, VVM, tilsyn og godkendelse af forsyningsanlæg til drikkevand, dispensation til aktiviteter inden for spærrezoner til drikkevandsressourcer, emballage, administration af Miljøfonden, implementering af Indsatsplaner vedr. plastik og fiske- og fangstredskaber, jordforurening samt havmiljø – herunder også miljøberedskab og internationalt samarbejde.

Opgaver inden for beredskabsområdet omfatter lovgivning, udarbejdelse af forskrifter, tilsyn, uddannelse og formidling af oplysning inden for brand- og eksplosivstofområdet, deltagelse i Fagudvalget for Branduddannelsen, tilsyn med uddannelsesniveaue i de kommunale redningsberedskaber, samt varetagelse af sekretariatsfunktionen for Beredskabskommissionen – herunder øvelser og udvikling i samarbejde med Beredskabskommissionen.

Natur og Klima

Departementet varetager myndigheds- og udviklingsopgaver inden for natur og national klimatilpasning. Departementet varetager naturbeskyttelse i Grønland samt en række forpligtigelser i henhold til internationale konventioner, aftaler og samarbejdsfora om naturforvaltning og naturbeskyttelse. På naturområdet administrerer afdelingen bl.a. Naturbeskyttelsesloven. Herunder hører blandt andet:

- Fredning og forvaltning af beskyttede naturområder (såsom Ramsar-områder, verdensarvsområdet Ilulissat Isfjord, Nationalparken i Nord- og Østgrønland, arbejde med nye nationalparker m.fl.)
- Godkendelser af ekspeditions- og feltvirksomhed i øde egne i henhold til Rejsebekendtgørelsen.
- Sagsbehandling vedr. Washingtonkonventionen om truede dyre- og plantearter (CITES).
- Varetagelse af Grønlands forpligtigelser i forhold til implementeringen af Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (CBD) samt arbejdet i FN-regi vedr. beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af biodiversitet uden for national jurisdiktion (BBNJ – Biodiversity Beyond Areas of National Jurisdiction).
- Afdelingen varetager arbejdet i to af Arktisk Råds arbejdsgrupper, den ene som delegationsleder på vegne af Kongeriget i Arktisk Råds Biodiversitetsarbejdsgruppe (CAFF) og arbejdet i miljømonitorings- og vurderingsprogrammet (AMAP).
- Afdelingen deltager i arbejdsgruppen for nordisk biologisk mangfoldighed (NBM) samt Nordisk Embedsmandskomité for Miljø og Klimaspørgsmål (EK-MK), som ligger under Nordisk Ministerråd.

- Afdelingen varetager USA-samarbejdet om naturforvaltning med den amerikanske naturforvaltningsenhed National Parks Service

På klimaområdet varetager departementet den nationale klimatilpasningsindsats, herunder udarbejdelsen af en national klimastrategi. Der arbejdes desuden med formidling om klimaforandringer i Grønland, herunder administration af klimapuljen. I 2020 og 2021 har klimapuljen ikke været udmøntet på grund af besparelser relateret til Covid-19.

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Miljøstyrelsen tager sig både af myndigheds- og udviklingsopgaver i relation til miljømæssige forhold på råstofområdet. Udgangspunktet for dette arbejde er råstofloven med tilhørende regelsæt og retningslinjer. I den sammenhæng er Miljøstyrelsens opgaver især koncentreret omkring:

- Vurdering af miljøforhold i forbindelse med udstedelse af tilladelser
- Sagsbehandling i relation til miljømæssig vurdering af feltaktiviteter
- Koordinering af udarbejdelsen af VVM-redegørelser
- Opdatering af gældende lovregime og guidelines

Miljøstyrelsen administrerer finanslovens hovedkonto 77.01.02. Hovedkontoen rummer både drift af styrelsen, herunder finansiering af den lovpligtige videnskabelige rådgivning jf. råstoflovens §3 a, stk. 4., og projektstøttemidler til udvikling af det faglige og videnskabelige grundlag for miljøregulering på råstofområdet.

Råstofloven fastsætter, at Miljøstyrelsens vurderinger og afgørelser skal baseres på videnskabelig og uafhængig rådgivning. På det grundlag er der indgået rådgivningsaftaler for perioden 2020-2024, som sætter rammerne for et tæt samarbejde med Grønlands Naturinstitut (GN) og Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) om Miljøstyrelsens myndigheds- og udviklingsopgaver. Derudover er der indgået en trepartsaftale mellem GN, DCE og Miljøstyrelsen, hvor det er aftalt, at der skal ske en løbende kompetenceoverførsel fra DCE til GN.

Vurdering af målopfyldelse

Afdeling for Landbrug, Selvforsyning og Energi

Landbrug:

Arbejdet med at implementere landbrugsstrategien er påbegyndt. Målsætningerne for faste tilskud til moderfår og gimmerlam, udvikling af kvægavlen samt redegørelse for uldforarbejdning i Grønland er allerede helt eller delvis opnået. Antallet af indhandlede lam er faldet en smule i 2021, dog er mængden af indhandlet kød større. De færre lam skyldes det varme efterår, der forsinkede indsamlingen af får til slagting. Der blev efter valget nedsat et nyt Landbrugsråd og der er afholdt to Landbrugsrådsmøder i Sydgrønland. Erhvervsstøtte blev formidlet til landbrugere med udgangspunkt i bevillingerne på Finansloven.

Selvforsyning:

Selvforsyningsafdelingen blev etableret i forlængelse af ressortændringerne efter valget til Inatsisartut i april. Udarbejdelse af en overordnet selvforsyningsstrategi er i den forbindelse påbegyndt. I forbindelse med de regnskabsmæssige uoverensstemmelser, der er blevet kortlagt i KNI A/S og dets enheder, har selvforsyningsafdelingen i årets anden halvdel påbegyndt udredningsarbejdet omkring de forskellige KNI-enheder. For disse KNI-enheder gælder, at de har servicekontrakter med Selvstyret. Selvforsyningsafdelingen har desuden forvaltet tilskud til forskellige produktionsanlæg i bygder og yderdistrikter. I alt har Selvstyret ydet tilskud til fire produktionsanlæg, der indhandler og forarbejder blandt andet fisk, kartofler og lam.

Energi

På energiområdet er flere større målsætninger nået i løbet af 2021:

- Nukissiorfiit har gennemført dokumenteret drikkevandssikkerhed (DDS) i alle byer. Arbejdet er lidt forsinket grundet rejserestriktioner som følge af COVID-19, og fortsætter således ind i 2022 i enkelte bygder.
- Nukissiorfiit har overtaget forsyningsforpligtelsen fra Mittarfeqarfiit i Kulusuk.
- Nukissiorfiit har arbejdet på at øge andelen af vedvarende energi i Grønland ved at:
- Gennemføre solcelleinstallationer i Qeqertat, Ittoqqortoormiit, Eaqlugaarsuit og Qeqertarsuaat.

- Tiltrukket 33 nye mellemstore kunder til afbrydelig elvarme i vandkraftbyen Ilulissat.
- Udbygget ladenetværket, Nukissalik, til el-og hybridbiler i Nuuk, Sisimiut, Qaqortoq og Ilulissat.
- Der er udarbejdet en revisionsrapport vedr. Nukissiorfiits økonomiske situation, herunder pres på investeringsbehovet i selskabets anlægsmasse. Revisionsrapporten udgør en afgørende vejledning i den videre proces for genopretningen af Nukissiorfiits økonomiske situation.
- På EM2021 vedtog Inatsisartut et lovforslag vedr. "Lov nr. 22 af 1. december 2021 om rammebetingelser for anlæg, finansiering og drift af vandkraftværker med tilhørende faciliteter til forsyning af Nuuk samt Qasigiannuguit og Aasiaat." Det estimeres, at anlægsbyggeri som følge af loven vil øge andelen af vedvarende energi i den offentlige forsyning fra 70% til 90%.
- Der er ansøgt om og modtaget et første tilsagn fra EU vedr. midler til finansiering af initiativer under temaet "Grøn Vækst"
- Naalakkersuisut besluttede at arbejde for at konkurrenceudsætte Grønlands største vandkraftpotentialer via en udbudsrunde, som tidligst afholdes i 2023. På EM2021 vedtog Inatsisartut et ændringsforslag fra Naalakkersuisut om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en konkret plan for at markedsføre og konkurrenceudsætte vandkraftpotentialiet i Tasersiaq og nærtliggende potentialer. Udmeldingen herom skal ske i 2022, og Naalakkersuisut blev pålagt at orientere Inatsisartut om arbejdet på EM2022.
- Der er udført et større arbejde i forbindelse med konkurrenceudsættelse af det grønlandske vandkraftpotentialer. Der er blandt andet oprettet en digital hjemmeside, hvor investorer kan tilgå data om vandkraftressourcer, og der er nedsat en tværdepartemental arbejdsgruppe omkring konkurrenceudsættelsen.
- Der er gennemført dialog med flere store potentielle investorer til Grønlands vandkraftpotentialer, hvilket bidrager til markedsføring af vandkraftpotentialer.
- Der er behandlet to tilladelser til forundersøgelser af vandkraftpotentialer.
- Der er udarbejdet en bekendtgørelse om myndighedsbetaling i forbindelse med tilladelser til forundersøgelser og udnyttelse af vandkraft til produktion af energi. Bekendtgørelsen sendes i offentlig høring i 2022.

Afdeling for Miljø og Beredskab

Inden for miljøområdet er aktivitetsmålene i væsentlig udstrækning nået. Afdelingen varetager løbende sagsbehandling af projekter og diverse ansøgninger fra virksomheder og kommuner. I det miljø- og beredskabsafdelingen løbende besvarer disse henvendelser og udsteder tilladelser til forskellige aktiviteter og anlæg samt fører tilsyn. Hermed vurderes det, at der er en meget høj grad af målopfyldelse.

Der arbejdes med at realisere etableringen af en national affaldsløsning med to centrale forbrændingsanlæg i henholdsvis Nuuk og Sisimiut. Også på dette punkt er der god fremdrift.

For beredskabsområdet er aktivitetsmålene i væsentlig udstrækning opnået.

Afdeling for Natur og Klima

Afdeling for Natur og Klima har overordnet opnået en høj grad af målopfyldelse i 2021, dog med udskudte arbejder på særligt internationale konventioner, da møder og partskonferencer igen i 2021 er blevet aflyst eller udskudt.

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

På trods af COVID-19 har Miljøstyrelsen i 2021 formået at opfylde stort set alle mål. Herunder:

- Grundig og kompetent sagsbehandling af projekter og ansøgninger fra råstofselskaberne, hvor fastsatte tidsfrister er blevet overholdt
- Fortsættelse af videnskabeligt baserede udviklingsprojekter, som er blevet udført af GN og DCE efter kontrakt med Miljøstyrelsen (nogle af dem er blevet forsinket grundet COVID-19)
- Miljøtilsyn af Rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat (Greenland Ruby A/S), Anorthositminen ved Kangerlussuaq (Hudson Greenland A/S) og guldminen ved Nanortalik (Nalunaq A/S)
- Udvidelse af samarbejdsrelationer på tværs af Råstofmyndigheden

Derudover har Miljøstyrelsens arbejde i 2021 været koncentreret omkring følgende udviklingsprojekter:

- Regionale baggrundsundersøgelser og regional miljøovervågning (RBU og RMO)
- Strategi for miljøregulering af råstofaktiviteter
- Miljøbekendtgørelser, der samler Standardvilkår, Feltregler og diverse retningslinjer i lovtæst

Fremdrift på råstofprojekter i 2021:

- Kvanefjeldprojektet ved Narsaq (Greenland Minerals)
VVM-redegørelse har været i offentlig høring og udarbejdelse af hvidbogen er igangsat
- Guldmineprojektet ved Nanortalik (Nalunaq A/S)
Kommissorium (ToR) er godkendt og VVM-redegørelsen er under udarbejdelse
- Ilmenitprojektet ved Moriusaq (Dundas Titanium A/S)
Selskabet har fået godkendt udnyttelses- og nedlukningsplaner
- Molybdænprojektet ved Malmbjerget på Jameson Land (Greenland Resources Inc.)
Kommissorium (ToR) har været i offentlig høring og vurdering af hvidbog er igangsat
- Anorthositprojektet ved Qeqertarsuaat, Majoqqap Qaava (Greenland Anorthosite Mining)
Kommissorium (ToR) har været i offentlig høring og vurdering af hvidbog er igangsat
- Diamantprojektet i havområde ud for Vestgrønland (De Beers)
Vurdering af forebyggende tiltag (VFT) har været i offentlig høring, og der har været udført feltaktiviteter

Fremadrettet

Afdeling for Landbrug, Selvforsyning og Energi

Landbrug:

Fortsætte implementeringen af landbrugsstrategien. I 2022 er der fokus på at få opdateret erhvervsfremmeloven for landbrug, udarbejde vejledning for fodring og strategi for jordforbedring samt en model for fast indhandlingstilskud til lam. Afdelingen har overtaget ressortansvaret for akvakulturområdet, og har konstateret at der er behov for udvikling af en forvaltningsramme for at kunne imødekomme fremtidig forvaltning af området, dette arbejde forventes udfærdiget i løbet af 2022.

Selvforsyning:

Der vil i 2022 blive arbejdet på at udvikle en egentlig selvforsyningspolitik med involvering af relevante sektorer og kommuner. Der skal udvikles en bedre struktur for ansøgninger til indhandlingsanlæg, og der skal sikres en tværgående synergi med afdelingens andre aktiviteter, som relaterer sig til selvforsyning.

Energi:

Forsyningsområdet generelt

I 2022 vil forsyningsarbejdet være påvirket af, at Nuuk i 2021 oplevede et omfattende strømnedbrud, som var forårsaget af en defekt transmissionsledning fra Buksefjordsværket.

I 2022 vil energiafdelingen blandt andet skulle arbejde sammen med Nukissiorfiit om:

- at sikre den rette backup forsyning i Nuuk
- at sikre en plan for, at der gennemføres rettidige renoveringer af den offentlige forsyning i hele landet
- at der gennemføres en genopretning af Nukissiorfiits økonomi, som har været negativt påvirket af enspris-reformen fra 2018

Store anlægsinvesteringer på vandkraft

I 2022 skal energiafdelingen arbejde sammen med Departement for Finanser og Nukissiorfiit om at udmønte "Lov nr. 22 af 1. december 2021 om rammebetingelser for anlæg, finansiering og drift af vandkraftværker med tilhørende faciliteter til forsyning af Nuuk samt Qasigiannuguit og Aasiaat." ved:

- at Nukissiorfiit som bygherre driver færdiggørelsen af VVM-processen
- at Nukissiorfiit udarbejder udbudsmateriale til internationalt udbud på anlægsopgaverne til brug i 2023

- at Departementet for Finanser påbegynder arbejdet med at optage lån til anlægsbyggerierne, herunder bekendtgørelsesarbejde

Konkurrenceudsættelse af vandkraftressourcer

I 2022 skal der gennemføres en række aktiviteter i forbindelse med konkurrenceudsættelse af vandkraftressourcer:

- Dataindsamling af fx hydrologiske og klimatiske målinger
- Beregninger af vandpotentialet til investeringscases (økonomi- og ingeniørberegninger)
- Analyser af bl.a. governmenttake strukturer, strategiske miljøvurderinger, Grønlands konkurrencefordele m.v.
- Eventuel tilpasning af rammevilkår forbundet med konkurrenceudsættelsen
- Markedsføring – herunder bred udmelding af den påtænkte konkurrenceudsættelse til investorer verden over
- Opbygge viden om andre grønne energimuligheder i Grønland i form af sol og vind

Afdeling for Miljø og Beredskab

Miljø og Beredskabsafdelingen forventer i 2022 at uddele omkring 8 millioner kroner til miljøforbedrende projekter via Miljøfonden. Derudover forventes et fortsat stort fokus på implementeringen af den nationale affaldsløsning og Naalakkersuisuts indsatsplaner vedr. plastik og fiske- og fangstredskaber.

Afdeling for Natur og Klima

Natur- og Klimaafdelingen forventer i løbet af 2022 at have særligt fokus på afsluttende forhandlinger med Canada om Pikialasorsuaq/Nordvandet samt inddragelse af relevante nationale partnere, udarbejdelse af ny global ramme til bevarelse af biodiversitet ifm. CBD Partskonference, færdiggørelse af forhandlingerne i FN regi om BBNJ, fase to af hjemtagelse af CITES database, færdiggørelse af bekendtgørelsen for Ilulissat Isfjord, samt opfølgende arbejde med Grønlands Biodiversitetsstrategi 2030, som udkom i 2021. Herudover forventer Natur- og Klimaafdelingen, at indledende arbejder med varetagelse af formandskabet for Arktisk Råds arbejdsgruppe for biologisk mangfoldighed CAFF påbegyndes samt arbejder med oprettelse af nye nationalparker i samarbejde med kommunerne.

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Miljøstyrelsen forventer, at 2022 bliver et år med fokus på:

Tilsyn og miljømæssig monitoring af miner i produktion herunder Rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat (Greenland Ruby A/S) og Anorthositminen ved Kangerlussuaq (Hudson Greenland A/S) samt af aktiviteter ved andre tilladelser, hvor det vurderes af miljømæssig relevans.

Udarbejdelse af miljøbekendtgørelser i sammenhæng med revidering af gældende råstoflov, som skal forelægges Inatsisartut på efterårssamlingen (EM2022) af Departementet for Råstoffer.

Færdiggørelse af en strategi for miljøregulering af råstofaktiviteter for perioden 2022-2024, som efter planen skal forelægges Inatsisartut på efterårssamlingen (EM2022).

Fuldførelse af havbundsprojektet vedrørende sårbarhed og kortlægning af ålegræs i samarbejde med DCE/GN, der skal indgå i miljøvurderingerne i forbindelse med tilladelser til udvinding af havbunden.

Videreførelse af de regionale baggrundsundersøgelser (RBU-projektet), med igangsættelse af næste region - Svartenhuk.

Kvanefjeldsprojektet ved Narsaq (Greenland Minerals A/S), som forventes at blive ressourcekrævende i særligt den første del af 2022 i forbindelse med færdiggørelse af hvidbog.

Guldmineprojektet ved Nanortalik (Nanulaq A/S), som forventes at blive ressourcekrævende i 2022 i forbindelse med den offentlige VVM-høring.

Asiaq – Grønlands Forundersøgelser

Asiaq er ansvarlig for

- kortlægning af byer og bygder (og supplerende kortlægning i det åbne land),
- hydrologisk monitoring, analyse og rådgivning, der udnyttes til kortlægning af drikkevandsressourcer og vandkraftpotentialer,

- klimamonitering fra egne vejrstationer og online-formidling af vejrdata til brug for vejrudsigter, byplanlægning og forskningsformål,
- anlægstekniske forundersøgelser til planlægning og projektering af havne, lufthavne, miner, vandkraftværker og til byudvikling m.v.,
- rådgivning af sektorer, kommuner og anlægsbranchen samt formidling og opbevaring af fagdata.

Landbrug og ESU

Landbrugsafdelingen færdiggjorde sektorplanen for landbrugserhvervet, der efter godkendelse blev om-delt til Inatsisartut. Endvidere deltog afdelingen fysisk i Landbrugsrådets møde i januar, men afholdt vir-tuelt møde i juli måned. Afdelingen deltog ikke til SPS's generalforsamling, som blev afholdt i Sydgrønland i juni-måned. Generalforsamlingen blev afholdt i begrænset omfang, på grund af corona-situationen. ESU formidlede tilskud og lån til fiskere, fangere og landbrugere med udgangspunkt i bevillingerne på finanslo-ven.

DEPARTEMENTET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIER

Formål

Opgaverne på det sociale område var før 23. april 2021 samlet i Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet. De blev ved ressortændringen 23. april 2021 delt mellem Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet – og Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked. Den 27. august 2021 blev Justitsområdet ressortændret til Departementet for Råstoffer og Justitsområdet.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet varetog alle opgaver på det sociale område.

Børn, Unge og Familier varetog efterfølgende den del af socialområdet, der vedrører børn-, unge-, familie- og handicapområdet samt førskoleområdet og familieretsområdet.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet samt Socialstyrelsen varetog en række opgaver som beskrevet i FL2021 på social- og justitsområdet.

Socialstyrelsen er en underliggende enhed til Departementet for Børn, Unge og Familier. Socialstyrelsen varetager driftsopgaver og borgerrelaterede aktiviteter på socialområdet.

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for Departementets og Styrelsens indsatser.

Hovedopgaver

Departementet

Januar – april 2021:

- Socialreformer inden for børne- og ungeområdet, ældreområdet, handicapområdet og offentlig hjælp.
- Koordinationen af Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023.
- Socialjuridiske lovforslag og -ændringer samt vejledning af juridiske problemstillinger – herunder magtanvendelsesloven, børnestøtteloven, handicapstøtteloven.
- Opgaver forbundet med Børnerettighedsinstitutionen, Handicaptalsmanden og Ældretalsmanden.
- Lovpligtigt tilsyn med det kommunale socialområde og døgninstitutionerne for børn og unge og for personer med vidtgående handicap.

April – december 2021:

- Udvikling af strategier og handlingsplaner på ressortområdet.
- Koordinationen af Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023.
- Socialjuridiske lovforslag og -ændringer samt vejledning af juridiske problemstillinger – herunder magtanvendelsesloven, børnestøtteloven, handicapstøtteloven og afholdelse af de lovpligtige kurser for kommunalbestyrelser i sociallovgivningen.

Departementet har desuden for koordinering med de danske myndigheder i forhold til lovgivning på justitsområdet og andre initiativer, der involverer justitsområdet. Opgaverne overgik til Departementet for Råstoffer.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen varetog samme opgaver hele året:

- Udbygning af sociale institutioner i samarbejde med kommunerne.
- Forebyggelse og behandling af sociale vanskeligheder.
- Driften af de landsdækkende børn- og ungeinstitutioner samt handicapinstitutioner.
- Vejledning samt kursusvirksomhed for kommuner, institutioner m.fl.

- Implementering af initiativer vedr. Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023.
- Paarisa er en afdeling under Socialstyrelsen, der primært beskæftiger sig med forebyggelse med fokus på børn og unge. Paarisa varetog den sociale forebyggelsesindsats – herunder indsatserne Killilisa, Tu-saanga, Alliaq, Meeqqat 0-18 og folkesundhedsprogrammet Inuuneritta.

Antallet af ansatte

Departementet var i 2021 normeret til 32 stillinger efter ressortfordelingen. Pr. 31. december 2021 var 2 stillinger vakante.

Socialstyrelsen var normeret til 81 stillinger og 18 stillinger i grønlandsk-dansk tværgående arbejde. Pr. 31. december 2021 var hhv. 4 og 1 stillinger vakante.

Vurdering af målopfyldelse

Departementet

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for departementet.

I perioden januar – april blev der bl.a. arbejdet med initiativerne i det grønlandsk-danske arbejde 2020 – 2023 og Døgninstitutionernes Årsberetning 2020.

I perioden april – december er der fortsat arbejdet med initiativerne i det grønlandsk-danske arbejde 2020-2030, lovforslag til ændring af børnestøtteloven samt handicapstøtteloven, igangsættelse af strategier og handlingsplaner jf. Naalakkersuisuts arbejdsprogram for børn, unge og familier – området, forberedelse af lovforslag om magtanvendelse og beslutningsforslag om anordning om bl.a. arvelov samt beslutningsforslag om tiltrædelse af Istanbulkonventionen - til Inatsisartuts forårsmøde 2022.

Socialstyrelsen

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for departementet.

Rådgivningsenhed for Sagsbehandlere

Rådgivningsenhed for Sagsbehandlere har i 2021 hovedsageligt arbejdet med grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland. Afdelingen har understøttet kommunerne med sagsoprydning og udarbejdelse af sagslister på børne- og ungesager. Derudover er der afholdt kurser i henhold til lov om støtte til børn for alle sagsbehandlere for 3 kommuner. Der har derudover været afholdt sidemandsoplæring af sagsbehandlere på børne- og ungeområdet i 6 byer.

Et større forarbejde er påbegyndt i 2021 omkring ESDH-systemet /børneapp.

På plejefamilieområdet er der afholdt instruktøruddannelse for plejefamiliekonsulenter. Derudover har fire hold gennemført grundkursus for plejefamilier. Der har i alt været 55 plejefamilier på grundkursus og seks personer er startet på familieplejeinstruktøruddannelsen.

Tiltag på handicapområdet

I efteråret 2021 blev afdelingen for handicapområdet oprettet. Dette er sket for at optimere døgntilbudene til personer med handicap, samt for at sætte fokus på råd og vejledning til kommunerne i forbindelse med handicaplovgivningen mv. Der er desuden i 2021 udarbejdet en håndbog til sagsbehandlere.

Døgninstitutionsområdet

Der er i 2021 igangsat udarbejdelse af en 10-årig strategi for døgninstitutionsområdet, som forventes færdig i 2022.

De første selvejende døgninstitutioner er godkendt efter børnestøtteloven i 2021. Der er endvidere igangsat et forarbejde til at oprette en ny døgninstitution for børn med særlige psykiske behov.

I 2021 har der fortsat været fokus på visitering til døgninstitutionerne for børn, og implementering af det nye IT-system.

Forebyggelsesafdelingen Paarisa

Afdelingen arbejder ud fra folkesundhedsprogrammet Inuuneritta III, som forløber fra 2020 til 2030. Der er indledt partnerskab med Qeqqata Kommunia og SIF for styrkelse af forebyggelsesindsatsen i Qeqqata Kommunia.

Paarisa har en samarbejdsaftale med SIF på selvmordsforebyggelsesområdet, samt implementeringen af

Inuueritta III. Samarbejdsaftalen vedr. selvmordsforebyggelse skal sikre forskningsbaseret af et samlet kursus for frontpersonale med fokus på mental sundhed, selvmordsforebyggelse og sorgarbejde. Samarbejdet mellem SIF og Paarisa omkring etableringen af kommunalt samarbejde om Inuueritta III har til formål at sikre en systematisk dokumentation og forskningsbaseret af implementeringen af folkesundhedsprogrammet.

Inuueritta III inkluderer mange andre tværgående forebyggelsesprogrammer og projekter såsom: Killilliisa - Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb 2018-2022, det tværfaglige tidlige indsatsprogram Meeqqat 0-18 år, MANU-konceptet til styrkelse af forældrekompetencer, Tidlig Indsats programmet, Seksuel sundhed og dukkeprojektet. Derudover indgår Paarisa i det grønlandsk-danske tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland.

Voksenrejsehold

Rejseholdet for voksne er psykoterapeuter og psykologer, der rejser rundt i Grønland og tilbyder oplysning, undervisning og behandling af voksne borgere, der har senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen. Ofte vil behandling også foregå via telefon, Skype eller Teams. I 2021 har voksenrejseholdet været i gang i 8 byer: Qaanaaq, Uummannaq, Aasiaat, Maniitsoq, Nuuk, Paamiut, Nanortalik og Tasiilaq. I alt er antal borgere, der har modtaget behandling i disse byer, over 100, hvilket kan betegnes som en succes for rejseholdet.

Familierådslagning

Familierådslagning har været et tilbud for kommunerne i mange år og i 2021 er det blevet besluttet at ændre konceptet og dermed tilpasse familierådslagning til de enkelte byer for at sikre, at implementering og forankring af metoden har større succes end tidligere. Kommune Qeqertalik har været en pilotkommune, og indtil videre har dette været en succes.

Tusaannga

Der blev i 2021 søgt om en tillægsbevilling på finansloven for 2022 på 2,9 mio. kr. med henblik på at udvide åbningstiderne i Tusaannga, samt at udvikle en hjemmeside med en chatfunktion. Tillægsbevillingen blev bevilliget i november 2021 og omorganiseringen fortsætter ind i 2022 og vurderes fuldført i løbet af første halvdel af 2022.

Alliaq

Der har i 2021 været flere tiltag, som er iværksat for at forbedre befolkningens kendskab til Alliaq, øge antallet af henvendelser til tilbuddet og tage hånd om borgere, der har været i forløb. Der er derfor i 2021 oprettet efterværn for borgere, der har været i et forløb hos Alliaq. Den øvre grænse for antal behandlinger i Alliaq er fjernet i 2021.

I 2021 udvidede Alliaq åbningstiderne, så borgere kan kontakte behandlingstilbuddets telefonindgang alle ugens dage.

I 2021 havde Alliaq i alt 61 visiterede borgere, hvilket er en stigning fra 2020. For at øge kendskabet til Alliaq har der været stort fokus på TV- og radiospots i 2021. Henviste borgere meddeler her, at deres kendskab til Alliaq kommer gennem disse spots på KNR. Ca. 70 % meddeler, at deres kendskab til tilbuddet kommer herfra.

Væresteder

I 2021 blev der oprettet væresteder for børn og unge i Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Tasiilaq og Nanortalik. Den største udvikling i året har været, at nogle kommuner overtager ejerskabet af værestederne, hvor Socialstyrelsen alene skulle stå til rådighed for støtte ved behov. Der er udviklet promoveringsmateriale til værestederne. I 2021 blev værestedet anvendt af omkring 30 børn og unge, hvoraf omkring 10 overnattede på værestedet. Brugernes alder varierede fra 2 år til 17 år, hvor antal af drenge og piger næsten var lige. Nogle børn overnattede over én nat og nogle overnattede i to eller tre nætter.

Familiecentre

I 2021 har man etableret et ledernetværk med lederne af familiecentre/familiehusene fra hele kysten efter den første workshop i oktober, hvor man havde samlet alle centre/huse samt fagcheferne. Dette fortsætter indtil udgangen af 2023. Formålet er primært, at centrene/husene skal inspirere hinanden og dermed kunne bruge hinanden.

Børnerejseholdet

I løbet af året har vi opnormeret antallet af ansatte på børnerejseholdet for at styrke den udgående behandling. For nuværende består børnerejseholdet af 5 fastansatte psykologer, 1 fastansat psykoterapeut

og 2 eksterne psykologer. Vi har overholdt budgettet, på trods af denne opnormering. Vi har overordnet nået de mål, som vi budgetterede med for året. I alt har mere end 50 børn/unge og deres forældre modtaget hjælp fra børnerådsområdet. Næste år forventes der indsats i 3 nye byer, der både har fokus på barnet, omsorgspersoner, netværk og fagpersoner.

Klinik Killiliisa

Behandlingscenteret for krænkere, der har fået navnet Klinik Killiliisa blev oprettet i efteråret 2021.

Der er i den forbindelse igangsat et samarbejde med Kriminalforsorgen ift. henvisning af borgere tilknyttet Kriminalforsorgen. Det er også herfra, de første klienter er visiteret.

Der er desuden igangsat et samarbejde med sexologisk klinik i København. I samarbejdet med sexologisk klinik indgår opkvalificering og supervision af behandlere i Klinik Killiliisa. Der er opstartet en dialog med henblik på samarbejde med Allorfik og Kommuneqarfik Sermersooq.

Kurser vedr. socialområdet

Socialstyrelsen har på kursusområdet omlagt mange aktiviteter på grund af Covid-19 restriktioner. Styrelsen har i 2021 ekstraordinært igangsat to Realkompetencevurderingsforløb for ufaglærte eller faglærte med anden uddannelsesbaggrund på børne-, unge-, familie- og handicapområdet i samarbejde med PI/SPS med henblik på muligheden for en forkortet Socialhjelperuddannelse. Ligeledes er der i 2021 afholdt to socialpædagogiske modulkurser (af 9) for samme målgruppe.

Vurdering af økonomisk målopfyldelse

Budgettet er overholdt.

Generelt har Corona-situationen påvirket mulighederne for at gennemføre mange aktiviteter. I det omfang det har givet mening, er fysiske møder (store såvel som små) blevet omorganiseret til virtuelle møder.

Endvidere har ressortændringerne og Inatsisartut-beslutninger givet anledning til ændret planlægning af politisk pålagte opgaver.

Fremadrettet:

De gennemgribende ressortændringer i april og august måneder har gjort, at tidligere synergieffekt ved et samlet socialområde ikke længere kan opnås inden for hovedkonto 30.01.01.

BEVILLINGSREGNSKAB 2021 OPDELT EFTER FINANSLOVSKONTI

Finanslovskonti

Mio. kr.	Finanslov	Tillægsbevilling	Ajourført bevilling	Forbrug	Ændring i ovf. og henlæggelser	Ajourført forbrug	Afv. i kr.	Afv. i %
	97	2	100	86	1	87	13	13%
01	Inatsisartuts Formandskab							
10	Formanden for Naalakkersuisut	125	49	13	-4	9	40	81%
20	Departementet for Finanser og Indenrigs anl.	42	-2.372	-2.033	-16	-2.049	-323	14%
24	Skattestyrelsen	0	-2.197	-2.378	3	-2.376	179	-8%
30	Departementet for Børn, Unge og Fam.	-651	149	142	6	147	1	1%
31	Departementet for Sociale Anl. og Arb. M.	789	789	732	0	732	56	7%
34	Departementet for Sundhed	-3	1.561	1.540	-7	1.533	28	2%
40	Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	-47	1.174	1.129	12	1.141	33	3%
50	Departementet for Fiskeri og Fangst	0	24	18	6	24	0	0%
51	Departementet for Fiskeri og Fangst	-31	-68	-82	-4	-86	18	-27%
62	Styrelse under Erhverv og Handel	0	9	9	0	9	0	0%
64	Departementet for Erhverv og Handel	113	116	115	-3	112	3	3%
66	Råstofstyrelsen	5	5	5	0	5	0	0%
67	Departementet for Råstoffer og Justitsområdet	33	33	33	-1	33	0	1%
70	Departementet for Boliger og Infrastruktur, Råstoffer og Ligestilling	15	15	5	9	14	1	10%
72	Boliger	226	227	202	2	204	23	10%
73	Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø	150	14	13	0	12	1	7%
77	Natur og Miljø	91	91	103	-12	91	0	0%
80	Anlægsområdet	21	7	7	0	7	0	-2%
81	Anlægsområdet	0	1	1	0	1	0	0%
82	Anlæg, IT-systemer	2	3	3	0	3	0	0%
83	Anlæg, Sociale anliggender	37	37	37	0	37	0	0%
84	Anlæg, Kultur og Uddannelse	60	63	63	0	63	0	0%
85	Anlæg, Erhverv	5	5	5	0	5	0	0%
86	Anlæg, Sundhedsvæsenet	92	92	92	0	92	0	0%
87	Anlæg, Boliger, Infrastr. og Særlige formål	70	74	74	0	74	0	0%
89	Anlægs- og boligudlån	193	216	216	0	216	1	0%
	Finanslovskonti i alt	103	112	150	-10	140	75	35%

BEVILLINGSRESULTAT 2021

OPDELT EFTER FORMÅL

Mio. kr.	2021 Regnskab	2021 Budget	2021 Afvigelse
Indtægter			
Skatter og afgifter	-2.545	-2.366	-180
Overførsel fra offentlige myndigheder	-4.168	-4.337	169
Udvikling og uddannelse	-11	-9	-2
Erhvervsudvikling	-204	-179	-24
Forsyning	-240	-214	-26
Administration	0	-14	14
Indtægter	-7.169	-7.120	-49
Driftsudgifter			
Skatter og afgifter	0	87	-87
Folkestyre og demokrati	107	88	19
Udvikling og uddannelse	405	380	25
Erhvervsudvikling	95	107	-13
Sociale formål	78	41	36
Sundhed	1.487	1.518	-31
Teknik, miljø og plan	97	11	86
Fritid, kultur og religion.	91	128	-37
Infrastruktur	19	20	-2
Forsyning	14	11	3
Beredskab og kriminalforsorg	1	64	-63
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	39	28	11
Administration	763	617	146
Øvrige formål	-5	0	-5
Driftsudgifter	3.189	3.102	88
Lovbundne udgifter			
Skatter og afgifter	86	80	6
Udvikling og uddannelse	353	190	163
Sociale formål	613	662	-49
Sundhed	26	44	-18
Administration	8	172	-164
Øvrige formål	1	1	0
Lovbundne udgifter	1.086	1.148	-62
Tilskud			
Overførsler mellem off. myndigheder	1.530	1.530	0
Folkestyre og demokrati	33	34	-1
Udvikling og uddannelse	101	101	0
Erhvervsudvikling	223	228	-5
Sociale formål	115	117	-2
Teknik, miljø og plan	18	16	2
Fritid, kultur og religion	169	171	-2
Infrastruktur	74	79	-5

Forsyning	261	268	-7
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	6	5	0
Administration	7	38	-32
Øvrige formål	0	0	0
Tilskud	2.537	2.588	-51
Anlægsudgifter			
Udvikling og uddannelse	57	60	-3
Erhvervsudvikling	5	16	-11
Sociale formål	41	37	4
Sundhed	76	92	-16
Teknik, miljø og plan	10	7	3
Fritid, kultur og religion	4	4	0
Infrastruktur	70	59	11
Forsyning	273	220	53
Øvrige formål	-37	5	-32
Anlægsudgifter	496	497	-0
DAU RESULTAT	140	215	-75
DA RESULTAT	150	225	-75

RESULTATOPGØRELSE, 2021

Note	Mio. kr.	2020	2021
	Skatter og afgifter	-1.403	-1.283
	Overførsel til Fonden for Langsigtede Investeringer	16	29
	Afgifter på varer, tjenester og ressourcer	-1.238	-1.226
1	Tilskud og udligning	-4.309	-4.148
	Indtægter fra skatte, afgifter og overførsler	-6.934	-6.628
	Takstopkrævninger	-93	-198
	Brugerbetaling	-484	-498
	Andre indtægter	-126	-61
	Andre indtægter i alt	-703	-757
2	Afskrivning af tilgodehavender	84	94
	Indtægter i alt	-7.553	-7.291
	Lovregulerede overførsler til brugere	222	179
	Refusion af lovregulerede overførsler til brugere	676	600
	Nettoudgifter til lovregulerede overførsler	898	779
	Direkte udgifter til opgaveløsning	580	561
	Takstbetalinger til eksterne leverandører	124	255
3	Tilskud foreninger og virksomheder	1.276	1.093
4	Tilskud til kommuner	1.500	1.530
	Variable bruger- og opgavedrevne udgifter og tilskud	3.480	3.439
	Direkte udgifter til brugere i alt	4.378	4.218
5,6	Udgifter til personale, tolke og vikarer	2.396	2.460
	Udgifter til kontorhold og andre fællesudgifter	81	83
	Udgifter til IT og datatrafik	182	193
	Udgifter til udstyr, inventar m.v.	46	53
	Udgifter til rullende, sejlende og flyvende materiel	40	31
	Udgifter til bygninger, arealer og veje	309	305
	Ressourceudgifter i alt	3.054	3.125
	Anlægsudgifter (driftsførte anlægsbevillinger)	617	445
	Resultat før finansielle poster	496	497
	Finansielle indtægter	-318	-398
	Finansielle udgifter	16	13
	Resultat før overførsler til senere år	194	112
	Overførsel af mer-/mindreforbrug	-2	-10
	ÅRETS RESULTAT	192	102
	Forskydninger i ejerandele	50	252
	Heraf finansieret af fonden for langsigtede investeringer	0	-137

	Forskydninger i udlån til tilknyttede virksomheder	-299	-27
	Forskydninger i udlån til borger og virksomheder	-111	-50
7	DAU RESULTAT	-168	140
8	Tilbageførsel af brugerfinansieret udlån	303	10
	DA RESULTAT	135	150

STATUSBALANCE, 31. DEC. 2021

Note	Mio. kr.	2020	2021
9	Ejerandele	4.615	4.867
10	Udlån til tilknyttede virksomheder	1.892	1.865
11	Udlån til borgere og virksomheder	658	609
12	Udlån til andre	5	5
	Finansielle anlægsaktiver	7.170	7.346
	Anlægsaktiver	7.170	7.346
	Tilgodehavender hos borgere og virksomheder	925	870
	Tilgodehavender hos kommuner	115	127
13	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	107	74
	Tilgodehavender hos andre lande	56	30
	Andre tilgodehavender	13	23
	Periodeafgrænsningsposter	79	84
	Tilgodehavender i alt	1.295	1.208
	Værdipapirer	540	744
	Likvide beholdninger	708	420
14	Værdipapirer og likvider i alt	1.248	1.164
	Omsætningsaktiver	2.543	2.372
	AKTIVER I ALT	9.713	9.718
	Egenkapital - primo	7.532	7.228
	Posteringer direkte på egenkapitalen	-112	0
	Årets resultat fra resultatopgørelsen	-192	-102
15	Egenkapital - ultimo	7.228	7.126
16	Anlægs- og renoveringsfonden	1.084	1.000
17	Fonden for Langsigtede Investeringer	131	160
18	Råstoffonden	8	8
19	Miljøfonden	55	43
20	Andre overførsler mellem årene	123	125
	Henlæggelser i alt	1.401	1.336
	Udlandslån	119	95
21	Langfristet gæld i alt	119	95
	Gæld til borgere og virksomheder	70	119
	Gæld til kommuner	35	7
	Gæld til tilknyttede virksomheder	26	120
	Gæld til andre lande	162	165
	Anden gæld	146	133
	Periodeafgrænsningsposter	526	617
	Kortfristet gæld i alt	965	1.161
	Gæld i alt	1.084	1.256
	PASSIVER I ALT	9.713	9.718

LIKVIDITETSOPGØRELSE, 2020-21

Mio. kr.	2020	2021
DRIFTSRESULTAT	-192	-102
Tilbageførsel af udgiftsførte anlægsbevillinger	617	445
Afskrivninger af tilgodehavender tilbageført	84	94
Forskydning i tilgodehavender	9	-7
Forskydninger i kortfristet gæld	-131	196
Likviditet fra driften	387	626
Driftsførte anlægsbevillinger i året	-617	-445
Udlån til tilknyttede virksomheder	299	27
Udlån til borgere og virksomheder	111	50
Tilgang af ejerandele	-50	-252
Likviditet fra investeringer	-257	-620
Bevægelser direkte på egenkapitalen	-112	0
Forskydninger i henlæggelser	-71	-65
Afdrag på langfristet gæld	-24	-24
Likviditet fra finansiering	-207	-89
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING	-77	-83
Likvide midler primo	1.325	1.248
Likvide midler ultimo	1.248	1.164

NOTER

1 TILSKUD OG UDLIGNING

Mio. kr.	2019	2020	2021
Overf. Indt. fra Den Danske Stat			
Statens bloktilskud	-3.857	-3.911	-3.943
Andel i Nationalbankens overskud	-	-	-
Statens bidrag til lufthavnsprojektet og styrket erhvervs-samarbejde	-88	-	-
Andel af omsætningen i Danske Spil A/S	-36	-37	-37
Andre overf. indtægter	-1	-2	-
I alt	-3.982	-3.950	-3.980
Overførselsindtægter fra EU			
Partnerskabsaftale med EU	-217	-245	-45
Fiskeriaftaler med EU	-109	-114	-123
I alt	-326	-359	-168
Overf. fra Danmark og EU i alt	-4.308	-4.309	-4.148

2 AFSKRIVNINGER AF TILGODEHAVENDER

Mio. kr.	2020	2021
Hensættelse til imødegåelse af tab primo	-342	-274
Årets afskrivninger	152	20
Hensættelse til imødegåelse af tab ultimo	274	348
Afskrivninger af tilgodehavender i alt	84	94

3 TILSKUD FORENINGER OG VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2020	2021
Folkestyre og demokrati	18	20
Udvikling og uddannelse	205	234
Erhvervsudvikling	181	102
Sociale formål	102	122
Sundhed	224	3
Teknik, miljø og plan	1	29
Fritid, kultur og religion	160	170
Infrastruktur	85	95
Forsyning	268	263
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	12	6
Administration	20	49
Tilskud til foreninger og virk. i alt	1.276	1.093

4 TILSKUD TIL KOMMUNER

Mio. kr.	2020	2021
Kommune Kujalleq	229	236
Kommuneqarfik Sermersooq	441	449
Qeqqata Kommunia	280	289
Kommune Qeqertalik	229	228
Avannaata Kommunia	321	328
Tilskud til kommuner i alt	1.500	1.530

5 UDGIFTER TIL PERSONALE, TOLKE OG VIKARER

Mio. kr.	2020	2021
Lønninger i alt	2.043	2.122
Årsværk	4.130	4.177
Gennemsnitlig løn pr. årsværk i t.kr.	495	508

6 UDGIFTER TIL KONSULENTER

Mio. kr.	2020	2021
Advokat	11	7
Ingeniør	1	2
Arkitekt	7	6
Tolke	15	15
Bygherrerådgivning	3	1
Entreprenører og håndværkere	30	39
Vikarudgifter	22	25
Rejseudgifter til vikarer	-	-
Faglige konsulenter	51	49
Rejseudgifter til faglige konsulenter	2	1
Administrative konsulenter	5	8
IT-konsulenter	35	36
Andre konsulenter	93	87
Rejseudgifter til andre konsulenter	2	2
Udgifter til konsulenter i alt	277	278

7 DAU

I henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber §18 stk. 3 skal overskud på landskassens regnskaber, som ikke er anvendt inden udgangen af året efter finansåret overføres til Fonden for Langsigtede Investeringer.

8 TILBAGEFØRSEL AF BRUGERFINANSIERET UDLÅN

Mio. kr.	2019	2020	2021
Anlægsudlån Nukissiorfiit	65	-233	60
Udlån til byggemodning Nukissiorfiit	-	-	-
Afdrag på anlægsudlån Nukissiorfiit	-60	-70	-70
Udlån til kommunerne	-	-	-
Nettoudlån i alt	5	-303	-10

9 EJERANDELE

Mio. kr.	Ejerandel %	Primo i året	Køb/Salg	Ultimo *)	Indre værdi **)
KNI A/S	100	613	0	613	1.375
Royal Greenland A/S	100	1.249	0	1.249	1.584
Tusass A/S	100	310	0	310	1.205
Royal Arctic Line A/S	100	125	0	125	682
INI A/S	100	33	0	33	69
Visit Greenland A/S	100	15	0	15	4
Great Greenland A/S	100	135	0	135	20
Greenland Holding A/S	100	110	0	110	415
Greenland Oil Spill Response A/S	100	0	0	0	11
NunaOil A/S	100	102	0	102	7
Air Greenland A/S	100	475	0	475	507
Illuut A/S	100	0	0	0	202
Sikuki Nuuk Harbour A/S	100	70	0	70	126
Kalaallit Airports Holding A/S	100	1.378	252	1.630	1.263
Aktier i alt		4.615	252	4.867	7.470

1) Illuut A/S er stiftet 22. december 2009 ved apportindskud af ejendomme.

2) Den indre værdi er beregnet ud fra selskabets årsregnskab for 2020, idet der endnu ikke foreligger årsregnskab for 2021.

3) Der er i 2021 foretaget indskud af yderligere 252 mio. kr. Kalaallit Airports Holding A/S som led i tilvejebringelsen af et samlet kapitalindskud i selskabet på op til 2,1 mia. kr.

4) Selvstyret har i 2021 modtaget 175,1 mio. kr. i udbytte fra dets ejerandele. Tusass A/S har udloddet 112,6 mio. kr., Royal Greenland A/S har udloddet 60 mio. kr. og Royal Arctic Line har udloddet 2,5 mio. kr.

*) Selskaberne er optaget i regnskabet med deres anskaffelsværdi.

**) Den indre værdi er hvor ikke andet er anført beregnet på grundlag af selskabernes årsregnskaber for 2020 som selskabets egenkapital multipliceret med Selvstyrets ejerandel.

10 UDLÅN TIL TILKNYTTET VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2019	2020	2021
Nukissiorfiit	1.931	1.628	1.618
Sikuki Nuuk Harbour A/S 1)	128	132	115
Kalaallit Airports International A/S	132	132	132
Udlån til virksomheder i alt	2.191	1.892	1.865

1) Tilskrivne renter bliver tillagt hovedstolen, indtil udgangen af 2021.

11 UDLÅN TIL BORGERE OG VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2019	2020	2021
a) Privat bolig finansiering			
Udlån primo	564	484	405
Årets bevægelser			
Afdrag	0	0	0
Rentetilskrivning	0	0	0
Betalte renter	0	0	0
Afskrivning samt nedskrivning af lån	-16	-20	-11
Nettoudlån	-64	-59	-43
Regulering	-	-	-
Årets bevægelser i alt	-80	-79	-54
Udlån ultimo	484	405	351
Heraf tilsagn	59	26	2

Ud over de anførte lån på 351 mio. kr. har Selvstyret ydet rente og afdragsfrie lån svarende til 1.124 mio. kr

b) Boligstøtteudlån

Udlån primo	110	108	78
Årets bevægelser			
Tilbagegivne huse	-6	-3	0
Renter	5	5	4
Tilskud	-3	-4	-3
Betalte renter	-3	-2	-2
Betalte ydelser	-6	-9	-6
Konjunkturtab/gevinst	7	4	1
Nettoudlån	0	0	0
Henlæggelse mod tab	6	3	-1
Afskrivninger	-2	-23	10
Årets bevægelser i alt	-2	-30	3
Udlån ultimo	108	78	81

Ud over de anførte lån på 81 mio. kr. har Selvstyret ydet rente og afdragsfrie lån svarende til 202 mio. kr. til private.

Boligstøtteudlån i alt	2019	2020	2021
Udlån primo	674	592	483
Årets bevægelser	-82	-109	-51
Boligstøtteudlån ultimo	592	483	432

ØVRIGE UDLÅN

Mio. kr.	2019	2020	2021
a) ESU lån			
Udlån primo	90	96	96
Årets bevægelser			
Renter	2	2	3
Betalte renter	-2	-2	-2
Afdrag	-10	-10	-7
Afskrivninger	0	0	0

Nettoudlån	16	10	9
Regulering	-		
Årets bevægelser i alt	6	0	3
Udlån ultimo	96	96	99
Heraf tilsagn	2	1	4

Grønlands Selvstyre bevilliger rentebærende, og rente- og afdragsfrie lån til fiskeri, fangst og landbruget. Ved udgangen af 2021 var der 573 aktive rentebærende lån, og 394 rente- og afdragsfrie udlån svarende til 51 mio. kr. Indfrielse af garantier stillet af Selvstyret til foderstoffer m.v. omdannes til lån, som herefter afdrages.

b) Uddannelseslån

Mio. kr.	2019	2020	2021
Udlån primo	81	81	79
Årets bevægelser			
Udlån	16	14	14
Renter	1	1	1
Afdrag	-10	-10	-11
Afskrivninger	-7	-7	-5
Årets bevægelser i alt	0	-2	-1
Udlån ultimo	81	79	78
Øvrige udlån i alt			
Udlån primo	171	177	175
Årets bevægelser	6	-2	2
Øvrige udlån ultimo	177	175	177
Udlån primo	845	769	658
Årets bevægelser	-76	-111	-49
Øvrige udlån ultimo	769	658	609
Øvrige udlån ultimo	845	769	658

12 UDLÅN TIL ANDRE

Udlån primo	5	5	5
Årets bevægelser			
Udlån	0	0	0
Afdrag	0	0	0
Årets bevægelser i alt	0	0	0
Udlån ultimo	5	5	5

13 TILGODEHAVENDER HOS TILKNYTTED E VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2019	2020	2021
Nukissiorfiit	3	0	0
Mittarfeqarfiit	84	107	74
Mellemv. med virksomhederne i alt	87	107	74

14 VÆRDIPAPIRER OG LIKVIDER

Mio. kr.	2019	2020	2021
Bank- og kassebeholdning:	592	708	420
Obligationer, anskaffelsespris	733	540	744
<i>Pålydende værdi</i>	705	521	720
<i>Kursværdi pr. 31.12.</i>	740	541	733
Likviditetsbeholdning i alt	1.325	1.248	1.164

15 EGENKAPITAL

Mio. kr.	2019	2020	2021
Primo	6.119	7.532	7.228
Reguleringer af INI udlån	6	3	0
DAU 2018 overført til Fonden for Langsigtede Investeringer	-204	-115	-137
Anvendt fra Fonden for Langsigtede Investeringer til indskud Kalaallit Airports	838	0	137
Årets driftsresultat	773	-192	-112
Ultimo	7.532	7.228	7.116

16 ANLÆGS- OG RENOVERINGSFONDEN 2021

Mio. kr.	Primo	Bevillinger	Forbrug	Ændring	Ultimo
Anlægsprojekter	1.089	497	-558	-61	1.028
Regulering til primo	0	0	0	0	0
Anlægstilsagn	-5	-23	0	-23	-28
Anlægs- og renoverings-fonden i alt	1.084	474	-558	-84	1.000

17 FONDEN FOR LANGSIGTEDE INVESTERINGER

Mio. kr.	2020	2021
Beholdning primo	0	131
Overført DAU for 2018	115	137
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2019	4	0
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2020	12	-6
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2021	0	35
Indskud i Kalaallit Airports Holding A/S	0	-137
Beholdning ultimo	131	160

Der henvises til årsrapporten for Kalaallit Airports Holding A/S for en nærmere redegørelse om status i luft-havnsprojekterne.

18 RÅSTOFFONDEN

Mio. kr.	2020	2021
Beholdning primo	0	8
Indskud i Råstoffonden	8	0
Beholdning ultimo	8	8

19 MILJØFONDEN

Mio. kr.	2020	2021
Beholdning primo	48	55
Indtægter	15	16
Udgifter	-8	-28
Beholdning ultimo	55	43

Der henvises til den årlige Beretning om Miljøfonden for en nærmere redegørelse om aktiviteterne i fonden.

20 ANDRE OVERFØRSLER MELLEML ÅRENE

	Primo	Ændr.	Ultimo
Inatsisartuts Formandskab	1	1	2
Formanden for Naalakkersuisut	0	10	10
Finanser og Indenrigsanliggende	11	-19	-8
Udenrigsanliggende	1	-1	0
Børn, Unge og Familier	13	5	18
Sociale Anliggende og Arbejdsmarked	0	5	5
Sundhed	21	-7	14
Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	14	4	18
Fiskeri og Fangst	17	2	19
Erhverv og Handel	7	-4	3
Råstof og Justitsområdet	12	-4	8
Boliger og Infrastruktur	24	10	34
Natur og miljø	2	0	2
Hensættelser i alt	123	2	125

21 LANGFRISTET GÆLD

Mio. kr.	2019	2020	2021
Langfristet gæld primo	166	143	119
Afdrag i året	-23	-24	-24
Langfristet gæld ultimo	143	119	95

22 RÅSTOFINDTÆGTER

Mio. kr.	2019	2020	2021
Indtægter jf. indtægtsdefinitionen primo	0	8	8
Indtægter i henhold til konkrete tilladelser	8	0	0
Indtægter ved beskatning i Grønland	0	0	0
Indtægter fra ejerandele i selskaber mv.	0	0	0
Indtægter ved udbyttebeskatning i Grønland	0	0	0
Indtægter jf. indtægtsdefinitionen i alt ultimo	8	8	8

Råstofindtægterne er opgjort i overensstemmelse med Lov om Grønlands Selvstyre nr. 473 af 12. juni 2009 (selvstyreloven), kapitel 3. Det bemærkes, at indtægter vedr. beskatning i Grønland vedrørende 2021 først kan opgøres i august 2022. Disse indtægter medtages derfor først i næste års note til Landskassens Regnskab.

EVENTUALFORPLIGTELSER

Landskassen har pr. 31. december 2021 afgivet følgende kautioner og garantier:

Der er over for Grønlandsbanken A/S, Banknordik A/S og Vestnorden Fonden afgivet kautioner og garantier. Der er modtaget diverse pantsikkerheder fra låntagere for de ydede garantier.

Frem til 2012 blev der stillet garantier for lån til landbaseret erhverv, herunder inden for erhvervsfremme inden for turismeerhvervet og landbaserede erhverv. Der er stillet garanti for en række lån, herunder blandt andet til private institutioner, bådvirksomheder, håndværksvirksomheder, cafeer m.m. Garantien har kunne være til lån med maksimal løbetid på 10 år. Restgælden for resterende lån i 2021 er ca. 14 mio. kr.

Selvstyret kan i et enkelt år afgive en garanti vedrørende grovvarekøb til landbrugserhvervet, denne fornyes efter et årsskifte. Der er afgivet en garanti på 3,5 mio. kr. over for Grønlandsbanken.

Der er afgivet garantier for uddannelseslån ydet gennem Selvstyret på i alt 0,1 mio. kr. til Grønlandsbanken. I forbindelse med at Grønlandsbanken administrerer uddannelseslån for Selvstyret er der til sikkerhed herfor deponeret 78,0 mio. kr. Beløbet modsvarer det beløb, som er udlånt.

I Grønlandsbanken A/S er der stillet en pengeforsyningskredit på 45 mio. kr. til KNI Pilersuisoq A/S. Herudover er der mulighed for, at der kan stilles yderligere 7 mio. kr., hvis der bliver behov herfor.

Der påhviler Selvstyret pensionsforpligtelser overfor tidligere langvarige medlemmer af Grønlands Landsråd, Landsting og landsstyre, nu Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Selvstyret har tildelt visse nettostyrede virksomheder trækingsret i landskassen. Trækingsretten fremgår af tekstanmærkningen i finansloven i henhold til finanslovskontoen Nettoenter.

Vedrørende de nettostyrede virksomheders indgåede forpligtelser, henvises der til de særskilt aflagte regnskaber.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

Landskassens regnskab omfatter alle bevillinger givet af Inatsisartut. Regnskabet er udarbejdet i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber samt bekendtgørelse nr. 8 af 27. februar 1995 om Selvstyrets regnskabsvæsen.

Regnskabet omfatter et finansår, der følger kalenderåret. Til året er knyttet en supplementsperiode. I denne supplementsperiode kan der ske registrering af udgifter og indtægter vedrørende det pågældende finansår, såfremt levering af en vare eller tjenesteydelse har fundet sted, eller fordring eller gæld er opstået inden finansårets udløb.

Alle tal i beretningen er afrundet til mio. kr. og i bilaget til 1.000 kr. Den foretagne afrunding kan medføre ubetydelige differencer.

REGNSKABETS RESULTATER

Driftsresultat

Driftsresultatet viser Selvstyrets resultat opgjort som indtægter fratrukket drifts- og anlægsudgifter.

Driftsresultatet viser således resultatet opgjort efter principper, der minder om resultatet i andre offentlige organisationer og private virksomheder.

DAU-resultat

DAU-resultatet (Drift, Anlæg, Udlån) viser driftsresultatet reguleret for Selvstyrets udlån i året, hvor en forøgelse af udlånene betragtes som en udgift for Selvstyret og afdrag betragtes som en indtægt for Selvstyret.

DA-resultatet

DA-resultatet (Drift, Anlæg) viser DAU-resultatet reguleret for udlån til økonomisk selv bærende investeringer (eksempelvis brugerfinansierede vandkraftværker). Her er en låneforøgelse en indtægt (tilbageførsel af det beløb, der er udgiftsført i DAU-resultatet) og afdrag en udgift (tilbageførsel af det beløb, der er indtægtsført under DAU-resultatet).

DRIFTSUDGIFTER OG -INDTÆGTER

Udgifter og indtægter, der hidrører fra levering af varer og tjenesteydelser, registreres når levering har fundet sted i henhold til retserhvervsprincipperne. For øvrige udgifter og indtægter sker registreringen, når beløbet kan opgøres og senest på betalingstidspunktet.

Såfremt et betydeligt krav mod landskassen opstår i et finansår, og det ikke kan opgøres endeligt inden regnskabsaflæggelsen, registreres kravet på en udgiftskonto i regnskabet for det pågældende finansår på grundlag af et skøn. Dette korrigeres efterfølgende i det finansår, hvor kravet kan opgøres endeligt.

Ved regnskabsføringen anvendes et bruttokonteringsprincip, der indebærer, at udgifter og indtægter registreres på hver sin konto. Undtaget herfor er Selvstyrets nettostyrede virksomheder.

SKATTEINDTÆGTER

Regnskabsårets løbende skatteindtægter

1. A-skatter indtægtsføres månedligt på baggrund af arbejdsgivernes redegjorte A-skatter. I det omfang der ikke er indsendt redegørelser foretager skattemyndighederne et skøn. De skønnede og faktisk redegjorte A-skatter danner grundlaget for den løbende indtægtsførelse af landsskat. Redegørelser der vedrører regnskabsåret og som modtages i januar i det efterfølgende regnskabsår, medregnes ved opgørelsen af landsskatten.
2. B-skatter indtægtsføres periodisk (10 mdr.) på baggrund af de pålignede B-skatter.

3. Selskabs-, udbytte- og royaltyskat indtægtsføres ved påligning.

Regulering af tidligere års løbende skatteindtægter

1. Forskellen mellem de løbende indtægtsførte skatter (jf. pkt. 1 og 2) og det endelige slutligningsresultat korrigeres i det år hvor slutskatten er beregnet og pålignet den skattepligtige.
2. Efterfølgende ændringer (forhøjelser/nedsættelser) af den skattepligtige indkomst korrigeres i det år hvor ændringen er foretaget.

Afskrivning og hensættelse til tab på skatter og afgifter

Skatte- og afgiftsrestancer afskrives når muligheden for ordinær genoptagelse i henhold til Landstingslov om forvaltning af Skatter er udtømt. Der gælder særlige regler for motorafgifter og automatspilsafgifter. Konkurs- og dødsboestancer afskrives i takt med at tabet konstateres. Som følge af det relativt lange forløb foretages der en periodisering af skatterne efter følgende principper:

Hensættelse til tab på skatterestancer

Samtlige skatterestancer vedrørende direkte skatter opgøres forfaldsfordelt, følgende skøn anvendes for hensættelse til tab:

År	Ældre end 4 år og ikke afskrevet	-4	-3	-2	-1	Aktuelle regnskabsår
Hensættelsessatsen	100 %	75 %	50 %	30 %	15%	7,5%

De valgte procentsatser afspejler det forhold, at jo ældre en fordring er, jo svære bliver den at inddrive, hvilket skyldes, at de mulige inddrivelsesværktøjer begrænses med fordringens alder. Hensættelsen afspejler således den skønnede værdiforringelse af skattefordringerne.

ANLÆGSUDGIFTER

Pr. 1. januar 2000 er der oprettet en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond. Alle bevillinger til anlægs- og renoveringsformål, der er udmøntet på konkrete projekter, er overført til fonden. Bevillingerne er derfor fuldt ud udgiftsført i resultatopgørelsen.

UDLÅN

Ændringer i en række tilgodehavender indgår i landskassens DAU-resultat (drifts-, anlægs- og udlånsresultat). Ligeledes indgår Selvstyrets køb og salg af aktier under DAU-resultatet.

Selvstyrets virksomheders udnyttelse af deres trækingsret i landskassen indgår ikke i DAU-resultatet.

AKTIVER OG GÆLD

Aktiver optages til anskaffelsesværdi. Gæld optages med dens nominelle værdi.

Inddrivelsesmyndigheden er fra 2008 blevet centraliseret i Skattestyrelsen for Selvstyret, kommunerne og andre offentlige virksomheder. Disse fordringer er optaget i status under "andre tilgodehavende" og med modkonto på "kortfristet gæld".

HENSÆTTELSESPRINCIPPER

Der hensættes til imødegåelse af tab efter følgende principper:

Boligstøtteudlån, hovedstol/oprindelige udlån – der hensættes til tab på huse tilbagetaget for mere end 2 år siden, og hvorpå der ikke er nyt ejerskab, igangsat reparation eller vedligeholdelse.

Boligstøtteudlån, øvrige mellemværender – der hensættes, når den skyldige ydelse er mere end 1 år. Fra 1999 har debitorer haft mulighed for at få omlagt skyldig ydelse til lån. Boligstøtte har forfald 2 gange om

året, mens lånene har månedlige forfaldsdatoer. Når ydelserne udebliver, hensættes der ikke på selve hovedstolen, men kun på forfaldne ydelser.

Restancer på diverse debitorer, herunder uddannelses- og erhvervsstøttelån – der foretages ingen hensættelse, idet restancen afskrives over de respektive hovedkonti, når beløbet sendes til inddrivelse i Selvstyrets inkassoafdeling, hvilket sker efter at fordringen er prøvet indhentet.

NETTOSTYREDE VIRKSOMHEDER

Selvstyrets nettostyrede virksomheder aflægger regnskab i forhold til en nettobevilling.

I landskassens regnskab udgiftsføres nettobevillingen.

Nogle virksomheder har fået godkendt en trækingsret i landskassen og vil i forhold hertil fremstå med et mellemværende.

Herudover har nogle virksomheder gæld til Grønlands Selvstyre, som i landskassens regnskab er opført under langfristede tilgodehavender.

De nettostyrede virksomheder aflægger herudover et virksomhedsregnskab efter bekendtgørelse nr. 25 af den 26. november 1998 om de nettostyrede virksomheders regnskabsaflæggelse.

ÆNDRING AF ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Ved ændring af anvendt regnskabspraksis fra et år til et andet, registreres effekten på tidligere års regnskaber ved at korrigere primoværdierne. Sådanne korrektioner specificeres i landskassens regnskab i en forklarende note.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND